PAMIĘTNIK

TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO

ROK 1897.

WYDAWNICTW TOWARZYSTWA

TOM XVIII.

KRAKÓW.

NAKŁAD I WŁASNOŚĆ TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO.

DRUK W. L. ANCZYCA I SPÓŁKI.

1897.

SPIS RZECZY
zawartych w tomie XVIII.

I. DZIAŁ SPRAWOZDAWCZY.

II. DZIAŁ NAUKOWY I TURYSTYCZNY.

PROTOKÓŁ

z XXIII. zwyczajnego walnego Zgromadzenia Towarzystwa Tatrzańskiego odbytego w sali posiedzeń Rady miejskiej w Krakowie, d. 23 lutego 1896 r.

Członków obecnych 41. Początek posiedzenia o godz. 3 m. 15 popołudniu. Obradom przewodniczył hr. Stefan Zamoyski.

I. Odczytany przez sekretarza prof. Świerza protokół z XXII. zwyczajnego walnego Zgromadzenia z d. 10 marca 1895, tudzież z nadzwyczajnego walnego Zgromadzenia z d. 23 grudnia 1895 przyjęto bez zmiany.

II. Sprawozdanie z czynności Tow. za rok 1895 przyjmuje Zgromadzenie do wiadomości.

III. P. Władysław Fischer w imieniu komisyi kontrolującej oświadcza, że komisya kontrolująca sprawdziła wszelkie dochody i rozchody Tow., porównała takowe z dowodami kasowemi i znalazła wszystko w należytym porządku; wnosi przeto, aby Wydziałowi udzielić absolutoryum. Zgromadzenie zgadza się z powyższym wnioskiem.

IV. Imieniem Wydziału przedstawił podskarbi Tow. Dr. Wierzbicki preliminarz budżetu na rok 1896. W dyskusyi nad VI. pozycyą dochodu zabrał głos p. Regiec i przemawiał za zniżeniem czynszu dzierżawnego p. Józefowi Sieczce z powodu licznych pensyonatów, które w ostatnich czasach powstały; Dr. Ściborowski oświadczył się przeciw zniżeniu czynszu; zdaniem Dra Wierzbickiego wydział Tow. nie ma prawa zniżenia, lecz

walne Zgromadzenie może to uczynić; Dr. Kasparek utrzymuje, że jeżeli p. Sieczka nie może wyjść na swoje, to może wypowiedzieć kontrakt. Przy głosowaniu utrzymał się wniosek Dra Kasparka. Resztę pozycyj dochodu przyjęto. Dochód obliczono na 13368 złr. 43 ct., licząc w to pożyczkę z banku krajowego na zakupno gruntu w Zakopanem w kwocie 3000 złr.

Następnie przystąpiono do dyskusyi nad rozchodem.

Dr. W. Markiewicz przy pozycyi I. „roboty w Tatrach" przemawia gorąco za urządzeniem wygodnej ścieżki na Miedziane, skąd się roztacza piękny widok na Tatry, dalej za ułatwieniem przejścia z doliny za Bramką do Strążysk, p. Wł. Kulczyński za utorowaniem przystępu na Kozi Wierch; p. Świerz oświadcza, że Wydział na posiedzeniu ostatniem (z d. 19 lutego 1896 r.) uchwalił ułatwić przystęp na Miedziane i Kozi Wierch, zwłaszcza że i ks. Gadowski z Tarnowa w piśmie do Wydziału prosił o ułatwienie przystępu na Kozi Wierch. P. Sieczka jest tego zdania, aby robić mniej, ale za to dobrze; p. Neužil krytykuje niektóre ścieżki, że nie są należycie budowane i wyraża życzenie, aby utworzyć w tym celu komitet w Zakopanem; p. W. Kulczyński pragnie, aby i od strony Pięciu Stawów zrobić nową ścieżkę na Miedziane; p. Świerz oznajmia, że program tegorocznych robót w Tatrach zgadza się z życzeniem p. Kulczyńskiego. Wniosek Dra Markiewicza przyjmuje Zgromadzenie z tym dodatkiem, aby ścieżkę tę wykonano w r. 1896, wniosek tegoż co do ułatwienia przejścia z doliny za Bramką do Strążysk przekazano Wydziałowi do zbadania.

W dyskusyi nad IV. pozycyą rozchodu oświadcza referent Dr. Wierzbicki, że w b. r. Wydział zamierza do sprawozdania dołączyć nowe wydanie Przewodnika do Tatr W. Eljasza; prof. Bobek pyta się, ile zapłaci Wydział autorowi za jeden egzemplarz Przewodnika; Dr. Wierzbicki odpowiada, że 85 ct.; Dr. Markiewicz projektuje wybór komisyi z 3 członków do rozpatrzenia dawnego Przewodnika i poczynienia niektórych uzupełnień, przemawia, aby się postarano o zniżenie ceny, wreszcie żeby w r. b. nie wydawać żadnego sprawozdania; Dr. Ponikło oświadcza się za wydaniem drukowanego sprawozdania, dalej, że należy całą sprawę tak co do ceny jako też innych rzeczy zostawić Wydziałowi; p. Regiec przemawia za wydaniem sprawozdania a przeciw Przewodnikowi, zwłaszcza że Tow. nieda-

wno temu rozdało bezpłatnie członkom, nie myśli on składać biblioteki z Przewodników p. Eljasza; p. radca Jendl przemawia za zniżeniem ceny Przewodnika do 50 ct. za egzemplarz; Dr. Danielak wyraża uznanie Wydziałowi za projekt rozdania nowego wydania Przewodnika; Dr. Wierzbicki jest za drukowaniem sprawozdania; Dr. Kasparek przemawia za wnioskiem Wydziału.

Prezes Tow. po wyczerpującej dyskusyi poddaje nasamprzód wniosek Wydziału co do cyfry 1550 złr. na koszta wydawnictwa; w głosowaniu utrzymała się powyższa cyfra; następnie poddaje wniosek Dra Markiewicza, aby sprawozdania nie drukować, tylko rozdać członkom Przewodnik W. Eljasza; wniosek ten upada; również upada w głosowaniu i wniosek p. Regieca, aby członkom rozdać tylko drukowane sprawozdanie bez Przewodnika W. Eljasza. Po odrzuceniu powyższych wniosków Zgromadzenie oddaje całą sprawę Wydziałowi do załatwienia.

Po przyjęciu pozycyi V. i VI. przemawia p. Regiec za tem, aby resztę pozycyj rozchodu przyjąć bez zmiany stósownie do wniosku Wydziału.

Przy pozycyi VII. „utrzymanie dworca tatrzańskiego w Zakopanem“ wyraża Dr. W. Markiewicz rezolucyę, czyby Wydział nie zechciał sprzedać dworca; przy napływie większej liczby gości do Zakopanego trzeba będzie budować nowy hotel przy Morskiem Oku, może przeto zdaniem jego komisya klimatyczna zechce kupić dotychczasowy dworzec tatrzański. Referent preliminarza budżetu Dr. Wierzbicki przemawia przeciwko przyjęciu powyższej rezolucyi; jeżeliby kiedyś przyszło do tego, żeby Tow. oświadczyło się za sprzedażą dworca, to z pewnością nie sprzeda tego „klimatyce“.

Prezes zapytuje się Zgromadzenia, czy resztę pozycyj preliminarza budżetu w myśl wniosku p. Regieca zechce przyjąć. Zgromadzenie zgadza się z tym wnioskiem. Rezolucyę Dra Markiewicza, aby sprzedać dworzec tatrzański, odrzuca walne Zgromadzenie znaczną większością. Łączna kwota rozchodu ma wynosić 13368 złr. 43 ct. a nadto nadwyżka 9 złr. 30 ct.

Następnie zanosi Dr. Danielak życzenie do Wydziału o urządzenie wycieczek towarzyskich zbiorowych w bliższe i dalsze okolice.

V. W myśl §. 15 statutu Tow. przystąpiono do wyborów. W głosowaniu wzięło udział 41 członków, absolutna większość 21. Na lat trzy wybrano II. wiceprezesem X. Jozafata Sobierajskiego (41 gł.). Członkami Wydziału na lat trzy wybrano: 1) hr. Władysława Zamoyskiego (40 gł.), 2) X. Augusta Sutora (40 gł.), 3) Leopolda Świerza (36 gł.), 4) Antoniego Piotrowskiego (26 gł.), 5) Władysława Grabowskiego (25 gł.). Członkiem Wydziału na 2 lata wybrano p. Kazimierza Bobka (26 gł.). Członkami komisyi kontrolującej na rok jeden wybrano jednogłośnie: 1) p. Władysława Fischera, 2) Piotra Prysaka i 3) Dra Juliana Zgorzalewicza.

VI. Dr. Kasparek przedstawił Zgromadzeniu następujący wniosek Wydziału:

„Walne Zgromadzenie upoważnia Wydział do zaciągnięcia pożyczki 4% u członków Tow. celem konwersyi pożyczki Banku krajowego“. Walne Zgromadzenie uchwala jednogłośnie powyższy wniosek Wydziału.

Po tej uchwale zamyka Prezes Zgromadzenie.

Dr. Franciszek Kasparek
I. Wiceprezes T. T.

Leopold Świerz
Sekretarz.

SPRAWOZDANIE

z czynności Wydziału Towarzystwa Tatrzańskiego za czas od 24 lutego 1896 r. do 21 lutego 1897 r.

W myśl uchwały nadzwyczajnego walnego Zgrom. Tow. Tatrz. z d. 23 grudnia 1895 r. zakupiło Tow. w d. 3 lipca 1896 r. od Maryanny Bafii $^2/_4$ części realności pod l. k. 102 wyk. hip. L. 1290 gminy kat. Zakopane, w skład której wchodzą między innemi parcele gruntowe l. kat. 9666 rola, 9667 grunt nieurodzajny, 9670 pastwisko i 9672 rola na wyłączną i nieograniczoną własność. Zakupno drugiej części nastąpi po dokonaniu pertraktacyi spadkowej po śp. Ludwice Krzysiakowej. Grunt

zakupiony ogrodzono od strony zachodniej i południowej dworca tatrzańskiego.

Chcąc nadać większą trwałość i lepszy wygląd dworcowi tatrzańskiemu, pomalowano takowy od strony wschodniej i północnej.

W obrębie Tatr a mianowicie w dol. Suchej Wody przybudowano do istniejącego na hali Gąsienicowej schroniska jednę izbę (dług. 5·60 m., szer. 4 m.), w przyległem schronisku wystawiono komin, pod Pośrednią Turnią zbudowano przy Zielonym Stawie schronisko (dług. 4 m., szer. 3·20 m.), a w dolinie Kościeliskiej altanę przy Stawie Smreczyńskim (dł. 4·70 m., szer. 3 m.), jak niemniej tratwę na tymże stawie.

Co się tyczy dróg bitych, które obecnie buduje Tow. Tatrz. wraz z dworem zakopiańskim zaznaczamy na tem miejscu, że w roku ubiegłym w Strążyskach doprowadzono budowę blizko kopców ekwiwalentu chłopskiego a nadto postawiono w tejże dolinie dwa mosty, w dol. zaś Kościeliskiej wykończono budowę drogi powyżej Sowy a rozpoczęto budowę od hali aż do Pisanej w prostym kierunku z pominięciem przykrego pagórka nad altaną im. Znamirowskiego, nadto ubezpieczono drogę w Bramie Kantaka i rozszerzono drogę około Bramy Kraszewskiego, wreszcie zbudowano w tejże dolinie dwa nowe mosty. Koszta budowy dróg w obu wymienionych dolinach wynosiły w r. 1896 gotówką 715 złr. 40 ct., a w materyałach 544 złr. 26 ct., razem przeto 1259 złr. 66 ct.; do kosztów budowy tych dróg przyczyniło się Tow. Tatrz. subwencyą 300 złr. Jest uzasadniona nadzieja, że w r. 1897 w Strążyskach doprowadzi się budowę drogi do Sfinksa na polanie z szałasiskami a w dolinie Kościeliskiej do krzyża Pola.

Skoro mowa o drogach bitych w Tatrach nie można na tem miejscu pominąć budowy wspaniałej drogi od Jaszczurówki do Brzanówki, jednej z najpiękniejszych w naszym kraju, prowadzonej kosztem Wydziału krajowego i znacznemi prestacyami dworu zakopiańskiego i poronińskiego, która aż do Łysej Polany przed rozpoczęciem sezonu letniego w r. b. ma być ukończoną. Wykonano nadto w myśl uchwały sejmowej z 20 stycznia 1896 r. trasę od Łysej Polany do Morskiego Oka.

Z nowych ścieżek wykonano od strony północnej Wielkiego Stawu na Miedziane (przez tak zwane Szpiglasowe percie)

ścieżkę kosztem 144 złr., tudzież z Miedzianego ku Rybiemu aż do altany w dolinie Staszica kosztem 150 złr. Z dawniejszych ścieżek ulepszono znacznie ścieżkę na hali Gąsienicowej a przedewszystkiem pod Małym Kościelcem. Tu i owdzie dano nowe kładki, ławeczki i poręcze i zwiększono liczbę drogoskazów.

Podobnie jak w r. 1895 przypuściło Tow. Tatrz. r. z. wszystkich gości do swej czytelni w Zakopanem podczas pory letniej w zamian za ofiarowaną muzykę i 100 złr. dodatku ze strony młodszej instytucyi, jaką jest Komisya klimatyczna, której działalność rozpościera się do znacznego obszaru Zakopanego.

Biblioteka Tow. w Zakopanem, z której korzystało 274 prenumeratorów, przyniosła 377 złr. dochodu. Prócz zakupna zasilili takową darami Dr. Piotr Chmielowski, p. mecenas Stanisław Bełza, Dr. Mieczysław Kowalewski i pp. Arzt i Skiwski, którym na tem miejscu składamy podziękowanie. Biblioteka ta liczy obecnie 2185 tomów.

Do rozpoczętego w r. 1889 wydawnictwa albumu widoków tatrzańskich i karpackich w heliograwurze przybyło r. z. 5 nowych widoków z Tatr a mianowicie: 1) Polana Pańszczyca, 2) Gęsia Szyja, 3) Dolina Strążysk, 4) Organy w dol. Chochołowskiej, 5) Iwanówka. Stosując się do życzenia wielokrotnie objawionego zakupił Wydział znaczniejszy zapas teczek do umieszczenia tych widoków, które można nabywać zarówno w Krakowie jak w Zakopanem za zwrotem kosztów wydanych.

Stacyj meteorologicznych w okolicach górskich posiada Tow. 20, przesyłając wyniki spostrzeżeń do centralnego zakładu meteorologicznego w Wiedniu a odpisy spostrzeżeń ombrometrycznych do c. k. generalnego biura hidrograficznego w ministerstwie spraw wewnętrznych w Wiedniu.

Założona przed laty przez Tow. Tatrz. szkoła snycerska w Zakopanem, przeistoczona następnie w szkołę przemysłu drzewnego, liczyła w 18 roku szkolnym 1895/96 17 nauczycieli i 90 uczniów (z tych należało 8 do oddz. snycerstwa figuralnego, 23 do oddz. snycerstwa ornamentalnego, 36 do oddz. stolarstwa meblowego, 13 do oddz. ciesielstwa i stolarstwa budowlanego, 10 do oddz. tokarstwa). Koszta utrzymania tej szkoły na r. 1897 wynoszą ze strony Rządu 19866 złr., ze strony Wydziału kraj. 1200 złr., tudzież 450 złr. na opłacenie czynszu za budynek warsztatowy Nr. 500. Zapomogi dla biednych uczniów powyż-

szej szkoły wynosiły 6624 złr. 50 ct. (a mianowicie 300 złr. z minist. wyznań i oświecenia, 1491 z Wydz. kraj., 2149 z Rad powiatowych, 2082 złr. 18 ct. z fund. obrotowego zakładu, 20 złr. 98 ct. z wpisowego, 601 złr. z Tow. pomocy nauk.). Zapomogi te umożliwiły pobieranie nauki uczniom z 34 powiatów kraju. Wystawę szkolną trwającą od 20 lipca do 20 sierpnia 1896 r. zwiedziło około 3000 osób.

Spór o Morskie Oko ma być załatwiony przez Sąd rozjemczy złożony z reprezentanta rządu austryackiego i węgierskiego, tudzież superarbitra wybranego przez obu reprezentantów. Z wdzięcznem uznaniem zapisujemy tutaj następującą uchwałę sejmową z d. 12 lutego r. b. „wezwać Rząd, aby w sprawie sporu granicznego przy Morskiem Oku delegat Wydziału krajowego wziął udział tak w obradach przed wydaniem wyroku sądu polubownego, jako też na miejscu przy komisyi mięszanej, jeżeliby takowa na spornem terytoryum zebrać się miała".

Dochód Tow. wynosił w ubiegłym roku 14194 złr. 41 ct. (licząc w to pożyczkę z banku krajowego w kwocie 3000 złr.), rozchód 13798 złr. 57 ct., pozostałość kasowa 395 złr. 84 ct.

Nadto wynosi na początku b. r.:

a) Fundusz zapasowy (K. K. O. Nr. 112880).	. 1273	złr.	55 ct.
b) „ żelazny „ „ 108683).	. 1050	„	— „
c) „ na kaplicę przy Morskiem Oku (K. K. O. Nr. 140766).	. 263	„	65 „
d) „ na mapę Tatr „ „ 140767).	. 580	„	18 „

Długi Tow. wynoszą:

Bankowi krajowemu z 1. skryptu	3800	złr.
„ „ „ 2. „	2500	„
Do funduszu mapy Tatr . . .	1159	„
Razem	7459	złr.

Od ostatniego walnego Zgromadzenia przybyło 160 członków, a w tej liczbie 35 należących do oddziału Czarnohorskiego.

Grono Tow. składa się obecnie

z 18 członków honorowych,
„ 24 „ założycieli,
„ 6 „ dożywotnich,
„ 1831 „ zwyczajnych,
„ 169 „ „ oddziału Czarnohorskiego,
„ 26 „ „ „ Pienińskiego.

Razem przeto wynosi liczba członkow 2074.

Utrzymanie tak znacznego zastępu członków w gronie Tow. Tatrz. przypisać należy gorliwości szanownych delegatów, którzy pomimo licznych Tow. różnego rodzaju, jakie powstały w ostatnich latach w naszym kraju, służą wiernie celom, jakie sobie Tow. zakreśliło. Z tego powodu poczuwamy się do miłego obowiązku złożenia tutaj serdecznego podziękowania szanownym Delegatom za ich usilną pracę około popierania naszego Towarzystwa.

Niestety nie obeszło się bez strat, jakie Tow. w ostatnim roku przez śmierć znacznego zastępu członków poniosło. Oto szereg członków zmarłych:

1) Adamski Cyryl, kupiec w Poznaniu.
2) Andersch Paweł, kupiec w Poznaniu.
3) Barcikowski Józef, kupiec w Poznaniu.
4) X. dziekan Basiński Tomasz, prob. jubilat w Tursku.
5) Bieńkowski Feliks, st. inżynier Wydz. kr.
6) Boller Ludwik, art. malarz w Monachium.
7) Bortnik Tyt., prof. w. szkoły przemysłowej w Krakowie.
8) Gustawski Stanisław, urz. banku gal. dla h. i p. w Tenczynku.
9) Jeske Adam w Poznaniu.
10) Dr. Kasprowicz Stanisław, lekarz dentysta w Poznaniu.
11) Krysiewicz Jan, wł. fabryki machin w Poznaniu.
12) Leitgeber Bolesław, kupiec w Poznaniu.
13) Pawiński Adolf, prof. uniw. w Warsz. i czł. ak. um. w Kr.
14) Dr. Raczyński Tadeusz, adwokat w Krakowie.
15) Dr. Retinger Józef, adwokat w Krakowie.
16) Trybulec Jan, notaryusz i zasłużony delegat Tow. w N. Targu.
17) Wagner Jan, urz. dr. ż. w Zawierciu.
18) Wassilko Józef, inżynier kol. państw. w Wiedniu.
19) Wizbek Władysław, kupiec w Łodzi.
20) Dr. Zbyszewski Wiktor, adwokat w Rzeszowie.
21) Zdański Ludwik, radca dworu w Krakowie.

Cześć ich pamięci!

W Krakowie, 21 lutego 1897.

Dr. Kasparek
I. Wiceprezes T.

L. Świerz
Sekretarz.

OBRADY WYDZIAŁU TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO

podane w streszczeniu.*

---

294 posiedzenie z d. 2 marca 1896.

Obecni: 1) Dr. Kasparek, 2) X. Sobierajski, 3) Bieniasz, 4) Bobek, 5) Czubek, 6) Grabowski, 7) Jawornicki, 8) Dr. Koy, 9) X. Sutor, 10) Świerz, 11) Dr. Wierzbicki.

I. Przewodniczący Dr. Kasparek zagaił posiedzenie i powitał nowych członków pp. Bobka i Grabowskiego.

II. Odczytany protokół z poprzedzającego posiedzenia przyjęto bez zmiany.

III. Sekretarzem na dalsze trzechlecie wybrano p. Leopolda Świerza.

IV. Z nowo wybranych członków przyłączyli się

a) do Komisyi redakcyjnej: X. Sobierajski i p. Świerz, nadto wybrano do tejże Komisyi nieobecnego p. Piotrowskiego;

b) do Komisyi dla robót w Tatrach: pp. Grabowski, X. Sutor i Świerz.

c) do Komisyi skarbowej: p. Świerz.

d) do Komisyi dla przewodnictwa w Tatrach: pp. Bobek i Świerz.

V. Przyjęto do grona Tow. jednego założyciela, tj. hr. Stanisława Platera i 4 członków zwyczajnych Nr. 5796—5799.

VI. Sprawę restauracyi dachu dworca tatrzańskiego przekazano Komisyi dla robót w Tatrach, a sprawę tegorocznych publikacyj Komisyi redakcyjnej.

---

295 posiedzenie z d. 16 marca 1896.

Obecni: 1) X. Sobierajski, 2) Bieniasz, 3) Bobek, 4) Czubek, 5) Grabowski, 6) Jawornicki, 7) X. Sutor, 8) Dr. Ściborowski, 9) Świerz, 10) Dr. Wierzbicki.

Po odczytaniu i podpisaniu protokółu z ostatniego posiedzenia załatwiono następujące sprawy:

I. Imieniem Komisyi redakcyjnej oświadczył p. Czubek, że skutkiem cofnięcia dawniejszej deklaracyi p. W. Eljasza w sprawie rozdania członkom Tow. Tatrz. nowego wydania Przewodnika do Tatr, na tegoroczną premię Komisya wybrała 5 widoków z Tatr do reprodukcyi tychże w heliograwurze i rozdania bezpłatnie członkom Tow., a mianowicie dwa widoki z doliny Chochołowskiej, Polanę Pańszczycę, widok z Gęsiej Szyi i dolinę Strążysk (pod Giewontem). Wydział zgadza się z powyższym wyborem widoków tatrzańskich. Dalej oznajmia tenże, że Komisya wybrała ze swego grona komitet ściślejszy, złożony z pp. Bieniasza, Czubka i Świerza do wyboru książek mających się zakupić, wreszcie, że na mocy dawniejszej uchwały Wydziału Katalog biblioteki Tow. Tatrz. w Zakopanem będzie wydrukowony w 500 egzemplarzach jeszcze przed rozpoczęciem sezonu letniego.

II. Imieniem Komisyi dla robót w Tatrach przedstawił p. Grabowski kosztorys niektórych robót około dworca tatrzańskiego, a mianowicie, że pomalowanie dworca tatrzańskiego według obliczenia p. Niemczyka kosztować będzie 282 złr., balustrady żelazne przy schodach kamiennych 30 złr., restauracya dachu 100 złr., ścieżka do czytelni 15 złr., dół pochłonny 75 złr. Wydział przyjmuje powyższy kosztorys i ze względu, że p. Grabowski niebawem uda się do Zakopanego uprasza tegoż o zarządzenie co potrzeba, aby przed sezonem roboty dotyczące dworca tatrzańskiego były wykonane.

III. Podano do wiadomości członków Wydziału:

a) reskr. Wydziału krajowego z 20 lutego 1896 L. 13013 przyznający Towarzystwu 400 złr. na mocy uchwały Sejmowej z d. 6 lutego r. b.

b) reskr. Wydz. kraj. z 3 marca 1896 L. 5178, w którym donosi, że w załatwieniu sprawozdania Komisyi drogowej o petycyi Tow. Tatrz. w sprawie budowy dróg tatrzańskich powziął W. Sejm na posiedzeniu z d. 20 stycznia 1896 następującą uchwałę:

1) Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wypracował projekt drogi z Łysej Polany do Morskiego Oka i przedstawił wnioski co do jej budowy;

2) upoważnia się Wydział krajowy do subwencyonowania drogi powyższej do 70% kosztów ogólnych.

IV. Odczytano:

a) pismo Komisyi stacyi klimatycznej w Zakopanem z d. 9 marca 1896 i wybrano jednogłośnie X. Kazimierza Kaszelewskiego proboszcza w Zakopanem delegatem do tejże Komisyi na dalsze trzechlecie;

b) wezwanie c. k. Starostwa w Nowym Targu z d. 11 marca 1896 L. 5650 (w myśl reskr. krajowej Rady szkolnej z d. 1 marca 1896 L. 4643) do wyboru 2 członków Wydziału szkolnego w Zakopanem. Delegatami do wymienionego Wydziału wybrano pp. Wiktora Ciechomskiego i Stanisława Witkiewicza w Zakopanem.

296 posiedzenie z d. 27 kwietnia 1896.

Obecni: 1) X. Sobierajski, 2) Bieniasz, 3) Bobek, 4) Czubek, 5) Jawornicki, 6) Dr. Koy, 7) Piotrowski, 8) Dr. Ponikło, 9) X. Sutor, 10) Świerz, 11) Dr. Wierzbicki.

Po odczytaniu i podpisaniu protokółu z ostatniego posiedzenia załatwiono następujące sprawy:

I. Przyjęto do grona Tow. 9 nowych członków (Nr. 5800—5808).

II. Mianowano na wniosek p. Świerza delegatami Tow.: p. Feliksa Kwietnia w Dąbrowie Górniczej, p. Ryszarda Schoenfelda w Warszawie i p. Walentego Smoczyńskiego w Kutnie.

III. Uchwalono na wniosek p. Świerza złożyć podziękowanie dotychczasowemu delegatowi w Wrocławiu Drowi Witoldowi Rembowskiemu, który z powodu nadwątlonego stanu zdrowia złożył mandat.

IV. Przychylono się do prośby hr. Wł. Zamoyskiego, aby na rok bieżący zezwolić p. Rysiowi na poddzierżawienie schroniska przy Morskiem Oku Annie Burowej pod następującemi warunkami:

a) zażądać w myśl wniosku Dra Koya oświadczenia od Burowej, aby roboty przygotowawcze do nowego schroniska usunęła a Towarzystwo Tatrzańskie natomiast odstąpi od procesu prowizoryalnego;

b) w myśl wniosku p. Czubka ma Burowa utrzymywać w lodowni świeże mięso a nadto ma się zająć sama przywozem i odwozem inwentarza do schroniska.

Uw. W tym duchu obiecuje Dr. Koy zredagować pismo do hr. W. Zamoyskiego.

V. Odczytano pismo oddziału Czarnohorskiego z d. 26 marca 1896 w sprawie zwołania ogólnego Zgromadzenia w Kołomyi na dzień 12 kwietnia r. b., tudzież pismo tegoż oddziału z d. 27 marca r. b. donoszące, że W. Sejm nie uwzględnił prośby oddziału, który jest tylko filią Towarzystwa Tatrzańskiego, względem udzielenia zasiłku.

Na wniosek p. Świerza poparty przez pp. Bieniasza, X. Sutora, Dra Ponikły i Dra Wierzbickiego uchwalono na r. b. udzielić oddziałowi Czarnohorskiemu 100 złr. zasiłku z funduszu dyspozycyjnego.

VI. Odczytano pismo p. Stanisława Witkiewicza, otrzymane d. 24 marca 1896, w którem oświadcza, że nie może przyjąć stanowiska delegata Tow. Tatrz. w Wydziale szkoły rzeźbiarskiej w Zakopanem, tudzież pismo p. Neužila z d. 26 marca r. b. w tejże samej sprawie i wybrano delegatem do Wydziału szkolnego p. L. Świerza.

---

297 posiedzenie z d. 18 maja 1896.

Obecni: 1) X. Sobierajski, 2) Bobek, 3) Jawornicki, 4) Dr. Koy, 5) Nowicki, 6) Piotrowski, 7) Świerz, 8) Dr. Wierzbicki.

I. Przyjęto i podpisano protokół z poprzedzającego posiedzenia.

II. Do grona Tow. wpisano 28 nowych członków (Nr. 5809—5836).

III. Uchwalono drukować 2000 zaproszeń do zapisywania się na członków Tow.

IV. Odczytano pismo dziękczynne oddziału Czarnohorskiego za udzielenie zapomogi na r. b.

V. Sprawozdanie oddziału Czarnohorskiego za rok ubiegły przyjęto do wiadomości.

VI. Odczytano pismo Slovensko planinsko društva v Ljubljani, w którem obiecuje przesyłać Towarzystwu „Planinski Vestnik".

VII. Wydział przyjmuje rezygnacyę p. Czubka z mandatu członka Wydziału i uchwala złożyć temuż podziękowanie za dotychczasowy udział w pracach Tow.

VIII. Wybrano komitet ściślejszy do wykonania tegorocznych robót w Tatrach i Zakopanem, złożony z hr. W. Zamoyskiego, Grabowskiego i Świerza.

IX. Dr. Koy przedstawił sprawę kontraktu między c. k. krajową Radą szkolną a Tow. Tatrzańskiem, żądającem 600 złr. rocznego czynszu dzierżawnego od dobudowy szkoły. Wydział udziela pełnomocnictwo Drowi Koyowi do ostatecznego załatwienia powyższej sprawy.

---

298 posiedzenie z d. 12 października 1897.

Obecni: 1) Dr. Kasparek, 2) X. Sobierajski, 3) Bobek, 4) Jawornicki, 5) Dr. Koy, 6) Nowicki, 7) Dr. Ponikło, 8) X. Sutor, 9) Świerz, 10) Dr. Wierzbicki.

Na posiedzeniu tem załatwiono następujące sprawy:

I. Odczytano i podpisano protokół z ostatniego posiedzenia.

II. Przyjęto do grona Tow. 100 nowych członków (Nr. 5837—5936).

III. Mianowano delegatami Tow.:

p. Stanisława Kwapińskiego, adwokata w Warszawie;
Dra Czesława Słupeckiego, lekarza w Warszawie;
p. Klotyldę Kowalską w Nowym Sączu;
p. Franciszka Jellonka, inżyniera w Drohobyczu.

IV. Wybrano delegatem Tow. do Komisyi klimatycznej w Zakopanem na dalsze trzy lata hr. Władysława Zamoyskiego w miejsce X. Kaszelewskiego, który mandat delegata Tow. złożył.

V. Wybrano Dra Augusta Witkowskiego, prof. uniw. Jagiell., delegatem Tow. do muzeum tatrzańskiego.

VI. Sekretarz zdawał sprawę z tegorocznych robót w Tatrach i Zakopanem.

VII. Wniosek p. Świerza względem wybudowania nowego schroniska o 2 izbach w dolinie Pięciu Stawów (z drzewa mającego się sprowadzić z Roztoki) przekazano Komisyi dla robót w Tatrach; tejże samej Komisyi przekazano sprawę dzierżawy schroniska w Roztoce na dalsze trzy lata.

VIII. Pismo p. Wojciecha Gersona do sekretarza w sprawie wystawienia pomnika ś. p. Jędrzejowi Wali, nestorowi przewodników tatrzańskich, przekazano Komisyi dla robót w Tatrach.

IX. Uchwalono złożyć podziękowanie dla p. Romana Moskwy, prof. gimn. we Lwowie, b. delegata Tow. w Drohobyczu; dla p. Chwaliboga,

leśniczego w Kościelisku i dla p. Bieńkowskiego, leśniczego w Brzanówce, za gorliwe popieranie celów Tow.; dla p. Stiebera w Krakowie za bezinteresowne zajmowanie się wypożyczaniem dzieł z biblioteki Tow. w Zakopanem podczas zeszłorocznej zimy; dla p. Marchwickiego we Lwowie za gorliwą pomoc udzieloną Towarzystwu przy urządzaniu koncertów i zabaw w Zakopanem; dla p. Juliusza Bełtowskiego za wykonanie rzeźby na skale Pisanej w dolinie Kościeliskiej.

X. Podano do wiadomości członków Wydziału pismo p. Kovatsa, zastępcy dyrektora szkoły przemysłu drzewnego w Zakopanem, w którem przesyła sprawozdanie tejże szkoły za 18 rok szkolny 1895/96.

XI. Sekretarz podaje do wiadomości, że d. 3 lipca r. b. udał się do Nowego Targu w celu zawarcia kontraktu z Bafiową, która sprzedała Towarz. Tatrz. grunt po zachodniej stronie dworca tatrzańskiego. Kontrakt ten podpisano u adwokata Dra Kozłeckiego w Nowym Targu a następnie u tamtejszego notaryusza; tego samego dnia sprowadzono do Zakopanego Bafiową i jej męża celem objęcia gruntu w fizyczne posiadanie przez Tow. Tatrz. wobec świadków. Zakupiony grunt ogrodzono podczas tegorocznej pory letniej.

XII. Dr. Koy przedstawia kontrakt dzierżawy dobudowy szkoły między Tow. Tatrz. a krajową Radą szkolną. Wydział Tow. potwierdza przedłożony kontrakt.

XIII. Dr. Kasparek przedstawia wezwanie urzędu podatkowego w Nowym Targu z d. 14 sierpnia r. b. L. 1038 do zapłacenia 46 złr. 85$^1/_2$ ct. jako należytość od kontraktu kupna z d. 3 lipca 1896 Nowy Targ L. 11345, którym Tow. Tatrz. kupiło od Maryanny Bafii $^2/_4$ części parc. grt. L. 9666, 9667, 9670, 9672 w Zakopanem za 1500 złr.

---

299 posiedzenie z d. 9 listopada 1896.

Obecni: 1) X. Sobierajski, 2) Bieniasz, 3) Jawornicki, 4) Dr. Koy, 5) Nowicki, 6) X. Sutor, 7) Świerz.

Na posiedzeniu tem załatwiono następujące sprawy:

I. Odczytano i podpisano protokół z ostatniego posiedzenia.

II. Wyznaczono 35 złr. na wystawienie skromnego pomnika dla pierwszego przewodnika tatrzańskiego ś. p. Jędrzeja Wali i uchwalono oddać całą sprawę p. Wojciechowi Gersonowi, zaszczytnie znanemu artyście malarzowi w Warszawie.

III. Sprawę lodowni przy dworcu tatrzańskim jako też innych robót w Zakopanem i Tatrach przekazano z powodu nieobecności p. Grabowskiego, rzeczoznawcy i referenta Komisyi do robót w Tatrach, wymienionej Komisyi. W tym celu napisze sekretarz do p. Grabowskiego list, aby sobie wybrał najdogodniejszy dzień do zwołania rzeczonej Komisyi.

---

300 posiedzenie z d. 14 grudnia 1896.

Obecni: 1) X. Sobierajski, 2) Grabowski, 3) Dr. Koy, 4) Nowicki, 5) Dr. Ponikło, 6) X. Sutor, 7) Świerz, 8) Dr. Wierzbicki.

Po odczytaniu i podpisaniu protokółu z ostatniego posiedzenia wnosi p. Świerz, aby Wydział Tow. Tatrz. przyłączył się do ogólnego hołdu, jaki składa społeczeństwo polskie Drowi Adamowi Asnykowi w uznaniu jego obywatelskich zasług a szczegółowo jako założycielowi Tow. szkoły ludowej. Wydział zgadza się z powyższym wnioskiem a nadto upoważnia Dra Ponikłę i p. Grabowskiego, aby na dzisiejszej uroczystości wieczornej urządzonej na jego cześć hołd powyższy imieniem Wydziału Tow. Tatrzańskiego osobiście wyrazili.

Poczem załatwiono następujące sprawy:

I. Wydział mianuje adwokata Dra Tadeusza Trzcienieckiego delegatem w Tarnopolu i uchwala dotychczasowemu delegatowi tamtejszemu Drowi Janowi Ralskiemu, zamieszkałemu obecnie we Lwowie, złożyć serdeczne podziękowanie. Podobne podziękowanie uchwalono złożyć p. Feliksowi Kwietniowi, delegatowi w Dąbrowie Górniczej, za gorliwe popieranie celów Tow.

II. Na przedstawienie p. Grabowskiego przeznacza Wydział:

a) 500 złr. na konserwę lodowni, któraby przynajmniej na lat 5 wystarczyła;

b) 300 złr. na pobicie dachem dworca tatrzańskiego od strony zachodniej, jako też na tak zwane mamczenie od strony wschodniej i uchwala prosić hr. Władysława Zamoyskiego o wykonanie powyższej roboty.

III. Na premię za r. 1897 wybiera Wydział pięć widoków do reprodukcyi w heliograwurze a mianowicie:

A) z doliny Ojcowskiej:

a) Brama Krakowska,

b) widok doliny z góry Krzyżowej;

B) z Tatr:

a) widok z Zawratu na Krywań,

b) Staw Popradzki,

c) Staw Szczyrbski.

IV. W sprawie koncesyi na budowę domu gościnnego przy Morskiem Oku przez Annę Burową z Białki odczytano następujące pisma:

a) pismo Zwierzchności gminnej w Brzegach z d. 18 listopada 1896, według którego odbędzie się d. 28 listopada 1896 posiedzenie współwłaścicieli u leśnego Jana Michalika w Bukowinie;

b) pismo zarządu dóbr w Zakopanem do sekretarza Tow. z d. 20 listopada 1896, w którem tenże prosi o wybór delegatów Tow. Tatrz., jako współwłaściciela hal i lasów przy Morskiem Oku;

c) raport p. Józefa Sieczki z d. 30 listopada 1896, który na mocy pełnomocnictwa Zarządu Tow. Tatrz. z d. 24 listopada 1896 udał się wraz z Drem Chramcem z Zakopanego na wskazane powyżej miejsce zebrania współwłaścicieli hal w dniu oznaczonym. Według tego raportu gospodarze hali Morskie Oko „na wniosek de-

legatów Tow. Tatrz., aby Burowej hotelu budować na wspólnem pastwisku nie pozwolić, zgodzili się wszyscy i protokół podpisali wobec urzędu gminnego z Brzegów". Po odczytaniu powyższych pism wnosi sekretarz, aby p. Józefowi Sieczce i Drowi Andrzejowi Chramcowi, którzy przyjęli mandat delegatów Tow. złożyć szczere podziękowanie tem bardziej, że wynik obrad na zebraniu z d. 28 listopada 1896 był dla Tow. Tatrz. pomyślny. Wydział przyjmuje jadnogłośnie powyższy wniosek.

V. Odczytano pismo oddziału Czarnohorskiego z d. 14 listopada 1896, w którem uprasza, aby Wydział przy układaniu budżetu na r. 1897 przeznaczył większą zapomogę i sprawę powyższą poparł na walnem Zgromadzeniu.

Na wniosek p. Świerza przekazano to pismo Komisyi skarbowej.

VI. Dr. Koy relacyonuje, że otrzymał list od p. Władysława Bieńkowskiego z d. 14 listopada 1896 zawiadamiający, że Anna Burowa w d. 14 października 1896 ścięła 93 sztuk drzewa budowlanego z lasu będącego wspólną własnością Tow. Tatrz. i wnosi, aby Towarzystwo Tatrzańskie wytoczyło Annie Burowej proces z tego powodu o naruszenie we wspólnem posiadaniu.

Wydział po wyczerpującej dyskusyi uchwala jednomyślnie wytoczyć proces prowizoryalny Annie Burowej i upoważnia Dra Michała Koya dla wniesienia skargi i przedsięwzięcia w tej sprawie wszelkich do obrony praw Towarzystwa służących kroków sądowych.

---

301 posiedzenie z d. 18 stycznia 1897.

Obecni: 1) X. Sobierajski, 2) Bieniasz, 3) Grabowski, 4) Jawornicki, 5) Dr. Koy, 6) Nowicki, 7) X. Sutor, 8) Świerz, 9) Dr. Wierzbicki.

Na posiedzeniu tem załatwiono następujące sprawy:

I. Odczytany protokół z poprzedzającego posiedzenia przyjęto i podpisano.

II. Oznaczono dzień 21 lutego 1897 na zwołanie XXIV walnego Zgromadzenia i ułożono następujący porządek obrad:

I. Odczytanie Protokółu z XXIII zwyczajnego Walnego Zgromadzenia;
II. Sprawozdanie z czynności Tow. za rok ubiegły;
III. Sprawozdanie Komisyi kontrolującej;
IV. Uchwalenie budżetu Tow. na rok 1897;
V. a) Wybór I. Wiceprezesa w miejsce Dra Franciszka Kasparka na dalsze trzechlecie;
b) Wybór 5 członków Wydziału w miejsce p. Wandalina Beringera, p. Jana Czubka, p. Aleksandra Nowickiego, Dra Stanisława Ponikły i Dra Daniela Wierzbickiego na 3 lata;
c) Wybór Komisyi kontrolującej z 3 członków na rok 1897;
VI. Wnioski członków i Wydziału.

III. Przyjęto do grona Tow. 14 nowych członków (Nr. 5937—5950).

IV. Odczytano pismo Komisyi klimatycznej w Zakopanem z d. 6 stycznia 1897, w którem uprasza o wydzierżawienie Czytelni Tow. Tatrz. na porę letnią pod tymi samymi warunkami co roku zeszłego. Wydział Tow. przychyla się do tej prośby z tem jednak zastrzeżeniem, aby Komisya klimatyczna nie żądała tak zwanej opłaty przemysłowej w kwocie 20 złr. od Towarzystwa Tatrzańskiego, które niejednokrotnie użycza sali bezpłatnie na cele narodowe i dobroczynne.

V. Odczytano pismo Tow. muzycznego w Zakopanem z d. 15 stycznia 1897 o udzielenie zapomogi 100 złr. na rok 1897. Wydział przychyla się do tej prośby i wypłaci powyższą kwotę po dwukrotnem zaprodukowaniu się orkiestry na żądanie Wydziału podczas pory letniej 1897 w terminach obopólnie omówionych.

VI. Podano do wiadomości członków Wydziału pismo c. k. Starostwa w Nowym Targu z d. 2 stycznia 1897 L. 28538, w którem oznajmia, że równocześnie posyła 600 złr. jako czynsz z lokalności wynajętych od Tow. Tatrz. na umieszczenie warsztatów c. k. przemysłu drzewnego w Zakopanem za czas od 1 stycznia 1896 do 31 grudnia 1896.

---

302 posiedzenie z d. 15 lutego 1897.

Obecni: 1) Dr. Kasparek, 2) X. Sobierajski, 3) Bobek, 4) Jawornicki, 5) Dr. Koy, 6) Dr. Ponikło, 7) X. Sutor, 8) Świerz, 9) Dr. Wierzbicki.

Po przyjęciu i podpisaniu protokółu z ostatniego posiedzenia załatwiono następujące sprawy:

I. Przyjęto do grona Tow. 7 nowych członków (Nr. 5951—5957).

II. Ułożono preliminarz budżetu, mający się przedstawić XXIV zwyczajnemu walnemu Zgromadzeniu d. 21 lutego 1897.

III. Na tegoroczne roboty w Tatrach i Zakopanem przeznaczono:

A) w Tatrach:

1)	na cele schroniska w Roztoce (zbudowanie jednej izby na górze, przybory do tej izby)	165 złr.
2)	na cele schroniska w dolinie Suchej Wody (piec wspólny, 3 łóżka z przyborami)	100 „
3)	nowa podłoga w schronisku Zejsznera	25 „
4)	subwencya dla dworu zakopiańskiego na budowę dróg bitych w Strążyskach i w dol. Kościeliskiej	300 „
5)	ułatwienie przystępu na Kozi Wierch	124 „
6)	drogoskazy i konserwa ścieżek	120 „
7)	ścieżka nowa z Buczynowej ku Siklawie	50 „
8)	„ „ na hali Pysznej ku szczytowi	25 „
9)	„ „ w Niżniej Królowej	25 „
10)	naprawa ścieżki za Bramką	15 „
11)	„ „ i poręcze w Białem	15 „
	Do przeniesienia	964 złr.

	Z przeniesienia . . .	964 złr.
12)	naprawa ścieżki od schroniska Pola ku Siklawie	15 „
13)	„ drogi w Nieboraku	10 „
14)	„ ścieżki od Pańszczycy na Krzyżne	15 „
15)	nieprzewidziane	96 „
	Razem . . .	1100 złr.

B) w Zakopanem:

1)	pobicie dachu dworca tatrzańskiego	300 złr.
2)	lodownia	500 „
3)	oszalowanie i pomalowanie strony południowej dworca . .	115 „
4)	piec kuchenny	35 „
5)	schody kamienne	200 „
6)	cokół	25 „
7)	naprawa bilardu	40 „
8)	kręgielnia i upiększenie ogrodu	250 „
	Razem . . .	1465 złr.

IV. Odczytano pismo dyrekcyi szkoły przemysłu drzewnego w Zakopanem z d. 25 stycznia 1897 r. w sprawie nowej przybudowy szkoły na gruncie Tow. Tatrz. Wydział uchwalił powyższą sprawę zbadać na miejscu podczas tegorocznego sezonu letniego.

V. Odczytane przez sekretarza sprawozdanie z czynności Tow. za rok ubiegły przyjmuje Wydział do wiadomości.

VI. Prof. Świerz w myśl §. 4 statutu Tow. („członków honorowych na przedstawienie Wydziału mianuje Walne Zgromadzenie z pośród osób, które położyły szczególne zasługi dla Tow. Tatrz. i jego celów lub wogóle dla umiejętności przyrodniczych“) uzasadnia wniosek względem mianowania członkami honorowymi Tow. pp. Józefa Śniechowskiego i Dra Antoniego Rehmana, profesora uniwersytetu we Lwowie. P. Józef Śniechowski zjednał dla Tow. Tatrz. od 1878 r. 427 członków i wspierał takowe rzetelnie przez szereg lat radą i pracą. Prof. Dr. Antoni Rehman, zaszczytnie znany botanik, napisał wiele rozpraw i dzieł odnoszących się do poznania przyrody tatrzańskiej i karpackiej. Oto szereg jego prac ogłoszonych drukiem:

1) Die Gefässkryptogamen von Westgalizien. Verhandlungen der k. k. zoolog. bot. Gesellschaft in Wien, 1862.
2) O mchach i wątrobowcach Galicyi zachodniej i stosunku ich do ogółu roślinności. Rocznik c. k. Tow. nauk. krak. Tom XXXI r. 1864.
3) O roślinności Beskidów zachodnich. Rocznik c. k. Tow. nauk. krak. Tom XXXIII r. 1865.
4) Versuch einer Aufzählung der Laubmoose von Westgalizien. Verhandl. der zoolog. bot. Ges. in Wien, 1865.
5) Sprawozdanie z wycieczki botanicznej w zachodnią część Galicyi. Sprawozd. kom. fiz. z r. 1867.
6) Zapisek botaniczny z nad brzegów Popradu. Sprawozd. kom. fiz. z r. 1868.

7) Botanische Fragmente aus Galizien. Verh. der k. k. zoolog. bot. Ges. in Wien, 1868.
8) O utworach żywicznych roślin szyszkowych i wydzielinach roślinnych w ogólności. Rocznik c. k. Tow. nauk. krak. Tom XXXIX. 1869.
9) O formacyach roślinnych w Galicyi. Obwód żółkiewski. Spr. kom. fiz. w r. 1869.
10) Materyały do flory wschodnich Karpat zebrane w r. 1871 i 1872. Spr. kom. fiz. r. 1872.
11) Einige Notizen über die Vegetation der nördlichen Gestade des Schwarzen Meeres. Verh. des naturforschenden Vereines in Brünn. T. X. 1872.
12) Diagnosen der in Galizien u. in der Bukowina bisher beobachteten Hieracien. Oest. bot. Zeitschr. 1873.
13) Schiwerechia podolica Andr. in Galizien. Oest. bot. Zeitschr. r. 1874.
14) Przegląd roślin zebranych w obwodach Tarnopolskim i Czortkowskim w r. 1873. Spr. kom. fiz. ak. um. r. 1873.
15) Przegląd roślin zebranych w obwodach Tarnopolskim i Złoczowskim w r. 1874. Spr. kom. fiz. ak. um. 1874.
16) Über die Vegetations-Formationen der taurischen Halbimsel u. ihre klimatischen Bedingungen. Verh. der k. k. zoolog. bot. Ges. in Wien, 1876.
17) Ludy pierwotne południowej Afryki. Ateneum, 1878.
18) Systematyczny przegląd porostów znalezionych dotąd w Galicyi zachodniej, opracowany na podstawie własnych i cudzych spostrzeżeń. Spr. kom. fiz. ak. um. Tom XIII. 1879.
19) Przyczynek do bryologii Galicyi. Spr. kom. fiz. ak. um. 1879.
20) Kilka kartek z Kaukazu. Pam. Tow. Tatrz. tom IV. 1879.
21) O początku współczesnych okręgów roślinnych. Rozprawy ak. um. 1879.
22) Geobotaniczne stosunki południowej Afryki (z 3 tabl. litogr.). Pamiętnik ak. um. Wydział matem. przyrodn. Tom V. 1879.
23) Szkice z podróży po południowej Afryce odbytej w latach 1875—77. Przegląd polski z r. 1879, 1880, 1881. 2 wyd. w Warszawie (nakł. Gebethnera i Wolffa), r. 1881.
24) Das Transvaal-Gebiet des nördlichen Afrika in physikalisch-geographischer Beziehung. Mittheil. der geogr. Gesellsch. in Wien, 1883.
25) Wiek morza śródziemnego. Kosmos, 1883.
26) Echa z południowej Afryki. Szkice z podróży do Natalu i Transvaalu 1879—1880.
27) Ludy pierwotne południowej Afryki. Łwów, 1881.
28) Obecny system geografii, wysnuty z jej dziejowego rozwoju, 1884. (Odbitka z Przeglądu nauk. i lit. Lwów).
29) Kotlina Prypeci i błota pińskie. Ateneum, 1886.
30) Szkice geograficzne z Karpat. Przewodnik nauk. i lit. 1890.

31) Dolne dorzecze Sanu badane pod względem postaci, budowy i rozwoju gleby (z mapką i przekrojami). Spr. kom. fiz. ak. um. Tom XXVI. 1891.
32) Naegelego i Petera monografia jastrzębców (Hieracium) i znaczenie tego dzieła dla systematyki roślin w ogólności. Kosmos. Rocznik XIV, zesz. 1—3.
33) Jezioro Świteź i Kołdyczewskie. Wszechświat 1891. Tom X.
34) Zanikłe jeziora Tatr i bifurkacya Młynicy. Wszechświat 1892. Tom XI.
35) Tatry (w słowniku geograficznym Król. Polskiego).
36) Podole pokuckie. Wszechświat 1893. Tom XII.
37) Eine Moränenlandschaft in der Hohen Tatra und andere Gletscherspuren dieses Gebirges (mit einer Karte). Mittheil. d. k. k. geogr. Ges. 1893.
38) Rehman & Wołoszczak. Flora polonica exsiccata. Zielnik flory polskiej, wydawany staraniem Dra Antoniego Rehmana i Dra Eustachego Wołoszczaka. 1893 i n.
39) Tatry pod względem fizyczno - geograficznym. Z 2 mapkami. Lwów 1895.
40) Ziemie dawnej Polski i sąsiednich krajów słowiańskich pod względem fizyczno-geograficznym. I. Karpaty. Lwów 1895.

Wydział przyjmuje wniosek powyższy i wybiera wnioskodawcę referentem tego przedmiotu na Walnem Zgromadzeniu.

SPRAWOZDANIE PORÓWNAWCZE
Z PRZYCHODÓW I ROZCHODÓW TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO

za czas od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 1896 roku.

PRZYCHÓD	Przychód w r. 1896 Złr.	ct.	Preliminowano Złr.	ct.
I. Wpisowe od 106 nowych członków	106	—	100	—
II. Wkładki roczne od 1493 członków	4479	—	4050	—
III. Zapomoga Wys. Sejmu na cele Towarzystwa .	400	—	400	—
IV. 1/3 część wkładek z oddziałów Towarzystwa .				
a) czarnohorskiego	—	—	90	—
b) pienińskiego	19	—	30	—
V. Dochód ze schronisk	1124	—	1100	—
VI. Dochód z fortepianu, czytelni, kręgielni itd. . .	676	36	650	—
VII. Dochód z kasyna *a)* ze zabaw	994	76	750	—
b) ze sali i z najmu innych ubik.	2100	—	2120	—
VIII. Dochody nieprzewidziane i procenta od funduszów Towarzystwa	366	86	250	—
IX. Pożyczka z Banku kraj. na zakupno gruntu			—	—
w Zakopanem	3000	—	3000	—
X. Wkładka jednorazowa od JW. hr. Z. Platera .	100	—	—	—
XI. Pozostałość kasowa z r. 1895	828	43	828	43
Dochody razem	14194	41	13368	43

ROZCHÓD	Rozchód w r. 1896 Złr.	ct.	Preliminowano Złr.	ct.
I. Roboty w Tatrach: *a)* schroniska	1096	69	815	—
b) asekur. schron. i inwent.	83	89	85	—
c) drogi, ścieżki, mostki .	621	36	600	—
II. Cele naukowe	95	82	300	—
III. Subwencya i nadzór szkoły przemysłu drzew.	160	—	140	—
IV. Wydawnictwa Towarzystwa	1475	23	1550	—
V. Utrzymanie straży tatrz. i przy Morskiem Oku	168	40	168	—
VI. Biblioteka w Krakowie i w Zakopanem . . .	195	56	160	—
VII. Utrzymanie dworu tatrz. w Zakopanem:				
A) Wydatki zwyczajne i muzyka	1479	92	1361	—
B) Wydatki nadzwyczajne	575	02	600	—
VIII. Wydatki z funduszu dyspozycyjnego Wydziału	298	56	300	—
IX. Koszta zarządu: *A)* W Krakowie *a)* lokal biura,				
opał, światło i obsługa . .	200	—	200	—
b) porto od koresp. i dyplomów	38	27	55	—
c) „ i cło od wydaw. Tow.	179	38	200	—
d) kursor	59	15	60	—
e) koszta ściągania wkładek	40	68	40	—
f) potrzeby kancelaryjne . .	49	94	50	—
B) Wydatki delegatów na prowincyi i zagran.	155	52	180	—
X. Wynagrodzenie *a)* sekretarza	300	—	300	—
b) podskarbiego	250	—	250	—
XI. Druki *a)* zwyczajne (dyplomy, karty legitym., administracyjne)	83	15	105	—
b) nadzwycz. (druk katalogu dla czyt.)	102	30	80	—
XII. Wpisowe do funduszu zapasowego i reszta długu do tegoż	106	—	100	—
XIII. Amortyzacya pożyczek:				
a) do Banku krajowego . . . . 1694·44				
b) do fund. zapasowego . . . . 554·—				
c) do funduszu żelaznego . . . 100·—	2348	44	2334	—
XIV. Podatek ekwiwalentowy za rok 1896	26	92	26	13
XV. Subwencya *a)* dla Tow. muz. w Zakopanem .	100	—	100	—
b) dla Muzeum tatrz. im. Chałubińskiego	50	—	50	—
c) dla oddziału czarnohorskiego .	100	20	100	—
XVI. Za grunt zakupiony wraz z kosztami	3054	17	3150	—
XVII. Wkładka JW. hr. Platera do fund. żelaznego	100	—	—	—
XVIII. Reszta z celów nauk. do fund. na mapę Tatr.	204	—	—	—
Wydatki razem . . .	13798	57	13468	43
Nadwyżka dochodów z końcem r. 1896	395	84	9	30
	14194	41	—	—

Komisya kontrolująca sprawdziła kasę Towarzystwa i zgodność z dochodami kasowemi i księgami potwierdza.

Kraków, dnia 13 lutego 1897.

Członkowie komisyi kontrolującej:

Władysław Fischer. ***Piotr Prysak.***
Dr Julian Zgorzalewicz. ***Dr Stan. Ponikło,*** jako del. Wyd.

Kraków dnia 13 lutego 1897 r.

Podskarbi Towarzystwa:
Dr. Wierzbicki.

PRELIMINARZ BUDŻETU TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO NA ROK 1897

uchwalony na XXIV zwyczajnem walnem Zgromadzeniu dnia 21 lutego 1897 roku.

PRZYCHÓD		zł.	ct.
I. Wpisowe od 100 nowych członków		100	—
II. Wkładki roczne od 1350 członków		4050	—
III. Zapomoga Wys. Sejmu na cele Towarzystwa		400	—
IV. 1/3 część wkładek z oddziałów Towarzystwa:			
a) czarnohorskiego	120		
b) pienińskiego	30	150	—
V. Dochód ze schronisk		1130	—
VI. Dochód z kasyna *a)* ze zabaw	900		
b) ze sali i z najmu innych ubikacyj	1820	2720	—
VII. Dochód z biblioteki, fortepianu, siodeł, czytelni, etc.		950	—
VIII. Dochody nieprzewidziane i procenta od fund. Towarzystwa		300	—
IX. Czynsz za lokal szkolny		600	—
X. Dług oddziału Czarnohorskiego z r. 1896		169	—
XI. Pozostałość kasowa z roku 1896		395	84
		10964	84

ROZCHÓD		zł.	ct.
I. Roboty w Tatrach: *a)* schroniska	600		
b) assekuracya schronisk i inwentarza	84		
c) drogi, ścieżki, mostki	500	1184	—
II. Cele naukowe		250	—
III. Subwencya i nadzór szkoły przemysłu drzewnego		160	—
IV. Wydawnictwa Towarzystwa		1500	—
V. Utrzymanie straży *a)* tatrzańskiej	120		
b) przy Morskiem Oku	48	168	—
VI. Biblioteka w Krakowie i w Zakopanem		180	—
VII. Utrzymanie dworu tatrzańskiego w Zakopanem:			
A) Wydatki zwycz.: *a)* sprzęty	30		
b) podatki	380		
c) assekuracya	145		
d) usługa	95		
e) oświetlenie	90		
f) gazety	160		
g) muzyka	240		
h) utrzymanie biura przez 4 m.	160		
i) różne	200		
B) Wydatki nadzw.: (naprawa dachu, lodowni, pokostow. i szalowanie dworca, schody kam., kręgielnia, uporządkowanie ogrodu	1465	2965	—
VIII. Do dyspozycyi Wydziału na wydatki nadzwycz.		300	—
IX. Koszta Zarządu:			
A) w Krakowie: *a)* lokal biura, opał, światło i obsługa	200		
b) porto od korespondencyj	45		
c) „ „ dyplomów	10		
d) „ i cło wydawnictw Tow.	200		
e) kursor	60		
f) koszta ściągania wkładek	45		
g) potrzeby kancelaryjne	60		
B) Wydatki delegatów na prowincyi i zagranicą	165	785	—
X. Wynagrodzenie *a)* sekretarza	300		
b) podskarbiego	250	550	—
XI. Druki (karty legit. dyplomy, kaligraf etc.)		75	—
XII. Wpisowe do funduszu zapasowego		100	—
XIII. Umorzenie pożyczek i procenta od tychże		1604	—
XIV. Podatek ekwiwalentowy		26	—
XV. Subwencye *a)* dla oddziału Czarnohorskiego	200		
b) dla muzeum tatrz. im. Chałubińskiego	50		
c) dla Tow. muzycznego w Zakopanem na nauczyciela	100	350	—
XVI. Zwrot części długu do funduszu mapy Tatr		159	—
XVII. Dworowi w Zakop. czynsz z budynku szkoły stolarskiej		600	—
Nadwyżka dochodu z końcem r. 1897		8	84
		10964	84

SKŁAD
TOWARZYSTWA TATRZAŃSKIEGO
w dniu 15 marca 1897 r.

Wydział Towarzystwa:

Prezes:
Hr. Stefan Zamoyski, poseł na sejm krajowy (1895—97).

I. Wiceprezes:
Dr. Franciszek Kasparek, prof. uniw. i czł. akad. um. (1897—99).

II. Wiceprezes:
X. Jozafat Sobierajski, kanonik katedralny (1896—98).

Członkowie:

4. Beringer Wandalin, budowniczy i radca miejski (1897—99).
5. Bieniasz Franciszek, prof. gimnazyalny (1895—97).
6. Bobek Kazimierz, prof. gimn. (1896—97).
7. Dr. Browicz Tadeusz, prof. uniw. i czł. Akad. um. (1897—99).
8. Ciechomski Erard Wiktor, dyrektor spółki handlowej (1895—97).
9. Grabowski Władysław, budowniczy (1896—98).
10. Jawornicki Józef, kupiec i radca miejski (1895—97).
11. Dr. Koy Michał, adwokat kraj. (1895—97).
12. Nowicki Aleksander, starszy komisarz lasowy (1897—99).
13. Piotrowski Antoni, artysta malarz (1896—98).
14. Dr. Ponikło, prof. n. uniw., dyrektor szpitala św. Łazarza (1897—99).
15. X. Sutor August, komisarz jeneralny OO. Augustyanów (1896—98).
16. Świerz Leopold, (sekretarz) (1896—98).
17. Dr. Wierzbicki Daniel (podskarbi) (1897—99).
18. Hr. Zamoyski Władysław, właściciel dóbr (1896—98).

Na mocy §. 15. statutu mają prawa członków Wydziału:

19. Siwicki Konstanty, obywatel, przewodniczący Oddziału Czarnohorskiego w Cieniawie.
20. Dr. Ściborowski Władysław, lekarz zdrojowy, przewodniczący Oddziału Pienińskiego.
21. Świerz Leopold, reprezentant Oddziału Czarnohorskiego, wybrany na Ogólnem Zgromadzeniu dnia 18 marca 1894 roku.

Komisya redakcyjna:
Bieniasz, Piotrowski, Dr. Ponikło, X. Sobierajski, Dr. Ściborowski, Świerz, Dr. Wierzbicki.

Komisya dla robót w Tatrach:

Grabowski, Jawornicki, Nowicki, X. Sutor, Świerz, Dr. Wierzbicki, hr. W. Zamoyski.

Komisya skarbowa:

Jawornicki, Dr. Ponikło, Świerz, Dr. Wierzbicki.

Komisya dla przewodnictwa w Tatrach:

Bobek, Jawornicki, Świerz.

Adres Tow.: **Starowiślna, nr. 14.**

Delegaci Towarzystwa Tatrzańskiego:

A) W Galicyi:

1. W Chrzanowie: Franciszek Urbańczyk.
2. „ Czernichowie: X. Edward Królikowski.
3. „ Drohobyczu: Jellonek Franciszek.
4. „ Horodence: X. Nowobielski Jakób.
5. „ Lwowie: Eaward Heppe.
6. „ „ Władysław Schmidt.
7. „ Nowym Sączu: Kowalska Klotylda.
8. „ „ Targu: Dr. Kozłecki Marcin.
9. „ Przemyślu: Monné Karol.
10. „ Rzeszowie: Dr. Rodryk Als.
11. „ Sądowej Wiszni: Włodzimierz Stronczak.
12. „ Tarnopolu: Dr. Trzcieniecki Tadeusz.
13. „ Tarnowie: Jan Kornicki.
14. „ „ Antoni Nieduszyński.
15. „ Wadowicach: Leon Guńkiewicz,
16. „ Wieliczce: Aleksander Siedlecki.
17. „ Zakopanem: Ciechomski Wiktor.

B) a) W W. Ks. Poznańskiem:

18. Brownsford Kazimierz w Poznaniu ul. Ogrodowa 13., na powiat Poznański.
19. Chełkowska Felicya w Starogrodzie (p. Kuklinów) na powiat Krotoszyński i Koźmiński.
20. Dr. Chełmicki Julian w Żydowie na powiaty Gnieźnieński i Witkowaki.
21. Msgr. Enn Władysław, proboszcz w Pszczewie, na powiaty Międzyrzecki, Babimojski, Międzychodzki i Skwierzyński.
22. X. Gajowiecki Leon w Chodzieżu na powiaty Chodzieski i Wyrzyski.
23. Jabłkowska Teresa w Lubostroniu p. Łabiszyn na powiat Szubiński.
24. X. Jan Janas w Stawie (p. Wólka) na powiat Wrzesiński.
25. X. Kinowski Antoni w Oporowie (p. Poniec = Punitz) na powiaty Wschowski i Leszczyński.
26. Kwieciński Jan w Strzelnie na powiaty Inowrocławski i Strzeliński.
27. X. Łabędzki Piotr w Tulcach (p. Gądki) na powiat Średzki.
28. Hr. Mycielska Marya na Widawach (p. Poniec) na powiat Gostyński i Rawicki.
29. Niemojowski Wincenty w Jedlcu (p. Pleszew) na powiat Pleszewski i Jarociński.
30. Osten-Sacken Stanisław w Kościanie na powiat Kościański i Śmigielski.

31. Półczyński Janta Władysław w Redgoszczy (p. Rąbczyn = Rombschin) na powiat Wągrowiecki.
32. X. Wawrzyniak Piotr w Śremie na powiat Śremski.
33. X. Wilczewski Tertulian w Szamotułach na powiat Szamotulski.

b) **W Prusach zachodnich:**

34. Bielewicz Maryan, adwokat w Gdańsku.
35. Zabłocki Kazimierz, księgarz w Toruniu.

C) **W Królewstwie Polskiem:**

36. W Aleksandrowie: Sokólski Franciszek.
37. „ Częstochowie: Pracki Dyonizy.
38. „ Dąbrowie górniczej: Kwiecień Feliks.
39. „ Grodzisku: Buchner Władysław.
40. „ Kielcach: Dunin Józef.
41. „ Kutnie: Smoczyński Walenty.
42. „ Łodzi: Jechalski Władysław, inżynier.
43. „ „ Rondthaler Gusfaw.
44. „ Piotrkowie: York Wilhelm.
45. „ Rozprzy: Szybowski Stanisław.
46. „ Skierniewicach: Rogoziński Kazimierz.
47. „ Sosnowicach: Harland Amand.
48. „ Warszawie: Baliński Stanisław (Aleje Jerozolimskie 54).
49. „ „ Jan Gebethner (Krak. Przedm. 15).
50. „ „ Kwapiński Stanisław (ul. Włodzimierska 4).
51. „ „ Goebel Zygmunt.
52. „ „ Dr Schoenfeld Ryszard (ul. Wspólna 4).
53. „ „ Dr. Słupecki Czesław (ul. Żelazna 48).
54. „ „ Wyrwalski Władysław (Nowy Świat 41).
55. „ Zawierciu: Dr. Lewy Gustaw.

D) **W Austryi:**

56. W Wiedniu: Szczepański Alfred.

E) **W Rossyi:**

57. W Petersburgu: Piltzowa Henryka.

POCZET CZŁONKÓW.

---

a) Honorowi:

1. Arnese Wincenty, obywatel.
2. Dr. Baretti Marcin, profesor.
3. Berseviczy Egidyusz, b. prezes Tow. Karp. w Łomnicy.
4. J. E. Chlumecky Jan, b. minister handlu i przemysłu w Wiedniu.
5. Döller Antoni, major w Kiezmarku.
6. J. E. Hr. Dzieduszycki Włodzimierz, obyw. i człon. Izby Panów we Lwowie.

7. Gall J. B., adwokat, prezes oddziału włoskiego Klubu Alp. w Aoście.
8. J. E. Dr. Majer Józef, b. Rektor Uniw. Jag, b. prezes Akademii Um. w Krakowie.
9. Payer Juliusz w Wiedniu.
10. Dr. Petersen Teodor, b. prezes niem. i austr. Tow. Alp. w Frankfurcie nad Menem.
11. Hr. Potocka Anna w Rymanowie.
12. Dr. Rehman Antoni, prof. uniw. we Lwowie.
13. Hr. Rey Mieczysław, obyw. i poseł na sejm kraj. w Przecławiu.
14. J. E. ks. Sanguszko Eustachy, tajny radca cesarski, c. k. namiestnik i poseł na sejm kraj. we Lwowie.
15. Siemiradzki Henryk, artysta-malarz w Rzymie.
16. Hr. Skarbek Henryk, obyw. i kurator fundacyi t. im. we Lwowie.
17. Śniechowski Józef w Warszawie.
18. Wittig August, b. prezes styryjskiego Tow. Górskiego w Gradcu.
19. Zähringer Herman, b. prezes szwajc. Klubu Alp. w Lucernie.
20. J. E. Dr. Ziemiałkowski Floryan, b. minister i członek Izby Panów w Wiedniu.

Zmarli: 1) Ball John († 1889). 2) Dr. Adryan Baraniecki († 1891). 3) Budden Ryszard Henryk († 1895). 4) Br. Cesati Wincenty († 1883). 5) Cezanne Ernest († 1876). 6) Dr. Chałubiński Tytus († 1889). 7) Dr. Désor Edward († 1882). 8) Dr. Dietl Józef († 1878). 9) J. Em. X. Dunajewski Albin, kardynał, książę biskup krakowski († 1894). 10) Hr. Gołuchowski Agenor († 1875). 11) Goszczyński Seweryn († 1876) 12) Kantak Kazimierz († 1886). 13) Kolberg Oskar († 1890). 14) Kraszewski Józef Ignacy († 1887). 15) Lemercier Abel († 1893). 16) Longman Wiliam. 17. Dr. Nowicki Maksymilian († 1890). 18) Hr. Potocki Alfred († 1889) 19) Ks. Sapieha Leon († 1878). 20) Sella Kwintyn († 1884). 21) Dr. Spanna Henryk († 1892). 22) X. Stolarczyk Józef († 1893). 23) Dr. Wrześniowski August († 1892). 24) Dr. Zyblikiewicz Mikołaj († 1887).

---

b) Założyciele:

1. Arnese Wincenty, obywatel.
2. Ks. Czartoryski Marceli, obywatel w Krakowie.
3. Dobrzyński Adolf, obywatel w Rożnowie.
4. J. E. Hr. Dzieduszycki Włodzimierz, obywatel, członek Izby Panów, b. marszałek sejmu kraj. we Lwowie.
5. Br. Eichhorn Ludwik, b. właściciel Zakopanego.
6. Hr. Husarzewska Jadwiga w Krakowie.
7. Kęszycki Nałęcz Marcin, obywatel w Dźwiniaczce.
8. Kluczycki Stanisław w Krzeszowicach.
9. Machnaur Jan Wacław w Warszawie.
10. Dr. Markiewicz Władysław, adwokat w Krakowie.
11. Michałowski Ludwik, obywatel w Krakowie.
12. Emilia z hr. Bnińskich hr. Józefowa Mielżyńska w Iwnie.
13. Pawlikowski Mieczysław, obywatel w Krakowie.
14. Peltz Magnus, b. właściciel Zakopanego.
15. Hr. Plater Zyberg Stanisław w Moszkowie.
16. Pławicki Feliks, c. k. kapitan we Lwowie.
17. Dr. Hr. Potocki Andrzej, obyw., poseł na sejm kraj. i do Rady państwa w Krzeszowicach.

18. Hr. Rey Mieczysław, obyw. i poseł na sejm kraj. w Przecławiu.
19. Hr. Reyowa Józefa w Przecławiu.
20. Richtman Józef, obywatel we Lwowie.
21. Uznański Adam, obyw. w Poroninie, b. prezes Rady powiatowej w Nowym Targu.
22. J. E. Dr. Ziemiałkomski Floryan, b. minister, poseł na sejm krajowy członek Izby Panów w Wiedniu.
23. X. (za pośrednictwem śp. Aleksandra Kurtza).
24. Hr. Zamoyski Władysław, obyw. w Zakopanem.

Zmarli: 1) Hr. Branicki Aleksander. 2) Hr. Branicki Konstanty. 3) Hr. Dzieduszycki Aleksander. 4) J. Em. X. Dunajewski Albin, kardynał, biskup Krakowski. 5) Homolacs Edward, 6) Hr. Husarzewska Helena. 7) Hr. Koziebrodzki Władysław. 8) Dr. Lutostański Bolesław. 9) Dr. Madurowicz Maurycy. 10) Marfiewicz Antoni. 11) Dr. Nowicki Maksymilian. 12) Hr. Potocki Artur. 13) Księżniczka Sanguszkówna Helena. 14) Księżna Sapieżyna Jadwiga z Zamoyskich. 15) X. Spithal Roman. 16. Szalay Józef. 17. Znamirowski Stanisław.

---

c) Dożywotni:

1. Brensztein Michał Eustachy, obywatel w Telszach.
2. Dr. Chrostowski Bronisław, lekarz w Warszawie.
3. Hr. Młodecki Józef, obywatel.
4. Dr. Pawlikowski Jan w Medyce.
5. Skibiński Józef w Warszawie.
6. Sulikowski Karol, b. dyrektor dróg żel. w Rogowie.

---

d) Zwyczajni:

A.

1. Dr. Abraham Władysław, prof. Uniw. i czł. kor. Akad. um. we Lwowie.
2. Adam Gustaw, urzędnik Tow. wzaj. ubezp. w Krakowie.
3. X. Adamczewski Adam, proboszcz w Mokronosie.
4. Adamiecki Wiktor; inżynier w Dąbrowie górniczej.
5. Adamski Cyryl w Poznaniu.
6. Alberti Emil w Oryszewie.
7. Aleksandrowicz Włodzimierz, prof gimn. w Krakowie.
8. Dr. Als Alfons Rodryk, adwokat w Rzeszowie.
9. Altdorfer Pius, nacz. wydz. drogi żel. w Warszawie.
10. Anczyc Wacław w Krakowie.
11. Anders Albert, urzędnik fabryki cukru w Strzelcach.
12. X. Andrzejewicz Antoni, biskup sufragan w Gnieźnie.
13. X. Antoniewicz Bolesław, dziekan w Bninie.
14. Antoniewski Stanisław, główny eksp. dr. żel. w Łodzi.
15. Armatowicz Feliks, obyw. w Krakowie.
16. Dr. Apfel Natan, adwokat w Drohobyczu.
17. Arnd Wincenty, kupiec w Warszawie.
18. Arnold Jan, urzędnik górniczy w Dąbrowie górniczej.

19. Dr. Asnyk Adam w Krakowie.
20. Austen Aleksander, urzędnik fabryki w Błesznie.

B.

21. Babiński Waleryan, urz. dr. żel. w Łowiczu.
22. Baliński Stanisław, urz. Tow. kred. w Warszawie.
23. Bałaban Jakób, przemysłowiec w Krakowie.
24. Dr. Bandrowski Ernest, prof. w. szkoły przem., docent Uniw. i członek kor. Akad. um. w Krakowie.
25. Barabasz Wiktor, dyr. Tow. muz. w Krakowie.
26. Dr. Baranowski Ignacy, b. prof. Uniw. w Warszawie.
27. Baranowski Łucyan, wł. dóbr w Krakowie.
28. Baranowski Teodor b. prezes Izby handlowo-przemysłowej w Krakowie.
29. Dr. Barbacki Władysław, adwokat w Nowym Sączu.
30. Barcikowski Władysław, kupiec w Sosnowicach.
31. Barcikowska Józefowa w Poznaniu.
32. Bardzki Artur, adwokat przysięgły w Warszawie.
33. Bartkiewicz Bronisław, student w Warszawie.
34. Bartecki Wojciech, rzecznik w Nowym Tomyślu.
35. Dr. Bartman Stanisław, notaryusz w Dąbrowie.
36. Bassak Antoni, urz. dr. żel. w Warszawie.
37. Baudouin de Courtenay, urzędnik komory w Herbach.
38. Baum Henryk, urz. dr. żel. w Sosnowicach.
39. Baum Kamil, kupiec w Tarnowie.
40. Dr. Baurowicz Emil, kand. adw. we Lwowie.
41. Bayger Jan, nauczyciel lud. i obserw. st. met. w Trembowli.
42. Bayer Karol, kupiec we Lwowie.
43. Dr. Bażant Wacław, lekarz, obserw. st. met. w Kossowie.
44. Bednarski Stanisław, prof. gimn. w Krakowie.
45. Behm Kazimierz, kancelista sądowy w Drohobyczu.
46. Bełdowski Jan, przemysłowiec w Częstochowie.
47. X. Beisert Józef, proboszcz w Rozdrażewie.
48. Bełkowski Leon w Warszawie.
49. Dr. Benoni Karol, dyrektor gimn. w Tarnowie.
50. Dr. Benni Karol, lekarz w Warszawie.
51. Beringer Wandalin, radca miejski w Krakowie.
52. X. Dr. Bernacki Jan, kanonik katedralny w Tarnowie.
53. Bernard Karolina w Warszawie.
54. Bernatowicz Henryk, adwokat w Wilnie.
55. Będzikiewicz Sebastyan, literat w Krakowie.
56. Białkowska Bolesława w Lubostroniu.
57. Białoskórska Zofia, żona prezesa sądu kar. we Lwowie.
58. Biasion Alfred, kupiec w Krakowie.
59. Biborski Aleksander, budowniczy w Krakowie.
60. Biderman Marcin, redaktor „Pracy“ w Poznaniu.
61. Biechoński Wojciech, właściciel kopalni nafty w Gorlicach.
62. Biegańska Eleonora, obyw. w Potulicach.
63. Bielak Józef, kupiec w Krakowie.
64. Bielańska Emilia, obyw. w Krasnem.
65. Dr. Bielański Gustaw, lekarz pow. w Krakowie.
66. Bielawski, audytor dywizyjny w Głogowie.
67. Dr. Bielawski w Borku.
68. Bielewicz Maryan, adwokat w Gdańsku.
69. Bielicki Izydor, sekretarz Rady pow. w Jaśle.
70. Dr. Bieliński Stanisław, adwokat we Lwowie.
71. Bielska Józefa w Krakowie.
72. Bieniasz Franciszek, prof. gimn. w Krakowie.

73. Bieńkowski Władysław, obserw. st. met. w Brzanówce.
74. Biernacki Waleryan, urz. Tow. kred. w Warszawie.
75. Dr. Biesiadecki Jan, lekarz powiatowy w Jaśle.
76. Biesiadecki Maciej, konc. namiestn. w Krakowie.
77. Biesiadowski Aleksander, inżynier w Warszawie.
78. Bijak Juliusz, kapitan w Krakowie.
79. Dr. Binder Wilhelm, dyr. banku gal. dla h. i p. w Krakowie.
80. Dr. Birkenmajer Ludwik, prof. kraj. szkoły roln. i czł. kor. Ak. um. w Czernichowie.
81. Bisanz Gustaw, architekt, prof. szkoły politechnicznej we Lwowie.
82. Bizańska Marya, właścicielka zakł. fotr. w Krakowie.
83. Dr. Biziel w Krzywiniu.
84. Błaszkowski Leon, urzędnik sądowy w Warszawie.
85. Błeszyński Józef, obywatel w Libidzie.
86. Błeszyński Tomasz, adwokat przys. w Warszawie.
87. Hr. Bnińska Marya w Samostrzelu.
88. Hr. Bniński Seweryn, obyw. w Gułtowach.
89. Board Edmund, obywatel w Londynie.
90. Bobek Kazimierz, prof. gimn. w Krakowie.
91. Bobin Romuald, prof. w. szkoły realnej we Lwowie.
92. Dr. Bobrzyński Michał, wicepr. Rady szk. kraj., członek Akad. Umiej. i poseł we Lwowie.
93. Bocheński Józef Maryan, starszy kom. górniczy w Krakowie.
94. Bocheński Leon, student w Kownie.
95. Bociarski Witold, student w Kownie.
96. Boduszyński Stanisław, adwokat w Warszawie.
97. Bogdański Przemysław, obyw. w Lubostroniu.
98. Bogdański Stanisław w Ostrowie.
99. Bogucka Emilia w Warszawie.
100. Bogusławski Władysław; redaktor B. W. w Warszawie.
101. Bohdan Hipolit w Zadworzu.
102. Bohdanowicz Kazimierz, obyw. w Orzechlibie.
103. Bojańczyk Leon, przemysłowiec w Wrocławku.
104. Bolcewicz Izabela w Warszawie.
105. Borkowski Bronisław, inżynier w Warszawie.
106. Borkowski Władysław, inżynier w Warszawie.
107. Borkowski Marek, rejent w Warszawie.
108. Borucki Wacław, urz. dr. żel. w Warszawie.
109. Brandt Franciszek, c. k. kapitan w Krakowie.
110. Dr. Brandt Henryk, adwokat w Mielcu.
111. Braun Adam, inżynier drogi żel. w Warszawie.
112. Braunek Tadeusz, obyw. w Zielnikach.
113. Brech Edward August, obyw. w Włocławku.
114. Dr. Brodnicki w Kołudzie Wielkiej.
115. Brodnicki Józef, komisarz powiatowy w Zbarażu.
116. Brodowski Stefau w Król. Polskiem.
117. Broniewski Bogdan, dyrektor cukrowni w Izabelinie.
118. X. Bronisz Jan, administrator w Krotoszynie.
119. Brownsford Kazimierz, redaktor Poradnika gospodarskiego w Poznaniu.
120. Dr. Browicz Tadeusz, prof. Uniw. i członek kor. Akad. um. w Krakowie.
121. Dr. Brudzewski Karol, lekarz w Krakowie.
122. Dr. Brunner Mikołaj, lekarz nacz. szpit. ew. w Warszawie.
123. Br. Brunow Stanisław, obyw. w Rudawie.
124. Brückner Gustaw, komisarz pow. we Lwowie.
125. Bryliński Antoni, obywatel w Poznaniu.
126. X. Bryniarski Tomasz, ekspoz. w Ponikwi.
127. Brzeski Leonard, obyw. i członek Izby Panów w Jabłkowie.
128. Brzeziński Józef, adwokat przysięgły w Warszawie.

129. Buber Karol, obyw. w Łubiankach.
130. Buchner Władysław, inżynier kol.
131. Buczkowski Leon, notaryusz w Warszawie.
132. Budziszewski Lambert, obyw. w Sowinach.
133. Bujas Jan, obserw. st. met. w Maniowach.
134. Bukowiecki Julian, redaktor „Wielkopolanina“ w Poznaniu.
135. Bukowska Anna, obywatelka w Strzeszkowicach.
136. X. Dr. Bukowski Julian, proboszcz w Krakowie.
137. Burhardt Ludwik, kupiec w Warszawie.
138. Dr. Buś Wojciech, adwokat w Tarnowie.
139. Dr. Buszek Jan, fizyk miejski w Krakowie.
140. Butkiewicz Franciszek, obyw. w Warszawie.
141. X. Byczyński Edmund, proboszcz w Gromadnie.
142. Dr. Byk Emil, adwokat i delegat do Rady państwa we Lwowie.
143. Byliński Jan, urz. dr. żel.
144. Bzowski Adam, obyw. w Żerosławicach.
145. Bzowski Władysław, obyw. w Pantalowicach.

C.

146. C. O.
147. Cegliński Julian, artysta-malarz w Warszawie.
148. Cegielski Stefan, poseł na sejm pruski i parl. niem., właściciel lejarni żelaza i fabryki maszyn rolniczych w Poznaniu.
149. Ceisinger Józef, nacz. wydz. dr. żel. w Łodzi.
150. Chamiec Leon w Warszawie.
151. Chanecki Mikołaj, prof. gimn. w Warszawie.
152. Chełkowska Felicya, ob. w Starymgrodzie.
153. Chełkowski Józef, obyw. w Starymgrodzie.
154. Chełkowski Nepomucen w Kuklinowie.
155. Chełkowski Seweryn, obyw. w Poznaniu.
156. Chełmecki Izydor, agronom w Wieliczce.
157. Dr. Chełmicki Julian, obyw., poseł na sejm pruski w Żydowie.
158. Chyczewski Stanisław, adwokat przysięgły w Płocku.
159. Chłapowski Dezydery, obyw. w Gozdziechowie.
160. Chłapowski Józef, obyw. w Rzegocinie.
161. Chłapowski Karol, obyw. w Sosnicy.
162. Br. Chłapowski Stanisław, obyw. i poseł do parl. niem. w Szołdrach.
163. Chłapowski Zygmunt, obyw. w Turwi.
164. X. Chmielowski Leopold, dziekan i proboszcz w Szaflarach.
165. Dr. Chmielowski Piotr, literat i członek krak. Akad. umiej. w Warszawie.
166. Chodacki Leopold, aptekarz i wł. dóbr w Krakowie.
167. Chojnowski Bronisław, inżynier w Łodzi.
168. Chorośnicka Stefania, obyw. w Harłowicach.
169. X. Choróbski Ludwik, administrator parafii św. Szczepana w Krakowie.
170. X. Dr. Chotkowski Władysław, prof. Uniw., członek Rady państwa w Krakowie.
171. Dr. Chramiec Jędrzej, lekarz w Zakopanem.
172. Christ Juliusz w Chabówce.
173. X. Chromecki Tadeusz, rektor XX. Pijarów w Krakowie.
174. Chromińska Florentyna, obyw. w Warszawie.
175. Chronowski Jaxa Eustachy, właśc. hotelu w Krakowie.
176. Chruszczakowski Feliks, prawnik w Warszawie.
177. Chrzanowski Bernard, adwokat w Poznaniu.
178. Chrzanowski Kazimierz w Poznaniu.
179. Chrzanowski Leon, członek Rady p. w Krakowie.

180. Chrzanowski Zenon, fabrykant w Łodzi.
181. Chwalibogowski Zygmunt, obyw. w Krakowie.
182. Chwalibóg Andrzej, obserw. st. met. w Kościelisku.
183. Dr. Chwistek Bronisław, lekarz w Zakopanem.
184. Chwałkowski Franciszek, piekarz w Poznaniu.
185. Ciborowski, obserw. st. met. w Rabce.
186. Cichowicz Augustyn, kupiec w Poznaniu.
187. Cichowicz Ludwik, rzecznik w Poznaniu.
188. Ciechanowska Florentyna w Krakowie.
189. Ciechomski Erard Wiktor, dyr. spółki handl. w Zakopanem.
190. Cielecki Zaremba Artur, obyw. w Porchowie.
191. Ciesielski Hipolit, kupiec w Łodzi.
192. Dr. Ciesielski Teofil, prof. Uniw. we Lwowie.
193. Dr. Cieślewicz Jakób, lekarz w Strzelnie.
194. Cieszkowski Michał, rejent w Będzinie.
195. Dr. Cieszyński Jan, adwokat w Białej.
196. Cieśliński Karol, c. k. prokurator p. w Nowym Sączu.
197. Cięglewicz Edmund, naucz. gimn. w Krakowie.
198. Ciżmowski Franciszek, katecheta gimn. w Lesznie.
199. Ćwikiel Stanisław, inżynier w Warszawie.
200. X. Cybichowski Antoni, proboszcz w Cerekwicy.
201. Dr. Cyfrowicz Leon, prof. i sekr. Uniw. w Krakowie.
202. Czajkowska z Szembeków Zofia we Lwowie.
203. Dr. Czajkowski Feliks, adwokat w Krośnie.
204. Czajkowski Stanisław w Warszawie.
205. Czaplicki Feliks, urzędnik górniczy w Dąbrowie górniczej.
206. Hr. Czapski Bogdan, obyw. w Smogulcu.
207. Czapski Józef, obyw. w Kucharach.
208. Czarlińska E. w Złotnikach.
209. Hr. Czarnecki Józef, obyw. w Dobrzycy.
210. Hr. Czarnecki Michał, obyw. w Przybysławiu.
211. Hr. Czarnecki Leon, obyw. w Pakosławiu.
212. Czarniecki Mieczysław, urz. Tow. kred. w Warszawie.
213. Czarniakowski Michał, obyw. w Lisieczyńcach.
214. Czarnocka Henryka, przełożona pensyonatu w Warszawie.
215. Ks. Czartoryski Adam, obyw. w Wielkim Borze.
216. Ks. Czartoryski Jerzy, obyw., poseł na sejm kraj. i członek Izby panów w Wiązownicy.
217. Ks. Czartoryski Zdzisław, obyw. i poseł do parl. niem. w Sielcu Starym.
218. Ks. Czartoryski Zygmunt, obyw. w Rokossowie.
219. X. Czechowski Antoni, proboszcz w Granowie.
220. Dr. Czerkawski Julian, lekarz we Lwowie.
221. Czerkiewicz Jan, adwokat w Siedlcach.
222. Czermak Józef, kand. not. we Lwowie.
223. Czernecki Józef, prof. gimn. Fr. Józefa we Lwowie.
224. Czerny Antoni, wł. realności w Zakopanem.
225. Czerszyk Marya we Lwowie.
226. Czeżowski Jan Adam, starosta w Żółkwi.
227. Dr. Czołowski Aleksander, kustosz arch. miejsk. we Lwowie.
228. Czubek Jan, prof. gimn. w Krakowie.
229. Czypicki Czesław, rzecznik w Koźminie.
230. Czyszczan Maciej, radca dworu przy trybunale najw. w Wiedniu.
231. Czyżewski Józef, starszy inżynier kol. państw. w Stanisławowie.

D.

232. Dach Adolf, prawnik w Krakowie.
233. Dr. Dadlez Wilhelm, adwokat w Krakowie.

234. Dajewski Mieczysław, radca skarbowy we Lwowie.
235. Dąbrowska Hortensya w Warszawie.
236. X. Dandelski Ignacy, proboszcz w Kobylinie.
237. Dr. Danielak Michał, kand. adw. i członek Rady p. w Krakowie.
238. Danielska Marya w Warszawie.
239. Daniluk Paweł, prof. gimn. we Lwowie.
240. X. Dańkowski Józef, proboszcz w Harklowej.
241. Danysz A., obywatelka w Poznaniu.
242. Dr. Danysz Antoni, prof. gimn. i doc. Uniw. we Lwowie.
243. Dr. Daszkiewicz Bronisław, lekarz w Kempnie.
244. Data Szymon, naucz. lud., obserw. st. met. w Bukowinie.
245. Dąbrowski Mieczysław, dyrektor fabryki cukru w Opolu.
246. Dr. Dąbrowski Paweł, adwokat we Lwowie.
247. Dąbrowski Stanisław, kupiec w Warszawie.
248. Hr. Dąbski Brunon, obyw. w Kaczkowie.
249. Deike Marya w Warszawie.
250. Dembiński Antoni, obyw. w Węgiercach.
251. Dr. Dembiński Bronisław, prof. Uniw. we Lwowie.
252. Dr. Dembiński Teodor w Poznaniu.
253. Dr Dembowski Tadeusz, lekarz w Wilnie.
254. Dembowski Wojciech, nauczyciel szkoły rzeźbiarskiej w Zakopanem.
255. Deyma Alfred, dyrektor ruchu kolei p. w Wiedniu.
256. Dickstein Samuel, prof. i czł. kor. Akad. um. w Warszawie.
257. Dietl Leopold, obyw. w Rzuchowej.
258. Długosz Władysław Antoni, wł. apteki w Częstochowie.
259. Dłużyński Jan, dentysta w Krakowie.
260. Dmóchowski Bronisław, dyr. fabryki w Guzowie.
261. Dr. Dobija Antoni, adwokat w Krakowie.
262. Dr. Doboszyński Adam, adwokat w Krakowie.
263. Dobrowolski Zygmunt, architekt i naucz. szkoły zawod. w Zakopanem.
264. Dr. Dobrski Konrad, lekarz w Warszawie.
265. Dobrski Stanisław, obyw. w Łodzi.
266. Dobrzański Kamil w Radomniu.
267. Dobrzański Wiktor, piwowar w Wilanowie.
268. Dobrzański Witold, urz. dr. ż. w Warszawie.
269. Dobrzyński Natan, kupiec i obyw. w Kutnie.
270. Doeleke T., kupiec w Wrocławiu.
271. Doerfer Paweł, administrator w Pawłowicach.
272. Dolański Ludwik, obyw. w Rakowie.
273. Doliński Stanisław, prezes sądu obw. i radca dworu w Tarnowie.
274. X. Domagalski Konstanty w Tuchorzy.
275. Dr. Domański Stanisław, prof. uniw. w Krakowie.
276. Donimirski Edward, obyw. w Łysomicach.
277. Donimirski Jan, obyw. w Buchwałdzie.
278. Dolnicki Julian, prof. gimn. we Lwowie.
279. Dorant Wacław, inżynier, technolog w Petersburgu.
280. Drenig Ignacy, sekretarz sądu w. w Krakowie.
281. Drohojewski Zygmunt, obyw. w Ujściu.
282. Dr. Drohojowski Kazimierz, komisarz starostwa w Nowym Sączu.
283. Drozdowski Aleksander, inżynier w Warszawie.
284. X. Drwęski Ludwik, dziekan w Pawłowicach.
285. Drwęski Włodzimierz, urz. Wydziału kraj. we Lwowie.
286. Drzewiecki Aleksander w Warszawie.
287. Dubowski Ludwik w Białej.
288. Duchowski Antoni, restaurator w Poznaniu.
289. X. Dudziński Wojciech, expozyt w Krzeczowie.
290. Dr. Dulęba Bronisław, sekretarz Wydz. kraj. we Lwowie.
291. Dunin Józef, adwokat przysięgły w Kielcach.

292. Dunin Franciszka w Warszawie.
293. Dr. Dworski Aleksander, poseł na sejm kraj. i burmistrz w Przemyślu.
294. Dworzyński Wincenty w Warszawie.
295. Dychtowicz Henryk, obywatel w Poznaniu.
296. Dydyński Stanisław, adm. dóbr w Strzyżowie.
297. X. Dymuszewski Jan, proboszcz w Kujdanowie.
298. Działowski Eustachy, obyw. w Działowie.
299. Dziedzicki Ludwik, radca szkolny i dyr. sem. naucz. żeń. we Lwowie.
300. X. Dziegiecki Bolesław w Kościanie.
301. Dziembowska Emilia, obyw. w Sobocie.
302. Dziembowski Władysław w Sobocie.
303. Dr. Dziewoński Jakób, adwokat w Wieliczce.
304. Dziewólski Apolinary, inżynier kolei pań. w Grywałdzie.
305. Dziewulski Włodzimierz, urz. dr. żel. w Aleksandrowie.
306. Dzięgielewski Leon w Warszawie.
307. Dr. Dziorobek Leon, adwokat i poseł do sejmu prusk. w Śremie.

E.

308. Dr. Ebers Henryk, lekarz w Krynicy.
309. Eigier Juliusz, przemysłowiec w Warszawie.
310. Dr. Eisenberg Seweryn, lekarz pułkowy w Tarnopolu.
311. Ekert Edward, aptekarz w Aleksandrowie.
312. Dr. Ekielski Józef, radca Wydziału kraj. we Lwowie.
313. Dr. Eljasz Radzikowski Stanisław, lekarz w Zakopanem.
314. Eljasz Walery, artysta-malarz w Krakowie.
315. Elsner Alfred, zastępca dyrektora kolei państw. we Lwowie.
316. Msgr. Enn Władysław, proboszcz w Pszczewie.
317. Epstein Mikołaj, literat we Lwowie.
318. Erlich Antoni, kupiec w Warszawie.
319. Dr. Estreicher Stanisław, docent Uniw. w Krakowie.
320. Dr. Estreicher Tadeusz, asystent przy kat. chemii Uniw. Jag. w Krakowie.

F.

321. Dr. Fabian Oskar, prof. Uniw. we Lwowie.
322. X. Fas Albin.
323. Fecht Edward, urz. dr. żel. w Warszawie.
324. Feigel Kazimierz, nauczyciel w Wierzchosławicach.
325. Feigl Wacław, leśnik w Lubostroniu.
326. Fenz Wilhelm, kupiec w Krakowie.
327. Dr. Festenburg Gerard, adwokat w Brzozowie.
328. Fetter Jan, radca sądu kraj. w Krakowie.
329. Dr. Fierich Ksawery, prof. Uniw. w Krakowie.
330. Dr. Fiałowski Ludwik, prof. gimn. w Budapeszcie.
331. Filipek Wiktor, aptekarz w Nowym Sączu.
332. Filochowski Hipolit, urz. Tow. wzaj. ub. w Krakowie.
333. Finger Gustaw, nauczyciel szkoły przemysłu drz. w Kołomyi.
334. Dr. Finkel Ludwik, prof. Uniw. we Lwowie.
335. X. Firek Felicyan w Przeworsku.
336. Fischer Władysław, kupiec w Krakowie.
337. Flat Mikołaj, urz. dr. żel. w Łodzi.
338. X. Fligierski Jan, proboszcz w Konarach.
339. Dr. Florkiewicz Władysław, lekarz w Warszawie.
340. Floryjański Władysław, art. teatru narod. w Pradze.
341. X. Fonferko Ludwik, inspektor szk. okręg. w Myślenicach.
342. Dr. Foryst Piotr, adwokat w Tarnowie.

343. Förster Bernard, obyw. w Radomsku.
344. Förster Otto, kupiec w Tarnowie.
345. Franaszek Stanisław w Warszawie.
346. Franke Jan, członek Akad. um. i krajowy inspektor dla szkół real. i przem. we Lwowie.
347. Frankiewicz Ludwik w Poznaniu.
348. Franz Karol, star. pow. w Wadowicach.
349. Frąckiewicz Władysław, obyw. w Warszawie.
350. Fraenkel Hejman w Włocławku.
351. Hr. Fredrowa Andrzejowa w Bieńkowej Wiszni.
352. Frenkl Józef, obyw. w Medenicach.
353. Freudenreich Józef, kupiec w Poznaniu.
354. Fröhlich Stanisław, fabrykant w Warszawie.
355. Fryben Władysław w Borowie.
356. Fryling Józef, kandydat prawa w Aleksandrowie.
357. Fuchs Julian, kupiec w Warszawie.
358. Fuchsowa Julianowa w Częstochowie.

G.

359. X. Gabryel Franciszek, dziekan w Zabartowie.
360. Gabryszewski Antoni, radca sądu kraj. w Rzeszowie.
361. Dr. Gabryszewski Antoni, lekarz w Krakowie.
362. X. Dr. Gac Wojciech w Krakowie.
363. X. Gadowski Walenty, katech. sem. m. w Tarnowie.
364. Dr. Gaik Jan, lekarz w Zakopanem.
365. Gajdziński Edward, urz. dr. żel. w Warszawie.
366. X. Gajowiecki Leon, proboszcz w Chodzieżu.
367. Galleth Józef, naucz. szkoły zawod. prz. drz. w Zakopanem.
368. Dr. Gałecki Bronisław, adwokat w Tarnowie.
369. Dr. Gałecki Mieczysław, adwokat w Tarnowie.
370. Gałęzowski Jan w Warszawie.
371. Gałuszka Bogumił, kapitan w Budziejowicach.
372. Gamski Franciszek, wiceprezes m. Przemyśla.
373. Gautier Jan w Krakowie.
374. Gąsior Marcin, naucz. i obserw. st. met. w Wesołej.
375. X. Gdeczyk Stanisław, sekr. kapituły i penitencyaryusz w Gnieźnie.
376. Gebauer Jan, adj. sądowy w Wiedniu.
377. Gebethner Jan, księgarz w Warszawie.
378. Dr. Gedl Mieczysław, lekarz w Wadowicach.
379. Geisler Edward, wł. fabryki w Warszawie.
380. Geisler Karol, fabrykant w Warszawie.
381. Dr. Geissler Ernest, adwokat w Nowym Targu.
382. Dr. Gepner Bolesław, lekarz w Warszawie.
383. Geringer v. Oedenburg Gabryel, nacz. filii banku aust.-węg. w Tarnowie.
384. Dr. German Ludomił, radca szk. i insp. szkół średnich we Lwowie.
385. Gerson Wojciech, artysta-malarz w Warszawie.
386. Gerstenberg Axel w Berlinie.
387. Dr. Gerstman Teofil, dyr. szkoły realnej we Lwowie.
388. Gerzabek Antoni, st. kom. górn. w Jaśle.
389. Gębicki Maksymilian, urz. dr. żel. w Warszawie.
390. Giełgud Adam, dyrektor wydziału w min. wojny w Londynie.
391. Giełżyński Doney Władysław, wł. folwarku w Kieleckiem.
392. X. Gill Michał, proboszcz w Śmiełowie.
393. X. Gimzicki Walenty, dziekan w Wielichowie.
394. Gingold Herman, obyw. w Tarnopolu.
395. Dr. Gluziński Antoni, prof. uniw. we Lwowie.

396. X. Gładysz Stanisław w Poznaniu.
397. Głębocki Jan, rzecznik i notaryusz w Poznaniu.
398. Głębocki Stanisław, sędzia w Krzeszowicach.
399. X. Głębocki Wincenty, prof. w Ostrowie.
400. X. Głębocki Władysław, proboszcz w Chrzanowie.
401. Głębocki Zygmunt, c. k. sędzia pow. w Żmigrodzie.
402. Głowiński Maksymilian, obyw. w Obornikach.
403. Gnatowski Zygmunt, obyw. w Jakimówce.
404. Gniadkiewicz Jan, obyw. w Maniewie.
405. Gniewosz Włodzimierz, obyw. w Złotym Potoku.
406. Gnoiński Leon, b. dyr. kolei nadwiślańskiej w Petersburgu.
407. Godlewski Mścisław, redaktor „Słowa" w Warszawie.
408. Goebel Antoni, urz. dr. żel. w Warszawie.
409. Goebel Artur, budowniczy w Warszawie.
410. Goebel Józef, inżynier w Warszawie.
411. Goebel Teofil, naczelnik ekspedycyi zagranicznej w Warszawie.
412. Goebel Zygmunt, urz. dr. żel. w Warszawie.
413. Goldenring Leopold, kupiec w Poznaniu.
414. Goldfinger Jakób w Nowym Targu.
415. Gołaszewski Karol, inż. kolei transw. w Nowym Sączu.
416. Gołąb Andrzej, budowniczy i radca miejski we Lwowie.
417. Goniewska Zofia w Woli Gałęzowskiej.
418. Gorayski August, obyw., poseł na sejm kraj, członek Izby Panów w Moderówce.
419. Dr. Gorecki Tadeusz, adwokat krajowy we Lwowie.
420. Dr. Górecki Alfons, lekarz w Granicy.
421. X. Górecki Stanisław, proboszcz w Rosku.
422. Dr. Górski Antoni, prof. Uniw. w Krakowie.
423. Górski Konstanty w Warszawie.
424. Dr. Górski Piotr, poseł na sejm kraj. i do Rady p. w Krakowie.
425. Br. Gostkowski Roman we Lwowie.
426. Grabiński Mieczysław, inżynier górniczy w Dąbrowie górniczej.
427. Dr. Grabowicz Władysław, lekarz pułkowy w Rzeszowie.
428. Grabowski Władysław, budowniczy w Krakowie.
429. Grabowski Władysław, nacz. wydz. dr. żel. w Warszawie.
430. Grabowski Wojciech, adwokat w Warszawie.
431. Grabska Kornelia, obyw. w Poznaniu.
432. Grabski Franciszek, obyw. w Trzebawiu.
433. Grabski Józef, obyw. i poseł na sejm pruski w Skotnikach.
434. Grabski Karol, radca sądu w Nowym Tomyślu.
435. Grabski Leon, dyr. cukrowni w Gnieźnie.
436. Grabski Lucyan, dyr. fabryki w Inowrocławiu.
437. Grabski Maryan, obyw. w Kruszy.
438. Br. Graeve Stanisław Biskupicach.
439. Grajber Aleksander, obyw. ziemski w Krakowie.
440. Greliński Adam.
441. Groblewski Zygmunt, notaryusz w Kałuszu.
442. Grodyński Józef, notaryusz w Niepołomicach.
443. Grodzicki Bronisław, obyw. w Psarskiem.
444. Grodzki Edmund, kupiec w Gnieźnie.
445. Dr. Groer Franciszek, lekarz w Warszawie.
446. Groer Ludwik, nacz. wydz. dr. żel. w Warszawie.
447. Dr. Gross Adolf, adwokat w Krakowie.
448. Gross Ferdynand, wł. cukierni we Lwowie.
449. Grossmann Emanuel, kupiec w Warszawie.
450. Grossman Jan, wł. fabryki w Częstochowie.
451. Grossmann Michał, fabrykant w Częstochowie.
452. Grosman Stanisław, architekt w Obornikach.

453. Grosman Stanisław, wł. fabryki w Częstochowie.
454. Grosman Ludwik, kompozytor, artysta-muzyk w Warszawie.
455. Grosse Juliusz, kupiec w Krakowie.
456. X. Grośty Wojciech, wikaryusz w Pszczewie.
457. Gruszczyński Tadeusz, obyw. w Łabiszynie.
458. X. Gryziecki Stanisław, kanonik, prob. w Rzeszowie.
459. Grzebska Witosława w Płocku.
460. Dr. Grzybczyk Józef, adj. sąd. w Wieliczce.
461. Grzywińska Flora, naucz. muzyki w Krakowie.
462. Gubrynowicz Władysław, księgarz we Lwowie.
463. Guerquin Kazimierz, student w Kijowie.
464. Guńkiewicz Leon, prof. gimn. w Wadowicach.
465. Dr. Gwiazdomorski Jan, lekarz w Krakowie.

H.

466. Hackbeil Franciszek, inżynier w Tarnowie.
467. Hagmajer Rafał, urz. dr. żel. w Warszawie.
468. Hahn Władysław, rzecznik w Wągrowcu.
469. Dr. Hajdukiewicz Jan, adwokat w Krakowie.
470. Dr. Halban Alfred, prof. nadz. un. w Czerniowcach.
471. Dr. Halik Mieczysław, notaryusz w Kielcach.
472. Haller Cezary, obyw. w Krakowie.
473. Haller Edmund, porucznik pionierów w Krakowie.
474. Dr. Harajewicz Jan, b. dyr. szpit. pow. kraj. w Krakowie.
475. Harland Armand, urz. dr. żel. w Sosnowicach.
476. Dr. Hawranek Maryan, lekarz w Zakopanem.
477. Hebdowa Walerya w Mielcu.
478. Heck Walery, prof. gimn. w Krakowie.
479. Hecker Józefa w Symferopolu.
480. Heggenberger Jacek, muzyk w Krakowie.
481. Heimroth Karol, adjunkt kolei państw. we Lwowie.
482. Dr. Heinrich Aleksander, lekarz w Warszawie.
483. Heller Ludwik, urzędnik kol. w Krakowie.
484. X. Hemerling Władysław, proboszcz w Brzostkowie.
485. Henisz Stefan, nacz. oddz. dr. żel. w Włocławku.
486. Heppe Edward, em. insp. kolei państw. i radca m. we Lwowie.
487. Dr. Heppe Tadeusz, komisarz kraj. dyr. skarbu we Lwowie.
488. Herschthal Stanisław, inżynier kol. w Tarnopolu.
489. Herse Adam, kupiec w Warszawie.
490. Herse Bogusław w Warszawie.
491. Herse Robert, kupiec w Warszawie.
492. Heurteux Wiktor, architekt w Warszawie.
493. Heurteux Wiktorya w Krakowie.
494. Hertz Gustaw, buchalter w Warszawie.
495. Herz Józef, wł. hotelu w Nowym Targu.
496. Herzig Franciszek, sekretarz magistratu w Tarnowie.
497. Dr. Hewelke Otton, redaktor Kroniki lek. w Warszawie.
498. Hildt Karol w Warszawie.
499. Dr. Hirschberg Aleksander, kust. bibl. Ossol. i doc. Uniw. we Lwowie.
500. Hirszowski Edward, obyw. w Warszawie.
501. Hłasko Antoni, urzędnik górniczy w Dąbrowie górniczej.
502. Hochberger Juliusz, dyr. bud. miejsk. we Lwowie.
503. Hochstim Jakób, bankier w Krakowie.
504. Hoffman Leonard, b. naczelnik wydz. dr. żel., emeryt w Warszawie.
505. Hoffman Antonina, artystka dram. w Krakowie.
506. Horodyński Bogusław, obyw. w Korsowie.
507. Horoszewicz Klemens, obyw. w Warszawie.

508. Dr. Horowitz Leon w Krakowie.
509. Horvatt Artur, obyw. w Gorzyczkach.
510. Dr. Hoszard Franciszek, poseł i czł. Wydz. kraj. we Lwowie.
511. Hoszowski Jan, tow. sztuki druk. we Lwowie.
512. Dr. Hoyer Henryk, prof. Uniw. w Warszawie.
513. Hösick Ferdynand, księgarz w Warszawie.
514. Hösick Ferdynand, literat w Warszawie.
515. Dr. Hozer Jan, kand. adw. w Bochni.
516. X. Hradeczny Henryk, prob., obs. st. met. w Osielcu.
517. Hubert Henryk, wł. apteki w Warszawie.
518. Hüffer Henryk w Łodzi.
519. Hulewicz Adam, obyw. w Parusewie.
520. Hulewiczowa Helena w Kościankach.

I.

521. Dr. Ichheiser Michał, adwokat w Krakowie.
522. Iwanicki Stanisław, urzędnik w Warszawie.
523. X. Iwańczyszak Jędrzej w Nadwórnie.
524. Dr. Iwański Jan, adw. i burmistrz w Wadowicach.

J.

525. Jabłkowska Teresa, obyw. w Lubostroniu.
526. Jabłonowski Prus Józef, obyw. w Zagwoździu.
527. Jachimski Antoni, kupiec w Krakowie.
528. Jaczewski Leonard, inżynier górniczy w Petersburgu.
529. Jaczyński Czesław, obyw. w Piaskach.
530. X. Jagodziński Józef, prob. w Krzywiniu.
531. Dr. Jahl Władysław, adw. i poseł na sejm kraj. w Jarosławiu.
532. Jahn Emil, obyw. w Tłumaczu.
533. Dr. Jakubowski Maciej Leon, prof. Uniw. w Krakowie.
534. Jałbrzykowski Zygmunt, obyw. w Ujeździe.
535. X. Janas Jan, dziekan, prob. w Stawie.
536. Janasz Józef Władysław, obyw. w Warszawie.
537. X. Janer Cyryl, prob. w Tarnopolu.
538. Janczewski Stanisław, adw. w Kielcach.
539. Janiszewski Czesław, radca prokuratoryi w Warszawie.
540. Janiszowski Leon, urz. dr. żel. w Warszawie.
541. Jankowski Janusz, inżynier kol. żel. w Berdyczowie.
542. Jankowski Kazimierz, inżynier Wydz. kraj. we Lwowie.
543. Jankowski Stanisław, radca budownictwa w Berlinie.
544. Janowski.
545. Janowski Józef, architekt we Lwowie.
546. Jantzen Edward, kupiec w Warszawie.
547. Jaraczewski Jarosław, obyw. w Sobiejuchach.
548. Jarema Kazimierz, notaryusz w Ulanowie.
549. Jasiński Hieronim, kupiec w Poznaniu.
550. X. Jasiński Jan, prob. w Biechowie.
551. Jasiński Józef, em. prezes sądu kraj. w Krakowie.
552. Jastrebcewa Halina w Petersburgu.
553. Jastrzębski Jan, prawnik w Krakowie.
554. Jawornicki Józef, obyw. w Krakowie.
555. J. E. Jaworski Apolinary, b. minister, tajny radca, poseł na sejm kraj. i członek Rady państwa w Skwarzawie.
556. Jaworski Edmund, inżynier w Warszawie.
557. X. Jaworski Onufry, wikary w Kobiernie.
558. Jaworski Zygmunt w Krakowie.

559. Jazdowska Marya w Londynie.
560. Jazdowski Bronisław w Londynie.
561. Jechalski Władysław, inżynier w Łodzi.
562. Dr. Jeleń Jan, nacz. banku austr.-węg. w Wiedniu.
563. Jellonek Franciszek, inżynier w Drohobyczu.
564. X. Jelonek Władysław, wikary w Czernichowie.
565. Dr. Jentys Stefan w Krakowie.
566. Jerzykiewicz Władysław, poseł do sejmu pruskiego, dyr. banku ziem. w Poznaniu.
567. Dr. Jerzykowski Stanisław, lekarz w Poznaniu.
568. Jeziorański Karol, urzędnik w Warszawie.
569. Jeziołkowski S., aptekarz w Tarnowskich Górach.
570. X. Jeż Mateusz, katech. gimn. w Krakowie.
571. X. Jeżewski Edward, prob. w Gołuchowie.
572. Dr. Jędrzejowicz Adam, poseł na sejm kraj. i do Rady p.
573. Jocz Bolesław, obyw. w Krzywczy.
574. Jokiel Franciszek, urz. dr. żel. w Ząbkowicach.
575. Jokisz Wanda, obyw. we Lwowie.
576. Dr. Jordan Henryk, prof. Uniw. i poseł na sejm kraj. w Krakowie.
577. Józwicki Julian w Warszawie.
578. Jung Seweryn w Warszawie.
579. Juszczyński Ludwik, prawnik w Krakowie.

K.

580. Kaczkowski Karol, medyk w Krakowie.
581. Dr. Kaczkowski Zygmunt, lekarz w Łowiczu.
582. Kaczmarski Władysław, inżynier w Krakowie.
583. Kaden Ludwik, obyw. w Grobli.
584. Kaiser Stanisław, inżynier budowy kolei żel. w Tarnopolu.
585. Kalicki Feliks w Krakowie.
586. Kalinka Adam, wł. dóbr. i kopalń w Radlnie.
587. Kalinowski Jan, student w Warszawie.
588. Kalinowski Władysław, adw. przys. w Warszawie.
589. Kaliński Władysław, inżynier dr. żel. w Warszawie.
590. Kaliski Feliks, urzędnik w Łabiszynie.
591. Kalkstein Antoni, obyw. w Płuskowęsach.
592. Kalkstein Michał, obyw. i poseł parl. w Klonówce.
593. Dr. Kamieński Franciszek, prof. Uniw. w Odessie.
594. Kamińska Bronisława w Warszawie.
595. Kamiński Lucyan, urz. dr. żel. w Warszawie.
596. Kamocki Franciszek, urz. banku handl. w Warszawie.
597. X. Kaniewski Atanazy, prob. w Wielowsi.
598. Kaniewski Stanisław, kupiec w Poznaniu.
599. Kanigowska Jadwiga w Warszawie.
600. Kański Jordan, urz. ministeryum skarbu w Piotrkowie.
601. Kargowski Jan, urz. fabryki cukru w Ciechanowie.
602. Dr. Karłowicz Jan w Warszawie.
603. Karłowski Kazimierz, radca budownictwa w Poznaniu.
604. Karłowicz Mieczysław w Warszawie.
605. Karpiński Antoni, rzecznik w Gnieźnie.
606. Karpiński Marceli w Węgrzynowie.
607. X. Karpisz Marcin, proboszcz w Markowej.
608. Karpowicz Adam, adwokat w Wilnie.
609. Karwowski Feliks, kupiec w Łodzi.
610. Dr. Kasparek Franciszek, prof. Uniw. i czł. Akad. um. w Krakowie.
611. Kasprowicz Bolesław, wł. fabryki w Gnieźnie.
612. Dr. Kastory Władysław, adwokat w Krakowie.

613. X. Kaszelewski Kazimierz, proboszcz w Zakopanem.
614. Katarzyński Marceli, urz. dr. żel. w Piotrkowie.
615. Kaucki Karol, em. starosta w Wiedniu.
616. Dr. Kazrlik Mieczysław w Krakowie.
617. X. Kegel Edward, kanonik, dziekan w Krotoszynie.
618. Keler Franciszek Władysław, budow. w Berlinie.
619. X. Kessler Karol, dziekan w Poznaniu.
620. Kędzierski Zygmunt, autoryzow. cyw. inż. i radca m. we Lwowie.
621. Kierski Nepomucen, wł. domu handl. w Poznaniu.
622. Kierski Stauisław, wł. dóbr w Dobromirce.
623. Kiesslich Floryan, obyw. w Częstochowie.
624. Kieszkowski Czesław, nacz. rach. przy Tow. wzaj. ubezp. w Krakowie.
625. Kieszkowski Henryk, dyr. Tow. wzaj ubezp. w Krakowie.
626. Kiewnarski Stanisław. obyw. w Warszawie.
627. Kijok Bronisław, obyw. w Warszawie.
628. X. Kinowski Antoni, prob. w Oporowie.
629. Kirchmajer Jan Kanty, obyw. w Krakowie.
630. Klarner Alfons, urzędnik w Radomiu.
631. Dr. Kleczyński Józef, prof. Uniw. i człon. kor. Akad. um. w Krakowie.
632. Dr. Kleeberg Juliusz, radca namiest. we Lwowie.
633. Klein Aleksander w Łodzi.
634. Klein Franciszek, kupiec w Wieliczce.
635. Klemensinwicz Edmund, c. k. notar. i poseł na sejm kraj. w Krakowie.
636. Kleniewski Jan, obywatel w Kluczkowicach.
637. X. Klepko Ludwik w Kolbuszowej.
638. Kleszczyński Bogusław, obyw. w Koćmyrzowie.
639. Kleyna Dobrosław, adwokat przys. w Piotrkowie.
640. Kluczycki Franciszek, bibliotekarz w Krakowie.
641. Dr. Kłobukowski Władysław, chemik w Rudnikach.
642. Kłosowski Władysław, dyr. ruchu kolei p. i radca rząd. we Lwowie.
643. Kłosowski Ignacy, notaryusz w Gnieźnie.
644. Knabe Aleksander, inżynier w Blizynie.
645. Knap Klemens, poborca urz. pod. w Horodence.
646. Knaus Karol, architekt i radca miejski w Krakowie.
647. Dr. Kniaziołucki Zbigniew, adj. arch. w Krakowie.
648. Knoblauchowa Marya w Zakopanem.
649. Knoblauch Julian, urz. dr. żel. w Warszawie.
650. Kobecki Emil, kand. nauk matem. w Petersburgu.
651. Koberwein Konstanty, c. k. adj. sądowy we Lwowie.
652. Kociatkiewicz Tomasz, urz. kol. żel. w Warszawie.
653. Kocyan Ludwik, obs. st. met. w Krakowie.
654. Dr. Koehler Klemens w Poznaniu.
655. Kąsinowska Marya, wł. dóbr w Lwadzimiu.
656. Koenig Karol, starszy porucznik w Wadowicach.
657. Dr. Kolaczek Jan, prof. Uniw. w Wrocławiu.
658. Kolberg A. w Warszawie.
659. Dr. Kołudzki Lucyan, lekarz w Sosnowicach.
660. Komendziński Jan, obywatel w Poznaniu.
661. Dr. Komierowski Roman, szambelan, poseł do parl. niem. w Niezuchowie.
662. Komorowski Aleksander, dyr. fabryki cukru w Kutnie.
663. Komorowski Jan. obyw. w Stanach
664. Dr. Komorowski Jan, lekarz, obs. st. met. w Kutach.
665. Konarzewski Ignacy, kupiec w Warszawie.
666. Koncki Józef w Tarnowie.
667. Konczykowski Igaacy, dyr. banku p. w Warszawie.
668. Kondracki Adam w Petersburgu.
669. Kondratowicz Bolesław, aptekarz w Grodnie.

670. Kondratowicz Hieronim, inżynier w Dąbrowie Górniczej.
671. Kondratowiczowa Bronisława, żona inżyniera w Dąbrowie Górniczej.
672. Konopacki Mieczysław, obyw. i prezes Rady pow. w Kobyle.
673. Kontkiewicz Stanisław, inżynier górniczy w Dąbrowie Górniczej.
674. Kopczyński Bronisław, dzierżawca dóbr w Nowikach.
675. Kopczyński Edward, urz. dr. żel. w Warszawie.
676. Kopfowa Marya, żona inżyniera w Warszawie.
677. Koppe Kazimierz, obywatel w Poznaniu.
678. Dr. Korczyński Edward, prof. Uniw. w Krakowie.
679. Kornberger Adolf, rotmistrz w Toporowie.
680. Kornhaber M. I., wł. kopalni nafty w Drohobyczu.
681. Kornicki Jan, prof. gim. w Tarnowie.
682. Dr. Korniłowicz Edward, lekarz w Warszawie.
683. Kornobis Jan, dzierżawca dóbr w Węgrach.
684. Korycki Władysław w Warszawie.
685. Kościelski Adam, obyw. w Sepnie Wielkiem.
686. Kościelski Józef, czł. Izby Panów, obyw. w Szarleju.
687. Dr. Kosmowski Wiktoryn, lekarz w Warszawie.
688. Kossakowska Bronisława, obyw. w Sosnowicach.
689. Kostecki Platon, literat i redaktor Gazety Narodowej we Lwowie.
690. Kosterkiewicz Józef, kupiec w Stryju.
691. Kostka Edward, radca sądu kraj. w Nowym Sączu.
692. Kostrzewski Stanisław, artysta-malarz w Warszawie.
693. Koszko Mikołaj, inżynier w Wieliczce.
694. Koszutski Adam, inżynier w Warszawie.
695. X. Kotecki Wawrzyn, prob. w Poznaniu.
696. Dr. Kowalewski Mieczysław, prof. w Dublanach.
697. Kowalska Klotylda, naucz. szk. żeń. w Nowym Sączu.
698. Kowalski Antoni, urz. kol. nadwiśl. w Warszawie.
699. Dr. Kowalski Henryk, lekarz w Tarnowie.
700. Kowalski Wacław, inż. dr. żel. w Warszawie.
701. Dr. Koy Michał, adwokat w Krakowie.
702. Koziański Antoni, wł. drukarni w Krakowie.
703. Dr. Kozicki Włodzimierz w Brzeżanach.
704. Kozierowski Gustaw, obyw. w Biesnej.
705. X. Kozik Robert w Zdunach.
706. Dr. Kozłecki Marcin, adwokat w Nowym Targu.
707. Kozłowski Jakób, obyw. w Tarnówku.
708. Kozłowski Kazimierz, obyw. w Gocanówku.
709. Kozłowski Maksymilian, obyw. w Dolsku.
710. Kozłowski Teofil, inżynier w Kościanie.
711. Kozłowski Tomasz, obyw. w Jarontach.
712. Kozłowski Władysław, nacz. oddz. dr. żel. w Częstochowie.
713. Koźmińska Helena w Warszawie.
714. Koźmiński Leon, adwokat i burmistrz w Tarnopolu.
715. Kozubowski Wincenty, urz. Tow. wzaj. ub. w Krakowie.
716. Koźniewski Jan, inżynier dr. żel. w Warszawie.
717. Kożuchowski Ignacy w Król. Polskiem.
718. Dr. Kożuszkiewicz Franciszek w Jerzycach.
719. Dr. Kraiński Władysław, czł. Izby p. w Jabłonce.
720. Krajewski Wincenty.
721. Kramsztyk Marceli, adw. przys. w Warszawie.
722. Dr. Kramsztyk Zygmunt, okulista w Warszawie.
723. Krasicki Władysław, notaryusz w Radomyślu.
724. Hr. Krasiński Adam w Warszawie.
725. Krassowski Maryan, sędzia okręgowy w Warszawie.
726. Kratochwil Piotr, wł. młyna w Dreźnie.
727. Kraupa Edward, sędzia pow. w Wieliczce.

728. Dr. Kraus Aloizy, kand. adw. w Białej.
729. Kregczy Juliusz w Łodzi.
730. Kremky Maurycy, kupiec w Warszawie.
731. Kretkowski Mieczysław, obyw. ziemski w Pokrzywnicy.
732. Dr. Krobicki Tadeusz, lekarz we Lwowie.
733. Kroebl Franciszek, urz. Tow. wzaj. ub. w Krakowie.
734. X. Królikowski Bogusław w Tarnowie.
735. X. Królikowski Edward, prob. w Czernichowie.
736. Królikowski Jan, lekarz-weterynarz w Warszawie.
737. Kronegold Aleksander, starszy buchalter w Częstochowie.
738. Dr. Krysiewicz Bolesław w Poznaniu.
739. Krysińska Jadwiga w Warszawie.
740. Krysiński Stanisław, urz. dr. żel. w Częstochowie.
741. Krywult Stanisław, c. k. adjunkt sądowy w Wadowicach.
742. Dr. Kryże Władysław, lekarz w Pradze.
743. Dr. Krzeczunowicz Waleryan we Lwowie.
744. Krzeptowski Wojciech w Zakopanem.
745. Dr. Krzymuski Edmund, prof. Uniw. w Krakowie.
746. X. Dr. Krzysiak Jan, prob. w Ropczycach.
747. Krzyżanowski Kazimierz w Krakowie.
748. Krzyżanowski S. A., księgarz w Krakowie.
749. Krzyżanowski Stanisław, architekt w Krakowie.
750. X. Krzyżanowski Wrocisław, proboszcz w Kamieńcu.
751. Krzysztoporski Kazimierz, obyw. w Dobczynie.
752. Dr. Kubucki Józef, prof. wyższej szkoły rolniczej w Dublanach.
753. Kubicki Karol, kupiec w Środzie.
754. Kucharzewski Feliks, redaktor „Przegl. techn.“ w Warszawie.
755. X. Kucharzewicz Józef, dziekan w Białczu.
756. Kuczkowski Eugeniusz, b. delegat nam. w Krakowie.
757. Kuczyńska Bronisława w Warszawie.
758. Kuczyński Józef w Warszawie.
759. Kudowski Sylwester, urz. w Piotrkowie.
760. Kukawski Leopold, c. k. notaryusz we Lwowie.
761. Kuksz Stanisław, technolog w Warszawie.
762. Dr. Kulczyński Leon, dyr. gimn. i docent Uniw. w Krakowie.
763. Kulczyński Władysław, prof. gimn. i czł. kor. Akad. um. w Krakowie.
764. Kulig Romuald, wł. domu zajezdnego w Zakopanem.
765. Kilikowska Ewa w Kijowie.
766. Kulikowski Michał, student politechniki w Kijowie.
767. Dr. Kulikowski Wiktor we Lwowie.
768. Dr. Kulski Julian, lekarz w Radomsku.
769. Dr. Kułaczkowski Dyonizy, adj. prokur. skarbu we Lwowie.
770. Kułakowski Zdzisław, geometra przys. w Łodzi.
771. Kunke Bronisław w Warszawie.
772. Kurcjusz Ludwik, urz. w Warszawie.
773. Kurkowski Ignacy, dyr. kopalni nafty w Harklowej.
774. Kuryłowicz Karol, starosta pow. w Bóbrce.
775. Kurnatowski Stanisław, marszałek sejmu prow. W. Ks. Pozn. w Pozarowie.
776. Kurnatowski Zygmunt, obyw. w Przysiece.
777. Kusz Józef, dyrektor kasy zaliczkowej w Tarnowie.
778. Dr. Kutzner Bronisław, lekarz w Kobylinie.
779. Dr. Kutzner Marya w Kobylinie.
780. Kwapiński Stanisław, adwokat w Warszawie.
781. Kwiatkowski Jan, kupiec i radca miejski w Krakowie.
782. Kwiatkowski Ludwik, budowniczy w Warszawie.
783. Kwiecień Feliks, górnik w Dąbrowie Górniczej.
784. Kwieciński Jan, rzecznik w Strzelnie.

785. Kwietniewski Władysław, urz. dr. żel. w Warszawie.
786. Hr. Kwilecki Franciszek, obyw. w Kobelnikach.

L.

787. Lachner Fryderyk, prof. w. szkoły przemysłowej w Krakowie.
788. Lachowicz Juliusz, prof. w. szkoły przemysłowej w Krakowie.
789. Lalicki Leon, naucz. kier. i obs. st. met. w Dukli.
790. Lamparski Ignacy w Częstochowie.
791. X. Lang Antoni, dyr. schroniska ks. Lubomirskiego w Krakowie.
792. Lange Jan, urz. dr. żel. w Kutnie.
793. Dr. Langie Adam, okulista w Krakowie.
794. Langie Tadeusz, obyw. we Lwowie.
795. Langner Edmund, kupiec w Warszawie.
796. Laska Józef, naucz. szkoły zaw. dla przem. drz. w Zakopanem.
797. X. Laskowski Leon, prob. w Gołuchowie.
798. Dr. Laskowski Piotr, lekarz w Wągrowcu.
799. Laskowski Wacław w Warszawie.
800. Lasociński Emil, inspektor gorzelń w Samborze.
801. Laudon Karol.
802. Launer Jan, kupiec w Krakowie.
803. Lechicki Konstanty, kupiec w Stryju.
804. Dr. Lechowski Włodzimierz, lekarz w Drohobyczu.
805. Leinweber Kazimierz, aptekarz w Łodzi.
806. Leitgeber Bolesławowa w Poznaniu.
807. Leitgeber Jarosław, wł. księgarni i drukarni w Poznaniu.
808. Lekszycki Józef, archiwaryusz w Poznaniu.
809. Lenczowski Antoni, naucz. gimn. w Krakowie.
810. Lesiak Józef, urzędnik z Rozprzy.
811. X. Leśniak Franciszek, kanonik w Tarnowie.
812. Leśniewska Ksawera w Warszawie.
813. Lessel Artur, wł. fabryki w Warszawie.
814. Leszczyński Franciszek, kupiec w Tarnowie.
815. X. Leszczyński Roman, dziekan w Osiecznie.
816. Lewakowski Aleksander, sekr. banku hip. we Lwowie.
817. Lewandowski Maryan, kupiec w Warszawie.
818. Lewandowski Władysław, obyw. w Chodorkowie.
819. Lewenstam Henryk, dyr. fabryki w Zawierciu.
820. Lewental Hortenzya w Warszawie.
821. Lewicki Stefan, artysta-malarz w Pelplinie.
822. Lewinson Konstancya w Warszawie.
823. Dr. Lewy Gustaw, lekarz w Zawierciu.
824. Dr. Lgocki Henryk, prawnik w Krakowie.
825. Lichański Jan w Tarnowie.
826. Liebstein Zygmunt, dyr. kanc. Izby handl. i przem. w Peszcie.
827. Dr. Likowski Wojciech w Pleszewie.
828. Lilpop Jan, architekt w Warszawie.
829. Linde Jan.
830. Limprecht Anna w Warszawie.
831. Linderski Henryk, rządca dóbr w Pacykowie.
832. Dr. Link Ignacy, lekarz wojskowy we Lwowie.
833. Lipka Jan, radca sądu wyż. w Krakowie.
834. Lipkowski Stanisław w Łodzi.
835. Lipski Kazimierz, obywatel w Gorzniu.
836. Lisowiecki Antoni, obyw. w Niegłowicach.
837. Dr. Lisowski Władysław, adwokat w Krakowie.
838. Liszkowska Emilia w Poznaniu.
839. Loga Wiktor, obywatel w Poznaniu.

840. X. Lorentowicz Michał, kanonik katedr. i regens konsystorza w Włocławku.
841. Loschnitz Leopold, obyw. w Włocławku.
842. Lossow Aleksander, obyw. w Gryżynie.
843. Löwenstein Natan, kupiec w Zawierciu.
844. Lubodziecka Florentyna w Zakopanem.
845. Lubomęski Władysław, prof. gosp. roln. w Uniw. Jag. w Krakowie.
846. Ks. Lubomirska Marya w Miżyńcu.
847. Lubowidzki Antoni, starszy notaryusz w Płocku.
848. Dr. Lubowski Henryk, lekarz w Warszawie.
849. Ludwig Alojzy, kupiec w Warszawie.
850. Dr. Lukas Adolf, lekarz we Lwowie.
851. Lukas Edmund, radca mag we Lwowie.
852. Lustig Maurycy, pełnomocnik dóbr w Medenicach.
853. Lutomski Stefan, obyw. w Stawie.

Ł.

854. X. Łabędzki Mieczysław, proboszcz w Wrześni.
855. X. Łabędzki Piotr, prob. w Tulcach.
856. X. Dr. Łabuda, prof. teol. w Przemyślu.
857. Łaguna Bronimir w Wieliczce.
858. Łakiński Jan, budowniczy w Kościanie.
859. Łańcucka Olga w Drohobyczu.
860. Łapiński Jan, budowniczy w Krakowie.
861. Dr. Łapiński Wacław, lekarz w Warszawie.
862. Łastowiecki Zygmunt, obyw. w Lipniku.
862. Łazarowicz Kazimierz, urz. Tow. kredytowego w Warszawie.
863. Dr. Łazarski Józef, prof. Uniw. w Krakowie.
864. Dr. Łazarski Stanisław, adwokat w Wadowicach.
865. Łazucki August, obyw.
866. Łaźniewski Wiktor, chemik w Warszawie.
867. Hr. Łącki Władysław, obyw. w Posadowie.
868. Łempicki Seweryn, dyrektor dóbr w Śledziejowicach.
869. Dr. Łepkowski Wincenty, lekarz w Krakowie.
870. Łonkiewicz Józef, obs. st. met. w Mikuliczynie.
871. Łopaciński Henryk, obyw. w Wilnie.
872. X. Łowiński Stefan, kapelan wojsk. i prof. w Gnieźnie.
873. Hr. Łubieński Kazimierz w Krakowcu.
874. Łucki Leon, obyw. w Chronowie.
875. Łuczakowski Stanisław, adj. gal. Tow. kred. ziem. we Lwowie.
876. Łukomski Julian, radca budown. w Frankfurcie n. O.
877. Łukomski Józef, urzędnik w Warszawie.
878. Łukomski Wiktor w Warszawie.
879. Łuszczkiewiczowa Zofia, wdowa po inżynierze w Krakowie.
880. Łychowski Ignacy, obyw. w Kijowie.
881. Łyskowski Mieczysław, obyw. w Jelitowie.

M.

882. Maas Adolf, urzędnik dr. żel. w Warszawie.
883. Machajski Edward, kupiec i radca miejski we Lwowie.
884. Machalski Maksymilian, st. inżynier kolei państw. w Tarnopolu.
8 5. Macharski Franciszek, kupiec w Krakowie.
886. Dr. Machek Emanuel, okulista we Lwowie.
887. Maciejowski Kazimierz w Petersburgu.
888. Maciejowski Ignacy w Zawierciu.
889. Madaliński Ignacy, kupiec w Śremie.

890. Madejewski Feliks, em. wicepr. sądu kraj. wyż. w Krakowie.
891. Magierowski Leon, obs. st. met. w Jaćmierzu.
892. Magyar Turista Egyesület w Budapeszcie.
893. X. Maj Franciszek, proboszcz w Tursku.
894. Majewski Adam, adwokat w Lublinie.
895. Majewski Ignacy, urz. dr. żel. w Warszawie.
896. Majewski Konstanty, urz. dr. żel. w Rudzie.
897. Majewski Stanisław, inżynier w Warszawie.
898. Majewski Władysław, adj. sąd. w Starym Sączu.
899. Maleszewski Janusz w Warszawie.
900. Dr. Malinowski Lucyan, prof. Uniw. i czł. Akad. um. w Krakowie.
901. Małuja Adela w Werbce.
902. Mańkowski Tomasz, starszy inż. kolei państw. w Delatynie.
903. Mańkowski Józef, obyw. ziemski w Borówce.
904. Dr. Mańkowski Wiktor, adwokat w Rohacynie.
905. Maniecki Jan, rządca dóbr w Nawojowej.
906. Marchwicka Augusta, żona dyr. banku kred. we Lwowie.
907. Dr. Marchwicki Zdzisław, dyr. banku kred., poseł i wicepr. m. Lwowa, członek Izby Panów.
908. Marcinek Antoni, kupiec w Warszawie.
909. Marcinkowski Alojzy, obywatel w Poznaniu.
910. Marczewski Ludwik, adwokat w Warszawie.
911. Marfiewicz Michał w Krakowie.
912. Margulez Izajasz, inżynier w Łodzi.
913. Markert Henryk, buchalter w Łodzi.
914. Dr. Markiewicz Bronisław w Krakowie.
915. Markiewicz Stanisław, kupiec we Lwowie.
916. Markus Emanuel, dyr. fabryki w Zawierciu.
917. Dr. Mars Antoni, prof. Uniw. w Krakowie.
918. Dr. Maryański Aleksander, adwokat i radca m. we Lwowie.
919. Marynowski Jan, notaryusz w Nowym Sączu.
920. Maszadro Antoni, b. nacz. oddz. dr. żel. w Warszawie.
921. Maszkowska Józefa, obyw. we Lwowie.
922. Matłaszyńska Sabina, w Warszawie.
923. Matusiński Jacek, budowniczy w Krakowie.
924. Matyskiewicz Wacław, przem. w Warszawie.
925. Maurizio Marya w Krakowie.
926. Mayzel Karol, wł. realn. w Krakowie.
927. Dr. Mayzel Wacław, lekarz w Warszawie.
928. Mayzner Izydor w Glinowiecku.
929. Mayzner Maksymilian, obywatel w Glinowiecku.
930. Dr. Mazurkiewicz Dyonizy, lekarz w Krośnie.
931. Mazurkiewicz Zefiryn, kupiec w Poznaniu.
932. Mazurowski Władysław, inżynier w Warszawie.
933. Mehoffer Alfred, mag. farm. i aptekarz w Mszanie dolnej.
934. Meissner, adwokat w Kościanie.
935. Meller, notaryusz w Zabrzu.
936. Merkl Kazimierz, sędzia pow. w Muszynie.
937. Dr. Mężyk Jan, lekarz w Chyrowie.
938. Dr. Merunowicz Józef, radca nam. we Lwowie.
939. Meyerhold Wilhelm, kupiec w Sosnowicach.
940. Mianowski Władysław w Przemyślu.
941. Hr. Miączyński Stanisław w Krakowie.
942. Micewski Edward, obyw. i poseł na sejm kraj. w Tuczempach.
943. Michalecki Eligiusz, inżynier w Warszawie.
944. Michalski Adam, obyw. w Borowni.
945. Michałowska Halina, córka jenerała w Petersburgu.
946. Michnikowski Stanisław, obyw. w Warszawie.

947. Miczyński, aptekarz w Wieliczce.
948. Mieczkowski, obyw. w Konojadzie.
949. Mieczkowski Józef, obyw. w Ciborzu.
950. Dr. Mieczkowski Leon, obyw. w Kołudzie.
951. Mieloch Jan w Zakopanem.
952. Hr. Mielżyński Józef, obyw., czł. Izby Panów w Iwnie.
953. Hr. Mielżyński Maksymilian, obyw. w Pawłowicach.
954. Hr. Mieroszowski Sobiesław, obyw. w Rudołowicach.
955. Mierzejewska Marya.
956. Mierzwiński Wacław, aptekarz w Radomsku.
957. X. Miętus Maurycy, gwardyan, bernardyn w Brzeżanach.
958. Miklaszewski Juliusz, prof. gimn. w Krakowie.
959. Mikolasz Juliusz, wł. fabryki i radca m. we Lwowie.
960. Mikulińska Klementyna w Mikulinie.
961. Miłkowski Aleksander, ajent krak. Tow. wzaj. ub. i burm. w Bełzie.
962. Dr. Mincer Adam, lekarz w Warszawie.
963. Miszke Gustaw, budowniczy w Warszawie.
964. Miszke Sylwestry, starszy radca górniczy w Wieliczce.
965. Mlicka Emilia w Ossowcu.
966. Mlicki Władysław, obywatel w Ossowcu.
967. Młodowski Władysław, emeryt w Warszawie.
968. Modlibowski Józef, obyw. w Hromolicach.
969. Modlibowski Nepomucen, obyw. w Mokronosie.
970. X. Mojzykiewicz Wiktor, prob. w Przemencie.
971. Mokiejewski Józef, inżynier w Warszawie.
972. Mokrzycki Wit, naczelnik banku hip. we Lwowie.
973. Moldenhawer Aleksander, prezydujący sędzia sądu krymin. w Warszawie.
974. Monné Karol, em. starszy insp. kolei K. L. w Przemyślu.
975. Moraczewski Maciej, starszy radca namiestn. we Lwowie.
976. Morawski Ignacy, obyw. w Oporowie.
977. Dr. Morawski Kazimierz, prof. Uniw. i czł. Akad. w Krakowie.
978. Morawski Paweł, obyw. w Kotowicku.
979. Morawski Stanisław, obyw. w Jurkowie.
980. Morgenstern Roman, rotmistrz w Monasterzyskach.
981. Morozewicz Pan, nacz. dep. dr. żel. w Piotrkowie.
982. Morzycki Ziemowit w Niemierczu.
983. Mosdorf Juliusz w Warszawie.
984 Moskwa Roman, prof. gimn. we Lwowie.
985. Hr. Dr. Mostowski Edward, doc. Uniw. w Krakowie.
986. Moszczeński Aleksander, obyw. w Przysiece.
987. Moszczeński Stanisław, obyw. w Srebrnej Górze.
988. Motty Stanisław, radca sądu i poseł na sejm pruski w Poznaniu.
989. X. Motyl Wawrzyniec, wikary w Samborze.
990. Motyliński Juliusz, notaryusz w Miechowie.
991. Mroczkowski Aleksander, artysta-malarz w Tarnowie.
992. Mrowec Stanisław, c. k. radca górniczy w Wieliczce.
993. Dr. Muczkowski Józef, urz. prok. skarbu w Krakowie.
994. Müller Bronisław, inżynier w Krakowie.
995. Müller Henryk, urzędnik w Warszawie.
996. Mutniański Michał, wł. apteki w Warszawie.
997. Muttermilch Władysław, kupiec w Warszawie.
998. Hr. Mycielska Marya, obyw. na Widawach.
999. Hr. Mycielski Alfred, obyw. w Zimnowodzie.
1000. Hr. Mycielski Franciszek, obyw., poseł na sejm kraj. i czł. Izby Panów w Wiśniowej.
1001. Hr. Mycielski Maksymilian, obyw. w Smogorzewie.
1002. Myśliński Feliks, notaryusz w Radomsku.

N.

1003. Nalborczyk Jan, naucz. szkoły przem. drz. w Zakopanem.
1004. Naimska Aniela w Spytkowicach.
1005. Napieralski Adam, redaktor „Katolika“ w Bytomiu.
1006. Natanson Kazimierz, kupiec w Warszawie.
1007. Natanson Stefan w Warszawie.
1008. Natansonowa Broniława, żona przemysłowca w Warszowie.
1009. Neugebauer Józef, kupiec w Rzeszowie.
1010. Neužil Franciszek, dyr. szkoły zaw. przem. drz. w Zakopanem.
1011. Nieduszyński Antoni, kasyer w Tarnowie.
1012. Niedzielski Julian, architekt w Wiedniu.
1013. Dr. Niedzielski Larysz Stanisław, prezes Rady powtat. w Śledziejowicach.
1014. Niedźwiedzki Józef, budowniczy w Krakowie.
1015. Niedźwiedzki Julian, prof. szkoły politechn. we Lwowie.
1016. Niekant Ludwik, wicedr. fabryki w Kutnie.
1017. Niemczewski Franciszek, notaryusz w Krakowie.
1018. Niemojowski Wacław, obyw. ziemski w Marchwaczu.
1019. Niemojowski Wincenty, obyw. w Jedlcu.
1020. Niemyski Leon, fabrykant w Warszawie.
1021. Niesiołowski Andrzej, ob. Szarleju.
1022. Niesiołowski Kazimierz, kupiec w Krakowie.
1023. Niewiadomski Jan w Drohobyczu.
1024. Nieżychowski Bolesław, obyw. w Nowem.
1025. Niklaus Stanisław, sędzia w Zgorzelicach.
1026. Noel Adam, obyw. w Sosolówce.
1027. Noel Tadeusz, dzierżawca dóbr w Sosolówce.
1028. Nowacki Mikołaj, inżynier w Radomoku.
1029. Dr. Nowak Gustaw, adwokat w Biały.
1030. Nowakowska Marya w Warszawie.
1031. Dr. Nowakowski Stanisław, lekarz w Kościanie.
1032. Nowca Władysław w Włocławku.
1033. Nowicki Aleksander, starszy komisarz lasowy w Krakowie.
1033. Nowiński Bronisław, c. k. notaryusz w Leżajsku.
1034. X. Nowobielski Jakób, dziekan w Horodence.
1035. X. Nożewnik Marcin, prob. w Witkowie.
1036. Nuoffer Franciszek, nacz. wydz. dr. żel. w Warszawie.
1037. Nycz Karol, em. rządca szpitala w Krakowie.

O.

1038. Dr. Obaliński Alfred, prof. Uniw. w Krakowie.
1039. Oberfeld Dyonizy, kupiec w Poznaniu.
1040. Obortyński Emil, urz. Wydz. kraj. we Lwowie.
1041. Oborski Antoni, obyw. w Hussowie.
1042. Oborski Wacław, obyw. w Hussowie.
1043. Obrębowicz Józef, wł. dóbr w Skórzewie.
1044. X. Obst Andrzej, prob. w Potarzycy.
1045. Ochrymowicz Xenofont, poseł i burmistrz w Drohobyczu.
1046. Oddział szląski węg. Tow. Karpackiego w Wrocławiu.
1047. Odechowski Antoni w Warszawie.
1048. Oderfeld Bronisław, fabrykant w Częstochowie.
1049. Odrzywolski Sławomir, architekt i prof. wyż. szkoły przem. w Krakowie.
1050. X. Ofierzyński Józef w Kościanie.
1051. Okoń Marcin, inżynier w Warszawie.
1052. Okulus F., inżynier górniczy w Borysławiu.

1053. Oleksinński Stanisław we Lwowie.
1054. Olkowski Wacław, wł. apteki w Kutnie.
1055. Olszewski Antoni, dyr. telefonów w Warszawie.
1056. Olszewski Franciszek w Petersburgu.
1057. Olszewski Józef, urzędnik kolejowy w Petersburgu.
1058. Dr. Olszewski Karol, prof. Uniw. i czł. kor. Akad. um. w Krakowie.
1059. Dr. Olszewski Stanisław, inżynier górn. w Jaśle.
1060. X. Ołyński Józef, dziekan w Koźminie.
1061. Ołyński Stanisław, kupiec w Poznaniu.
1062. Oppenheim Adolf, kupiec w Sosnowicach.
1063. Oppenheim Roman, obyw. w Wiskitkach.
1064. Orda Stanisław w Łodzi.
1065. Orgelbrand Maurycy, przem. w Warszawie.
1066. Orpiszewski Kazimierz, obyw. w Krościenku wyżniem.
1067. Ornatowski Józef, wł. dóbr w Pasiekach Królewskich.
1068. Ortwein Zofia, żona wł. fabryki w Warszawie.
1069. Oskragiełło Moes w Krakowie.
1070. Osmołowski Jerzy w Podpińsku.
1071. Ośniałowski Stanisław, rotmistrz w Krakowie.
1072. Ossowski Feliks, obywatel w Naymowie.
1073. Dr. Ostafiński Maryan, lekarz w Stanisławowie.
1074. Ostrowski Aleksander, b. urz. Tow. kred. w Warszawie.
1075. Ostrowski Jan, urz. dr. żel. w Warszawie.
1076. Ostrzykowski Władysław.
1077. Otkowski Wacław, wł. apteki w Kutnie.
1078. Otocki Bolesław, urz. dr. żel. w Aleksandrowie.
1079. Otto Władysław, adw. przys. w Piotrkowie.
1080. Owczarkiewiczówna Leontyna w Krakowie.

P.

1081. Paczkowski Jan, kupiec w Poznaniu.
1082. Padlewski Szymon, obyw. w Perepelnikach.
1083. Palch Romuald, wł. apteki i poseł na sejm. kraj. w Jaśle.
1084. Paluch Michał, sędzia pow. w Wiśniczu.
1085. Dr. Pałęcki Adam Józef, lekarz w Warszawie.
1086. Panceram Józef, adwokat w Częstochowie.
1087. Pankiewicz Emilia, obyw. w Warszawie.
1088. Paradowski Konstanty, obyw. w Warszawie.
1089. Parczewski Erazm, obyw. w Belnie.
1090. Dr. Pareński Stanisław, prof. Uniw. w Krakowie.
1091. Dr. Paschalis Józef, lekarz w Dąbrowie Górniczej.
1092. Pasierbiński Stanisław, obyw. w Zawierciu.
1093. Paszkowska Matylda w Wilnie.
1094. Paszkowski Maciej w Warszawie.
1095. X. Paszyński Stanisław, prob. w Przeciszowie.
1096. Pauer Franciszek, st. leśniczy w Wierzchosławicach.
1097. Pauli Edward, st. leśniczy w Lubeszce.
1098. Pawlewski Bronisław, prof. szkoły politechn. we Lwowie.
1099. Pawlikowski Henryk Tadeusz, dyrektor teatru w Krakowie.
1100. X. Dr. Pechnik Aleksander, prof. gimn. w Tarnowie.
1101. X. Dr. Pelczar Józef, prof. Uniw., kan. kat. w Krakowie.
1102. Perłowski Jan, obyw. w Wierzbowej.
1103. Petter Antoni, sekr. Rady pow. w Zbarażu.
1104. Pfeiffer Mieczysław, przem. w Warszawie.
1105. Pfeiffer Stanisław w Warszawie.
1106. Pfeiffer Władysław, wł. garbarni w Warszawie.
1107. Piątkiewicz Stanisław, dyr. gimn. w Przemyślu.

1108. Piątkowski Mieczysław, budown. w Gostyniu.
1109. Piechowski Witold, urzędnik w Warszawie.
1110. Pieczyński Stanisław, obyw. w Czepowie.
1111. Dr. Piekosiński Franciszek, prof. Uniw., czł. Akad. um. w Krakowie.
1112. Dr. Pielaszewski Andrzej, lekarz w Kutnie.
1113. Dr. Pieniążek Odrowąż Karol, adwokat w Krakowie.
1114. Dr. Pieniążek Odrowąż Przemysław, prof. Uniw. w Krakowie.
1115. Pierożyński Eugeniusz, urz. Wydz. kraj. we Lwowie.
1116. Pigdzicki Adam w Warszawie.
1117. Dr. Piętak Leonard, prof. Uniw. i członek Rady p. we Lwowie.
1118. Piltzowa Helena w Petersburgu.
1119. Pinder Reinhold, rotmistrz w Zmiennicy.
1120. Piotrowska Eugenia, obyw. w Warszawie.
1121. Piotrowski Antoni, artysta-malarz w Krakowie.
1122. Piotrowski Mieczysław, naucz. szkoły roln. w Czernichowie.
1123. X. Piotrowski Walenty, prob., obs. st. met. w Mogilanach.
1124. Dr. Pisarzewski Gracyan, lekarz w Częstochowie.
1125. Pizar Władysław, c. k. starosta pow. w Kolbuszowej.
1126. Planner de Pindeesheim we Lwowie.
1127. Platz Gustaw, dyr. Tow. franc. w Borysławiu.
1128. Plenkiewicz Franciszek w Zakopanem.
1129. Plenkiewicz Roman, literat w Warszawie.
1130. Plewkiewicz Antoni, obyw. w Smerzynie.
1131. Plucińska Marya, wł. dóbr w Lusówku.
1132. Pluciński Karol, urzędnik w Warszawie.
1133. Dr. Pluciński Stanisław, rzecznik w Lesznie.
1134. Płachecki Konstanty, rejent w Łodzi.
1135. Płocki Władysław, obywatel w Ropicy.
1136. Pochwalski Kazimierz, artysta-malarz, prof. Akad. w Wiedniu.
1137. Dr. Poczobut Józef w Łucku.
1138. Podczaski Jakób w Krakowie.
1139. Podczaski Stanisław w Krakowie.
1140. Dr. Podczaski Władysław, konc. nam. w Wieliczce.
1141. Podolecki Stanisław, buchalter kasy oszczędności w Tarnowie.
1142. Podwin Adolf, prezes sądu obw. w Jaśle.
1143. Podwin Jan, urz. Tow. wzaj. ab. w Krakowie.
1144. Pokiński Julian, c. k. starosta w Mielcu.
1145. Pokrzywnicki Maksymilian, radca sądu okręg. w Poznaniu.
1146. Polczyński Józef, adwokat przysięgły w Warszawie.
1147. Pollak Charles, dyrektor Tow. w Frakfurcie n. M.
1148. Półczyński Janta Adam, obyw. i posel w Wysoce.
1149. X. Półczyński Franciszek, prob. w Wyganowie.
1150. Półczyński Janta Roman, obyw. i poseł do parlamentu niem. w Zabieżynie.
1151. Półczyński Janta Władysław, obyw. w Redgoszczy.
1152. Ponikiewski Stanisław, obyw. w Brylewie.
1153. Dr. Ponikło Stanisław, n. prof. Uniw. i dyr. szpit. pow. św. Łazarza w Krakowie.
1154. Ponikowski Cezary, adwokat w Warszawie.
1155. Poniński Adolf, obyw. w Kościelcu.
1156. X. Monsgr. Poniński Alfred, szambelan, prob. w Kościelcu.
1157. Hr. Poniński Bronisław, obyw. w Czaczu.
1158. Hr. Poniński Stanisław, obyw. na Wrześni.
1159. Popiel Aleksander, nacz. Wydz. dr. żel. w Warszawie.
1160. Popiel Floryan, adj. sąd. w Skawinie.
1161. Popiel Paweł, obyw. w Krakowie.
1162. Popowski Józef, delegat do Rady p. w Krakowie.
1163. Hr. Potocka Anna w Olszy.

1164. Hr. Potocki Antoni, obyw. w Olszy.
1165. Hr. Potocki Emil, obyw. w Buczaczu.
1166. X. hr. Potulicki Adam, prałat w Ołomuńcu.
1167. Hr. Potulicki Franciszek, obyw. w Glinianach.
1168. Potworowski Władysław w Kutnie.
1169. Powichrowski Włodzimierz, adw. w Warszawie.
1170. Dr. Prażmowski Adam, dyrektor spółki handl. i czł. kor. Akad. um. w Krakowie.
1171. Prądzyński Maciej, obyw. w Smarzewie.
1172. X. Preibisz Bernard w Tarnowie.
1173. Preisendanz Franciszek Ksawery, prof. sem. żeń. w Krakowie.
1174. X. Praszałowicz Ludwik, prałat w Lisku.
1175. Dr. Propper Albert, adwokat w Krakowie.
1176. Próchniewicz Bogdan, radca sądu kraj. w Oświęcimiu.
1177. Prylińska Helena w Krakowie.
1178. Prysak Piotr, prof. sem. żeń. w Krakowie.
1179. Przanowski Adam, obyw. w Warszawie.
1180. Przewłocki Konstanty w Woli Guzowskiej.
1181. Przyborowski Stefan w Warszawie.
1182. Przybylski Wilhelm, prof. sem. naucz. w Przemyślu.
1183. Przybylski Władysław, urz. dr. żel. w Warszawie.
1184. Br. Przychocki Kazimierz, c. k. notaryusz w Wieliczce.
1185. Przychocki Stanisław, st. inż. kolei państw. w Wiedniu.
1186. Przyłęcki Apolinary, c. k. notaryusz w Krośnie.
1187. Przyłuski Franciszek, dziedzic w Łagiewnikach.
1188. X. Puacz Kazimierz, proboszcz.
1189. Dr. Pułaski Arkadyusz Antoni w Warszawie.
1190. Hr. Pusłowska Marya, obyw. w Krakowie.
1191. X. Puszet Stanisław, katech. gimn. w Krakowie.
1192. Putiatycki Tadeusz w Warszawie.
1193. Puzyna z Kozielska Józef, obyw. w Warszawie.
1194. Kniaź Puzyna Julian, obyw. i poseł na sejm kraj. w Narolu.

R.

1195. Rabek Feliks w Włocławku.
1196. Rabowska Anna w Warszawie.
1197. Dr. Raciborski Aleksander, doc. Uniw. we Lwowie.
1198. Hr. Raczyńska Róża.
1199. Raczyński Aleksander w Wiedniu.
1200. Raczyński August, wł. domu bank. w Krakowie.
1201. Hr. Raczyński Edward, obyw.
1202. Rada pow. w Borszczowie.
1203. Rada pow. w Mościskach.
1204. Rada pow. w Nowym Targu.
1205. Rada pow. w Rohatynie.
1206. Rada pow. w Turce.
1207. Radau Stanisław, fabrykant w Warszawie.
1208. Radkiewicz Wanda, żona dyr. Tow. ub. w Warszawie.
1209. Radoński Feliks w Król. Polskiem.
1210. Radziejewska Wanda w Poznaniu.
1211. Dr. Radziszewski Bronisław, prof. Uniw. i czł. Akad. um. we Lwowie.
1212. Rakowiecki Bronisław, prawnik w Siedlcach.
1213. Dr. Ralski Jan, prof. gimn. we Lwowie.
1214. Rank Edward, aptekarz w Tarnowie.
1215. Rapacki Józef, artysta-malarz w Warszawie.
1216. Dr. Rappaport Porada Arnold, poseł na sejm kraj. i czł. Rady pań. w Wiedniu.

V. Wniosek zarządu, mający na celu uczczenie ś. p. Emeryka Turczyńskiego, długoletniego niestrudzonego sekretarza Towarzystwa umieszczeniem jego portretu w dworku w Worochcie, nazwaniem jego imieniem nowego na górze „Maryszewska“ mającego się budować schroniska i zamieszczeniem jego życiorysu z portretem w roczniku Towarzystwa tatrzańskiego przyjęto jednogłośnie.

Drugi wniosek o zniesienie komisyi miejscowej w Żabiu i zaprowadzenie delegata kontrolującego dworki, schroniska i restauratorów, jako też regulamin dla tegoż uchwalono też jednogłośnie i wybrano delegatem kontrolującym p. Hoffbauera.

Nad trzecim wnioskiem, tyczącym się zniżenia cen za noclegi w dworkach czarnohorskich także i najbliższej rodzinie członków Towarzystwa, wywiązała się żywsza dyskusya, poczem uchwalono: „Jeżeli członek Towarzystwa wysyła swą najbliższą rodzinę w góry, to korzysta ona ze zniżenia cen, jeżeli się wykaże legitymacyą członka za rok bieżący, na której odwrotnej stronie przez członka własnoręcznie spisane będą imiona członków rodziny“.

VI. Jako nagły wniosek postawił przewodniczący Towarzystwa p. Siwicki zaprowadzenie stacyi klimatycznej w Worochcie. Nad tym wnioskiem wywiązała się tak ożywiona dyskusya, że prawie wszyscy członkowie będący na ogólnem zgromadzeniu brali w niej udział. W końcu zapadła uchwała, by zarząd tą sprawą się zajął, gruntownie i szczegółowo ją zbadał a gdy uzna potrzebę i zobaczy możność zaprowadzenia klimatycznej stacyi, zwołał nadzwyczajne ogólne zgromadzenie.

Wniosek p. Dra Piaskiewicza o założeniu hotelu w dworku czarnohorskim w Żabiu przyjęto i odesłano do zarządu, by tę sprawę zbadał i w razie możności wykonania odniósł się do starostwa w Kosowie o udzielenie koncesyi.

Wniosek p. Dobruckiego w sprawie mianowania p. Władysława Przybyłowskiego, mieszkającego w Krzyworówni o 7 klm. od Żabiego, delegatem do kontroli potraw i napojów w restauracyi w Żabiu, przekazano Zarządowi do uwzględnienia, jeżeli p. Przybyłowski zechce przyjąć na siebie ten obowiązek.

VII. Preliminarz budżetu na rok 1896 uchwalony przez Zarząd przedstawił sekretarz Towarzystwa p. Hoffbauer. Największą pozycyę w nim stanowią adaptacye i sprzęty w dworku

w Worochcie, albowiem wstawiono na ten cel 390 złr. — Wniosek p. Bańkowskiego, by naprzód sprawiono sprzęty do trzech pokojów urządzonych wedle wymagań hotelowych a potem dopiero rozpoczęto adaptacye, uchwalono po żywej dyskusyi, w której udział brali pp. Dobrucki, Skupniewicz i Nawarski z tym dodatkiem, że dla przeprowadzenia tej uchwały upoważnia się zarząd do zaciągnienia pożyczki do wysokości 400 złr.

VIII. W końcu uzupełniono Zarząd wyborem na 1 rok pp. Hoffbauera, Dobruckiego, Karyczaka, Kallaya i Nawarskiego.

Poczem o godzinie 7 przewodniczący zamknął posiedzenie.

Konstanty Siwicki,
przewodniczący.

Henryk Hoffbauer,
sekretarz.

B.

SPRAWOZDANIE

z czynności Zarządu Oddziału Czarnohorskiego w Kołomyi za czas od 1 kwietnia 1896 do 31 marca 1897.

I. Liczba członków należących do Oddziału Czarnohorskiego była 1 kwietnia 1896 142

Obecnie zaś należy 147

a mianowicie:

Członek honorowy 1

Członków dożywotnich 3

„ zwyczajnych 143

Wprawdzie liczne są przystąpienia nowych członków, ubyło jednak wielu z wykazanych w pamiętniku za rok 1896, lecz ubytek ten jest tylko nominalnym a kasa nie ucierpiała nic na tem, ponieważ przeważa liczba takich członków, którzy mimo wezwania dłużej niż przez dwa lata nie zapłacili zaległej wkładki, a więc wedle statutu §. 6 uznani być musieli za występujących. Było też wykazanych 4 członków, którzy wcale żadnej wkładki nie zapłacili, 8 zaś zapłaciło wprawdzie po 1 złr. wpisowego, wkładki jednak niepodobna było od nich ściągnąć.

1217. Rappaport Feliks, naczelnik kolei nadwiślańskiej w Warszawie.
1218. Rappaport Maurycy, inżynier w Przeworsku.
1219. Br. Rastawiecka Leonia, obyw. w Warszawie.
1220. Razer Juliusz, kupiec w Poznaniu.
1221. Rechner Maurycy, sekr. magistratu w Borysławiu.
1222. Reczyński Czesław, student w Charkowie.
1223. Redykowa, żona aptekarza w Krakowie.
1224. Regiec Wincenty, naucz. szk. przem. drz. w Zakopanem.
1225. Regulska Marya w Warszawie.
1226. Rehman Stanisław, obyw. w Krakowie.
1227. Dr. Reich Samuel, adwokat w Rzesowie.
1228. Reicher Edward, nacz. domu handl. w Aleksandrowie.
1229. Reicher Marta w Sosnowicach.
1230. Reicher Maurycy, chemik w Rudnikach.
1231. Dr. Rejchman Mikołaj, lekarz w Warszawie.
1232. Reinsperger Zygmunt, wł. dóbr w Czerniechowicach.
1233. Rejkowski Bolesław, urz. w Włocławku.
1234. Rembierz Franciszek, kupiec w Warszawie.
1235. Remer Antoni, inżynier w Warszawie.
1236. Reprezentacya miasta Lwowa.
1237. Resch Zygmunt, nacz. firmy Goldlust & Sp. w Krakowie.
1238. Reutt Gustaw, z. naczelnego inż. Wydz. kraj. we Lwowie.
1239. Dr. Hr. Rey Stanisław, obyw. w Psarach.
1240. Reich Antoni, przemysłowiec w Warszawie.
1241. Richter Marya, obyw. w Falkowej.
1242. Richman Karol, adj. budownictwa we Lwowie.
1243. Rittendorf Władysław w Warszawie.
1244. Robiński Czesław, budowniczy w Krotoszynie.
1245. Robiński Hipolit w Poznaniu.
1246. Rodkiewicz Aleksander, kupiec w Warszawie.
1247. Roesner Gryderyk, inzynier rząd. w Warszawie.
1248. Rogalewicz Alfons, inżynier górn. w Dąbrowie Górniczej.
1249. Rogaski Walery, burmistrz w Gorlicach.
1250. Rogoziński Kazimierz, nacz. oddz. dr. żel. w Skierniewicach.
1251. Rogoziński Kazimierz, medyk w Warszawie.
1252. Rogoyski-Brochwicz Zygmunt, starosta w Chrzanowie.
1253. Rogoyski Witold, burmistrz w Tarnowie.
1254. Hr. Romer Eustachy, obyw. w Czaplach.
1255. Dr. Romer Gustaw, z czł. Wydz. kraj. i obyw. w Zabełczu.
1256. Rongier Paweł, naucz. jęz. franc. w Krakowie.
1257. Ronigier Maurycy, prawnik w Zbarażu.
1258. Rontaler Gustaw w Łodzi.
1259. Rosenbaum Leon, buchalter w Warszawie.
1260. Dr. Rosenblatt Józef, prof. n. Uniw. i adw. w Krakowie.
1261. Rosicka Józefa w Warszawie.
1262. Rosiński Stanisław, radca zdrowia w Wronkach.
1263. Dr. Rosner Aleksander, docent Uniw. w Krakowie.
1264. Dr. Rosner Ignacy, lekarz we Lwowie.
1265. Dr. Rosner Ignacy w Wiedniu.
1266. Dr. Rostafiński Józef, prof. Uniw. i czł. Akad. um. w Krakowie.
1267. Roszkowski Ludwik, radca stanu w Petersburgu.
1268. Rotersman Karol, st. inspektor gorzelń we Lwowie.
1269. Dr. Rother, lekarz w Landzbergu.
1270. Rother Józef, dyrektor fabryki w Warszawie.
1271. Rotwand Andrzej, student w Warszawie.
1272. Rotwand Franciszek w Warszawie.
1273. Rozenblat Józef, fabrykant w Łodzi.
1274. Rozenblat Henryk, urz. dr. żel.

1275. Rozenfeld Henryk, urz. dr. żel. w Częstochowie.
1276. Rozmanit Lucyan, inżynier w Warszawie.
1277. Rozmysłowski Michał w Warszawie.
1278. Hr. Roztworowski Władysław w Krakowie
1279. Rozwadowski Franciszek, obyw. we Lwowie.
1280. Rozwadowski Tadeusz, inżynier Wydziału Kraj. we Lwowie.
1281. Różycki Erazm, nacz. Tow. kred. w Kielcach.
1282. Rubczyński Władysław, notaryusz w Tłustem.
1283. Rubowski Andrzej w Łodzi.
1284. Rudnicki Jan, agronom w Kaliszu.
1285. Rudolphi Karol, c. k. notaryusz w Krakowie.
1286. Runge Aleksander, notaryusz w Wiśniczu.
1287. Russocki Ludomir, inżynier w Piotrkowie.
1288. Rutkowska Józefa, obyw. w Kamiennej.
1289. Rutkowski Kazimierz, urz. Tow. kred. w Warszawie.
1290. Rutkowski Tadeusz w Warszawie.
1291. X. Rybicki Felicyan, prob. w Dłużynie.
1292. Dr. Rybicki Alojzy, adwokat we Lwowie.
1293. Rybińska Aleksandra w Warszawie.
1294. Rycerski Feliks, inżynier w Warszawie.
1295. Rychłowski Józef w Popowie.
1296. Rychłowski Leon, obyw. w Orpiszewku.
1297. Rychłowski Walery, obyw. w Drobninie.
1298. Rychłowski Władysław w Warszawie.
1299. Rychter Maryan, obywatel w Falkowej.
1300. Rylska Józefa, obyw. w Pisarowicach.
1301. Rylski Tomasz, prof. szkoły rolniczej w Dublanach.
1302. Rymkiewiczówna Bronisława w Wilnie.
1303. Rypel Wojciech, em. prof. gimn. w Krakowie.
1304. Dr. Rzeczkowski Jan, lekarz w Warszawie.
1305. Rzepecki, Karol redaktor „Gońca Wielkopolskiego“ w Poznaniu.
1306. Dr. Rzewuski Romuald w Arcugowie.
1307. Rzędowski Jakób, obyw. ziemski w Dziułoszycach.

S.

1308. Sacken Osten Stanisław w Kościanie.
1309. Sadkowski Aleksander, inżynier w Warszawie.
1310. Sajkiewicz Anna, obyw. w Hyżej.
1311. Salinger Jan, prokurent banku dyskont. w Warszawie.
1312. Dr. Salomon Febus w Tarnowie.
1313. Salb Marcin, litograf w Krakowie.
1314. Samborski Henryk, urz. dr. żel. w Warszawie.
1315. Samborski Piotr, obyw. ziemski i prezes akc. lomb. w Warszawie.
1316. Ks. Sapieha Adam, obywatel, b. poseł i członek Izby Panów w Krasiczynie.
1317. Ks. Sapieha Paweł, starosta i poseł do Rady p. w Jaśle.
1318. Ks. Sapieha Władysław, obyw. w Krasiczynie.
1319. Kr. Sapieżyna Jadwiga z Sanguszków w Krasiczynie.
1320. Sawicki Józef, gł. mechanik dr. żel. w Łodzi.
1321. Sawicki Leon, komisant handlowy w Zawierciu.
1322. Sawicki Wojciech, wicedyr. Banku handl. w Warszawie.
1323. Sawiński Maksymilian, st. leśniczy w Kąpiu.
1324. Dr. Schaf Szymon, aewokat i radca miejski we Lwowie.
1325. Dr. Schaetzel Stanisław, adwokat w Brzeżanach.
1326. Scheller Oskar, adwokat przysięgły w Warszawie.
1327. Schlesinger Wilhelm w Białej.
1328. Schmidt Wincenty, obyw. w Krzywaczce.

1329. Schmidt Władysław, księgarz we Lwowie.
1330. Schneider Adam Feliks, kupiec w Warszawie.
1331. Dr. Schoen Buzawa Henryk, adw. w Krakowie.
1332. Schoen Otton Bogusław, urz. dr. żel. w Częstochowie.
1333. Scholtze Adolf, przemysłowiec w Warszawie.
1334. Schoenfeld Emil, inżynier dr. żel. w Warszawie.
1335. Schoenfeld Ryszard, nacz. wydz. dr. żel. w Warszawie.
1336. Dr. Schubert Romuald, radca wyż. sądu kraj. we Lwowie.
1337. Schultz Józef, radca sądu w Toruniu.
1338. Schwarc Henryk, kupiec w Krakowie.
1339. Dr. Schwartz Jgo, lekarz w Wiedniu.
1340. Schweikert Waldemar w Łodzi.
1341. Sczaniecki Michał, obyw. w Nawrze.
1342. Sempłowska Marya w Warszawie.
1343. Serwatowski Maciej Zenon, obyw., poseł na sejm krajowy w Rajtarowicach.
1344. Seyda Władysław, rzecznik w Poznaniu.
1345. Seyfarth Gustaw, wł. księgarni we Lwowie.
1346. Sędziuk Kazimierz, student w Petersburgu.
1347. Sędziuk Michał, student w Petersburgu.
1348. Sękowski Stefan, obyw. w Wojsławiu.
1349. Sieczka Józef, naczelnik gminy w Zakopanem.
1350. Siedlecki Aleksander, sekr. Rady pow. w Wieliczce.
1351. Siedlecki Józef, artysta-malarz w Krakowie.
1352. Siedlecki Stanisław, dyr. gimn. w Krakowie.
1353. Siedlewski Kazimierz w Warszawie.
1354. Dr. Siejanowski Władysław, lekarz w Sosnowicach.
1355. Sieklucka Celina, obyw. w Warszawie.
1356. X. Dr. Siemieński Jan we Lwowie.
1357. JE. Hr. Siemieński Wilhelm, obyw., czł. Izby Panów w Chorostkowie.
1358. Siemiginowski Włodzimierz, obyw. i poseł na sejm. kraj. w Torskiem.
1359. Dr. Siemiradzki Józef, prof. Uniw. we Lwowie.
1360. Hr. Sierakowski Adam, obyw. w Waplewie.
1361. Siwiński Alfons, kupiec w Borku.
1362. Dr. Skałkowski Tadeusz, adw. i poseł na sejm kraj. we Lwowie.
1363. Dr. Skarżyński Witold, obyw. i poseł parl. w Spławiu.
1364. X. Skąpski Antoni, prob. w Lubaszu.
1365. Dr. Skibiński Ryszard, lekarz w Łodzi.
1366. Skirliński Jan, obyw. w Liszkach.
1367. Skiwski Jan w Warszawie.
1368. Sklepiński Karol we Lwowie.
1369. Dr. Skomorowski Jan, lekarz obs. st. met. w Kutach.
1370. Skoroszewski Wojciech, obyw. w Lutyni.
1371. Skoroszewski Władysław, obyw. w Tursku.
1372. Skorupska Katarzyna, wdowa po kupcu w Warszawie.
1373. Hr. Skórzewski Arnold, obyw. w Raszkówku.
1374. Hr. Skórzewski Włodzimierz, obyw. w Czerniejewie.
1375. Hr. Skórzewski Zygmunt, ordynat, członek Izby Panów w Czerniejewie.
1376. X. Skrudziński Antoni, prob. i obs. st. met. w Białce.
1377. Skrzydlewski Mieczysław, obyw. w Zbrudzewie
1378. Skrzydlewski Zdzisław, obyw. w Mechlinie.
1379. Hr. Skrzyńska Oktawia, obyw. w Zagorzanach.
1380. Hr. Skrzyński Adam, obyw. i poseł na sejm kraj. i do Rady państwa w Libuszy.
1381. Śląski Kazimierz, obyw. w Orłowie.
1382. Śląski Ludwik, obyw., poseł do parlam. niem. i członek Izby Panów w Trzebcu.

1383. Dr. Ślósarski Antoni w Warszawie.
1384. Ślósarski Jan, urz. dr. żel. w Dąbrowie Górniczej.
1385. Ślusarski Michał, inżynier i przedsiębiorca budowy w Stryju.
1386. Słapa Piotr, nauczyciel ludowy w Zakopanem.
1387. Słapowa Justyna, obyw. w Lusinie.
1388. Sławski Stanisław, radca sądu w Poznaniu.
1389. Słonecki Bronisław, obyw. we Lwowie.
1390. Słotwiński Wiktor we Lwowie.
1391. Dr. Słupecki Czesław, lekarz w Warszawie.
1392. Służewski Franciszek Ksawery, naucz. gimn. w Łodzi.
1393. Smoczyński Walenty, urz. dr. żel. w Kutnie.
1394. Smolicz Henryk, notaryusz w Włoszczowej.
1395. Dr. Smolka Stanisław, prof. Uniw. i czł. Akad. Um. w Krakowie.
1396. Dr. Smorągiewicz Kazimierz, lekarz w Podgórzu.
1397. Śnay Jerzy w Łodzi.
1398. Śniadecki Jędrzej, obyw. w Wilnie.
1399. Śnieszko Franciszek, rządca dóbr w Krzyżu pod Tarnowem.
1400. X. Sobeski Julian, dziekan w Słupach.
1401. X. Sobierajski Jozafat, kanonik katedralny w Krakowie.
1402. Sobolewski Juliusz, prawnik w Warszawie.
1403. Sobolewski Piotr, obyw. w Warszawie.
1404. Sobota Karol, obyw. w Podhorkach.
1405. Sochanik Ignacy, wł. dóbr w Iwaszkowcach.
1406. Sochor August w Krakowie.
1407. Soczołowski Kazimierz, aptekarz w Radomsku.
1408. Dr. Soczołowski Tadeusz, lekarz w Piotrkowie.
1409. Dr. Sokalski Józef, aptekarz w Tarnowie.
1410. Hr. Sokolnicki Celestyn, obyw. w Kajewie.
1411. Sokólski Franciszek, urz. dr. żel. w Aleksandrowie.
1412. Dr. Sokołowski August, prof. gimn. i członek Rady p. w Krakowie.
1413. X. Solak Wawrzyniec, prob., obs. st. met. w Lubniu.
1414. Dr. Sommer Feliks, lekarz w Warszawie.
1415. Sotkiewicz Leopold, urzędnik w Petersburgu.
1416. X. Sowiński Stefan, prof. w Gnieźnie.
1417. Spalke Kazimierz, prak. konc. nam. w Białej.
1418. Dr. Spalke Zygmunt, lekarz we Lwowie.
1419. Span Franciszek Ksawery, obyw. w Piotrkowie.
1420. Speichert Franciszek Ksawery, obyw. w Konojadzie.
1421. Speichert Stanisław w Barchlinie.
1422. Speichert Wacław, sędzia w Drezdenku.
1423. X. Dr. Spis Stanisław, prof. Uniw. i kan. katedr. w Krakowie.
1424. Spysz Antoni, urz. dr. żel. w Warszawie.
1425. Stamirowski Antoni w Łodzi.
1426. X. Dr. Stablewski Floryan, arcyb. gnieź. i pozn. w Poznaniu.
1427. Stablewski Jerzy, obyw. w Zakopanem.
1428. Stablewski Stanisław, obyw. w Zalesiu.
1429. Stachiewicz Władysław, kupiec we Lwowie.
1430. Hr. Stadnicka Helena, obyw. w Nawojowej.
1431. Hr. Stadnicki Edward, obyw. w Nawojowej.
1432. Hr. Stadnicki Stanisław, obyw. i poseł na sejm kraj. w Krysowicach.
1433. Stadtmüller Karol, prof. w. szkoły przem. w Krakowie.
1434. Stahl Zofia w Warszawie.
1435. Stamirowski Antoni, kupiec w Łodzi.
1436. Dr. Stanko Wojciech, lekarz pow. w Tarnowie.
1437. Stanowski Ignacy, inżynier w Warszawie.
1438. Starczewski Eugeniusz, adwokat przysięgły w Łucku.
1439. Stark Antoni, złotnik w Poznaniu.
1440. Starkowski Edward, sekr. sądu w Wolsztynie.

1441. Hr. Starzeński Edward, starosta pow. w Podgórzu.
1442. Starzewski Feliks w Warszawie.
1443. Stattler Juliusz, prof. konserw. w Warszawie.
1444. Stawiarski Waleryan, obyw. w Chlebnie.
1445. Stein Artur, urz. banku hipot. w Krakowie.
1446. Dr. Stępiński Wacław, lekarz w Warszawie.
1447. Dr. Stiasny Edward, notaryusz w Biały.
1448. Stodulski Felicyan, urz. dr. żel.
1449. Stojanowski Bolesław, prof. gimn. w Tarnopolu.
1450. Stokowski Apolinary, emer. sekr. gal. Tow. kred. ziem. we Lwowie.
1451. Stolzman Gustaw, student w Warszawie.
1452. Stopczyk August, wł. apteki w Łodzi.
1453. Stopczyk Jan, fabrykant w Warszawie.
1454. Stopczyk Karol, dyr. fabryki w Warszawie.
1455. Strassburger Julian, dyrektor kopalni nafty w Niemcach.
1456. Strassburger Karol w Warszawie.
1457. Streibel Helena, obyw. w Warszawie.
1458. Stronczak Włodzimierz, c. k. notaryusz w Drohobyczu.
1459. X. Struś Albin, prob. w Piotrkowie.
1460. Struzik Józef, kierownik szkoły i obs. st. met. w Ochotnicy.
1461. X. Stryjakowski Władysław, prob. w Łopiennie.
1462. Dr. Strzelbicki Stanisław, c. k. notaryusz w Ropczycach.
1463. Strzelecki Henryk, em. dyr. kr. śr. szk. gospodar. lasow. we Lwowie.
1464. X. Studniarski Wincenty, prob. w Kicinie.
1465. Studziński Adam, urz. Kasy oszczędn. w Krakowie.
1466. Studziński Marceli, b. dyr. szkoły realnej w Krakowie.
1467. Studziński Leon, radca nam. i c. k. starosta w Sanoku.
1468. X. prałat Stychel Antoni, prob. par. P. Maryi Magdaleny w Poznaniu.
1469. Dr. Styczeń Wawrzyniec, adwokat w Krakowie.
1470. Suchodolski Kornel, obyw. w Sosnowie.
1471. Sulerzyski Wacław w Król. Polskiem.
1472. Dr. Sulerzyski Junosza Władysław, adwokat w Nowym Sączu.
1473. Surzycki Jan Alfons w Petersburgu.
1474. Dr. Surzycki Józef, lekarz w Krakowie.
1475. Surzycki Tomasz, aptekarz w Warszawie.
1476. X. Dr. Surzyński Józef, prob. w Kościanie.
1477. Suski Wiktor, kupiec w Krakowie.
1478. Suszycki Zenon, inż. górn. w Wietrznie.
1479. X. Sutor August, kom. jen. OO. Augustyanów w Krakowie.
1480. Swida Gustaw, rolnik w Głodnie.
1481. Średnicki Kazimierz, kupiec w Gnieźnie.
1482. Świątkowski Józef, nacz. dep. dr. żel.
1483. Świdziński Ludwik, sędzia śledczy w Radomsku.
1484. Święcicki Julian Adolf, główny sekr. r. z. d. ż. w Warszawie.
1485. Świętorzecki Edmund, urzędnik w Warszawie.
1486. Świerz Leopold, em. prof. gimn. w Krakowie.
1487. Świerzyński Stanisław, inż. cywilny w Krakowie.
1488. Świeżyński Franciszek, inżynier w Dąbrowie górniczej.
1489. Swolkienowa Jadwiga w Krakowie.
1490. Sypniewska M. w Poznaniu.
1491. Syroczyński Agaton, inżynier.
1492. Syroczyński Leon, inż. Wydz. kraj. we Lwowie.
1493. X. Szaal Maksymilian, dziekan w Czarnkowie.
1494. Szabel Leopold, radca nam. we Lwowie.
1495. Szabłowski Bronisław, kupiec w Krakowie.
1496. Szadbej Antoni, obyw. w Bohorodczynie.
1497. Szaflarski Jan, starszy inż. w Nowym Sączu.
1498. Szalkowski Jan, plenip. dóbr w Smogulcu.

1499. Dr. Szawelski Józef w Siedlcach.
1500. Szawłowski Adam, inż. dr. żel. w Warszawie.
1501. Szawłowski Ludwik, obyw. w Przewłoce.
1502. Szczepaniak Jan, inżynier kolei p. w Wiedniu.
1503. Szczepański Alfred, redaktor w Wiedniu.
1504. Szczepański Jozafat, naczelnik st. kol. w Krakowie.
1505. Szczygielski Władysław, radca stanu w Warszawie.
1506. Szechowicz Lew., radca sądu obw. w Przemyślu.
1507. Hr. Szeliski Henryk, poseł w Komborni.
1508. Hr. Szeptycki Jan, obyw. i poseł na sejm kraj. w Przyłbicach.
1509. Dr. Szewczyk Józef, lekarz w Krakowie.
1510. Szopiński Baltazar, c. k. naczelnik sądu pow. w Bukowsku.
1511. Szpetkowski Józef, dekorator kościołów w Poznaniu.
1512. Szretter Stanisław w Warszawie.
1513. Sztromajer Michał, urzędnik w Włocławku.
1514. Szul Ludwik, administrator rafineryi nafty hr. A. P. w Trzebini.
1515. Szulc Karol, kupiec w Warszawie.
1516. Szulc Kazimierz, docent kraj. w. szk. roln. w Dublanach.
1517. Szulisławski Romuald, oficyał pocztowy w Krakowie.
1518. Dr. Szułdrzyński Tadeusz, obyw. w Bolechowie.
1519. Dr. Szułdrzyński Władysław, obyw. w Siernikach.
1520. Dr. Szułdrzyński Zygmunt, obyw., prezes centraln. Tow. rolniczego w Lubaszu.
1521. Dr. Szuman Leon, lekarz w Toruniu.
1522. Szuman Maryan w Gołuchowie.
1523. X. Szwarc Michał w Kucharkach.
1524. Szwede Aleksander w Warszawie.
1525. Szwede Ludwik, fabr. białoskórnik w Warszawie.
1526. Szybowski Stanisław, urz. dr. żel. w Rozprzy.
1527. Szymański Kazimierz, urz. dr. żel. w Warszawie.
1528. X. Szymański Władysław, prob. w Jankowie zaleśnym.
1529. X. Szymczykiewicz Franciszek, gwardyan w Przemyślu.
1530. Szymkiewicz Stanisław, radca mag. w Krakowie.
1531. Dr. Szymkiewicz Kazimierz w Krakowie.
1532. Dr. Szymonowicz Władysław, prof. Uniw. we Lwowie.
1533. Dr. Szyszyłowicz Ignacy, prof. szkoły roln. w Dublanach.
1534. Szyszkowski Maksymilian, zarządca dóbr państw., obs. st. meteorol. w Worochcie.

T.

1535. Tabaczyńska Helena, żona obyw. ziem. w Radyszu niższym.
1536. Tabeau Ferdynand, aptekarz w Zakopanem.
1537. Hr. Taczanowski Antoni, ordynat, czł. Izby Panów w Taczanowie.
1538. X. Taczanowski Bronisław, lic. w Grodzisku.
1539. Tamulewicz Franciszek w Warszawie.
1540. Dr. Tangl Edward, prof. Uniw. w Czerniowcach.
1541. Dr. Taraszkiewicz Edmund, lekarz w Fastowie.
1542. Tarnasiewicz Franciszek, emer. urz. dr. żel. w Łowiczu.
1543. Hr. Tarnowska Jadwiga w Śniatynce.
1544. Hr. Tarnowska Róża w Krakowie.
1545. Hr. Dr. Tarnowski Stanisław, prof. Uniw., prezes Akad. um., poseł na sejm kraj. i czł. Izby Panów w Krakowie
1546. Hr. Tarnowski Stanisław, obyw. w Śniatynce.
1547. Temler Aleksander, fabrykant w Warszawie.
1548. Temler Aleksandor, wł. fabr. garbarni w Warszawie.
1549. Temler Aleksander, stud. polit. w Warszawie.
1550. Temler Jan w Warszawie.

1551. Terlecki Adam, obyw. w Ożańsku.
1552. X. Tesmer Jan, prob. w Kosztowie.
1553. Thiel Stefan, radca sprawiedliwości w Wrześni.
1554. Dr. Tiegerman Marek w Drohobyczu.
1555. Dr. Till Ernest, adw. kraj. i prof. Uniw. we Lwowie.
1556. X. Tłoczyński Apolinary, redaktor Gwiazdy w Poznaniu.
1557. Tobiaszek w Drohobyczu.
1558. Tokarska Prospera w Warszawie.
1559. Tokarski Tomasz, insp. szk. okręg. we Lwowie.
1560. Tokarz Walery, inż. dr. żel. w Częstochowie.
1561. Dr. Tomaszewski w Smiglu.
1562. Tomaszewski Józef, inżynier w Dąbrowie górniczej.
1563. Tomczyk Ignacy, wł. apteki w Częstochowie.
1564. Tomkowicz Henryk w Krakowie.
1565. Tonner Emanuel, dyr. czeskiej Akad. handl. w Pradze.
1566. Dr. Tonner Wilhelm, starszy lekarz sztabowy w Pisku.
1567. Torosiewicz Mikołaj, obyw. i poseł na sejm kraj. w Putiatyńcach.
1568. Towarzystwo kasynowe w Wiśniczu.
1569. Trąbczyńska Stefania.
1570. Trelewski Władysław, radca sądu w Trzebnicy.
1571. Trembiński Wacław, kupiec w Warszawie.
1572. Trojanowski Eugeniusz, rejent w Żarkach.
1573. Troszel Edward, przemysłowiec w Warszawie.
1574. Dr. Trybulec Józef, adwokat w Bochni.
1575. Truskolaski Alfred, sekr. Rady pow. w Białej.
1576. Trylski Aleksander, red. „Gazety rolniczej" w Warszawie.
1577. Trzaska Marya, obyw. w Warszawie.
1578. Dr. Trzcieniecki Tadeusz, adwokat w Tarnopolu.
1579. Trzciński Szczęsny, obyw. w Sieniawie.
1580. Dr. Trzebicky Rudolf, em. generalny lekarz sztabowy w Krakowie.
1581. Tulewicz Leon, kupiec w Kurniku.
1582. Turek Józef, nauczyciel szkoły rzeźbiarskiej w Zakopanem.
1583. Turkowski Andrzej, obyw. w Warszawie.
1584. Dr. Turski Stanisław, urz. Tow. wzaj. ubezp. w Krakowie.
1585. Tutakowski Władysław, urz. dr. żel. w Dąbrowie.
1586. Twardowski Stefan w Poznaniu.
1587. X. Twardowski Ignacy w Świątnikach.
1588. Tymowski Józef, urz. dr. żel. w Rudzie.
1589. Hr. Tyszkiewicz Benedykt w Paryżu.
1590. Hr. Tyszkiewicz Janusz, obyw. w Kolbuszowie.
1591. Hr. Dr. Tyszkiewicz Wincenty w Krakowie.

U.

1592. Uchacewicz Leonard, urz. banku ziem. w Kijowie.
1593. Dr. Uchacz Błażej, lekarz skarbowy w Makowie.
1594. Udrycki Jan, urz. sądowy w Tarnowie.
1595. Unsin Henryk, asystent przy kat. farmak. un. w Krakowie.
1596. Dr. Uranowicz Zygmunt, prof. gimn. w Złoczowie.
1597. Urban Edward, kupiec w Krakowie.
1598. Urbanowski Michał, adw. przys. w Warszawie.
1599. Urbańczyk Franciszek, inżynier i obs. st. met w Chrzanowie.
1600. Uznańska Lucya, obyw. w Poroninie.
1601. Uznańska Marya w Poroninie.

V.

1602. Vivien Jan, obyw. i poseł na sejm kraj. w Poznance Hetmańskiej.
1603. Volter Alojzy, dyr. fabr. w Tłumaczu.
1604. Voss Konrad, dyr. fabr. gazu we Lwowie.

W.

1605. Wachtel Bernard, spedytor w Krakowie.
1606. Wahl Maciej, urzędnik w Włocławku.
1607. Walcher Ryszard, st. zarządca poczty w Tarnowie.
1608. X. Walczyński Stanisław, kanonik i prob. kat. w Tarnowie.
1609. Waligórski Odrowąż Stanisław.
1610. Walżyk Józef, dyr. cukrowni w Kruszwicy.
1611. JE. Warchałowski Piotr, prezydent sądu w Chersonie.
1612. X. Dr. Wartenberg Szczęsny, prob. i poseł do sejmu pr. w Kamieńcu.
1613. X. Warzewski Adam, wikary katedr. w Tarnowie.
1614. Wasilewski Kazimierz, kupiec w Warszawie.
1615. Dr. Wasserzug Dawid, lekarz w Zawierciu.
1616. Wawelberg Michał, student w Warszawie.
1617. X. Wawrzyniak Piotr, patron spółek zarobkowych i poseł do sejmu pruskiego w Śremie.
1618. X. Wawrzynowski Michał, prob. i obs. st. met. w Nowym Targu.
1619. X. Dr. Wądolny Czesław, docent Uniw. Jag. w Krakowie.
1620. Dr. Waygart Walery, adwokat w Przemyślu.
1621. Dr. Wągrowski Karol, lekarz pow. w Czortkowie.
1622. Dr. Wąsikiewicz Henryk, adwokat w Nowym Sączu.
1623. Dr. Wąsowicz Dunin Mieczysław, chemik miejski we Lwowie.
1624. Wegner Józef, fabrykant w Warszawie.
1625. Weidl Emil, adwokat w Warszawie.
1626. Dr. Weigel Artur, notaryusz w Czarnym Dunajcu.
1627. Dr. Weigel Ferdynand, adw., poseł na sejm kraj. i człon. Rady pań. w Krakowie.
1628. Weiss Julian, ceramik w Sosnowicach.
1629. X. Weiss Karol, prob. w Mikorzynie.
1630. Weissbach Adolf, dyr. las., obs. st. met. w Skolem.
1631. Wellisch Wilhelm, prokurent domu handl. w Warszawie.
1632. Werner Adolf w Warszawie.
1633. Werner Arnold, kupiec we Lwowie.
1634. Werner Bronisław, kupiec w Warszawie.
1635. Werner Jan, student w Warszawie.
1636. Werner Stanisław, urz. dr. żel. w Granicy.
1637. Wernerowa Helena w Warszawie.
1638. Weryho Marya w Warszawie.
1639. Dr. Węgrzynowski Władysław, lekarz pow. w Zbarażu.
1640. Węsierski Robert, radca sądu w Poznaniu.
1641. Węsławski Michał, adwokat w Wilnie.
1642. Dr. Węsławski Witold, lekarz w Wilnie.
1643. Wężyk Adolf.
1644. X. Wiatr Paweł, filipin w Tarnowie.
1645. Dr. Wicherkiewicz Bolesław, prof. uniw. Jag. w Krakowie.
1646. Wichert Franciszek, urz. dr. żel. w Częstochowie.
1647. Dr. Wieczorek Roman w Gnieźnie.
1648. Dr. Wieczorkiewicz Maryan, lekarz w Dąbrowie górniczej.
1649. Dr. Wiediger Ksawery, adwokat w Krakowie.
1650. Dr. Wielowiejski Adam, adwokat przysięgły w Siedlcach.
1651. Dr. Wielowiejski Stanisław w Warszawie.
1652. Dr. Wierzbicki Daniel, adj. obs. astronom. w Krakowie.
1653. Dr. Wierzbicki Jan, lekarz w Warszawie.
1654. Wierzbicki Ludwik, dyr. ruchu kolei p. we Lwowie.
1655. Dr. Wierzbicki Stanisław w Krakowie.
1656. Wierzbicki Tadeusz, akademik w Krakowie.
1657. Wierzbicki Władysław, kupiec w Gnieźnie.
1658. X. Wilczewski Tertulian, prałat w Szamotułach.

1659. Wilkoszewski Bronisław, fotograf w Łodzi.
1660. Winer Markus, kupiec w Częstochowie.
1661. Wiorogórski Zdzisław.
1662. Wisłocki Włodzimierz w Łodzi.
1663. X. Wiśniewski Jan, prob. w Czaczu.
1664. Wiszniewski Konstanty, wł. apteki w Krakowie.
1665. Wiszniewski Leonard, zarządca kopalni borysł. banku i poseł na sejm kraj. w Drohobyczu.
1666. Dr. Wiszniewski Ludwik, lekarz w Krakowie.
1667. Witkiewicz Emil, kandydat not. w Brzozowie.
1668. Witkiewicz Ignacy, adwokat w Mińsku.
1669. Dr. Witkowski August Wiktor, prof. Uniw. i członek Akad. umiej. w Krakowie.
1670. Witkowski Józef, inspektor w Łodzi.
1671. Witkowski J. A., kupiec w Poznaniu.
1672. Witkowski Stefan, zast. dyr. kolei państw. we Lwowie.
1673. Witosławski Teofil, notaryusz w Borszczowie.
1674. Witowska Walentyna, obyw. w Warszawie.
1675. Wittig Rudolf, obyw. w Harklowej.
1676. Władyczyński Maryan, notaryusz w Starem Mieście.
1677. Włodarski Włodzimierz, prof. gimn. w Częstochowie.
1678. Hr. Wodzicki Antoni, obyw., poseł na sejm kraj., b. delegat do Rady pań. w Kościelcu.
1679. Wodzyński Edmund, obyw. w Częstochowie.
1680. Wojciechowska Konstancya w Anopolu.
1681. Wojciechowski Mikołaj, prof. szkoły roln. w Czernichowie.
1682. X. Wojciechowski Paulin, prob. w Bienicach.
1683. Wojciechowski Stanisław, obyw.
1684. Wójcikiewicz Stanisław, wł. miodosytni w Krakowie.
1685. Wojnarowicz Edward, obyw. w Krakowie.
1686. Wojniłowicz Kazimierz w Warszawie.
1687. Wójtowski Teodor, radca sądu w Śremie.
1688. Wolff August Kazimierz w Krakowie.
1689. Wolff Robert, księgarz w Warszawie.
1690. Wolgner Józef w Komarówce.
1691. Woliński Adam, rzecznik w Poznaniu.
1692. Dr. Wolski Emil, lekarz w Piotrkowie.
1693. Wolski Eustachy, obyw. w Harłowicach dolnych.
1694. Wolski Władysław, inż. dr. żel. w Piotrkowie.
1695. Wolszlegier Władysław, obyw. i poseł do parlamentu niem. w Szenfeldzie.
1696. Księżna Woroniecka Korybut Józefa w Warszawie.
1697. Książe Woroniecki Michał w Warszawie.
1698. Wretowski Dominik, kandydat nauk mat. fiz. w Warszawie.
1699. Wróbel Bolesław, kupiec w Warszawie.
1700. Wróblewski Konstanty w Petersburgu.
1701. Wróblewski Witold w Warszawie.
1702. X. Wróblewski Józef, prob. w Lutogniewie.
1703. Wróblewski W.
1704. Dr. Wróblewski Władysław, lekarz w Warszawie.
1705. Dr. Wurst Adolf, lekarz pow. w Kałuszu.
1706. Wybranowski Józef, naucz. pryw. we Lwowie.
1707. Wybranowski Stanisław, obyw. w Kimirzu.
1708. Dr. Wydrychiewicz Bronisław, nacz. sądu pow. w Liszkach.
1709. Wydrychiewicz Kazimierz, kand. not. w Nowym Sączu.
1710. Wygrzywalski Janusz w Piotrkowie.
1711. X. Wyrzykowski Edward, prob. w Pogorzeli.
1712. Wysocki Jan, notaryusz w Limanowej.

1713. Wysocki Tadeusz, nacz. oddz. dr. żel. w Warszawie.
1714. Wysocki Teofil w Polance.
1715. Wysocki Walery, prof. konserwat. we Lwowie.
1716. Wyszatycki Romuald, komisarz sądowy w Częstochowie.
1717. Dr. Wyszyński Władysław w Koźminie.
1718. Wyttek Czesław, obyw. w Częstochowie.

Y.

1719. York Henryk, dentysta.
1720. York Wilhelm, urzędnik w Piotrkowie.
1721. Dr. Younga Jerzy, koncypient biura prawn. kolei państw. we Lwowie.

Z.

1722. Zabielski Jan, obywatel w Zaborzu.
1723. Zabłocki Maksymilian, obywatel w Poznaniu.
1724. Zadurowicz Bogdan, obyw. w Wołoczkowcach.
1725. Zadurowicz Kajetan, obyw. we Lwowie.
1726. Dr. Zajączkowski Władysław, prof. szkoły politechn. i czł. Akad. um. we Lwowie.
1727. Zakrzewicz Mikołaj w Poznaniu.
1728. Dr. Zakrzewski Ignacy, prof. Uniw. we Lwowie.
1729. Zakrzewski Janusz, obyw.
1730. Dr. Zakrzewski Wincenty, profesor Uniw. i członek Akademii um. w Krakowie.
1731. Zakrzewski Napoleon w Król. Polskiem.
1732. Zalasiński Stanisław Kostka Rufin, obyw. w Cieszacinku.
1733. Zaleski Feliks, inżynier w Włocławku.
1734. JE. Zaleski Filip, b. minister, członek Izby P. i poseł w Wiedniu.
1735. X. Zalewski Ludwik, prob. w Rozprzy.
1736. Zalewski Kazimierz, redaktor „Wieku“ w Warszawie.
1737. Zalewski Saryusz Stanisław, mecenas w Warszawie.
1738. Załęski Feliks w Warszawie.
1739. Załęski Kazimierz, kupiec w Warszawie.
1740. Hr. Zamoyski Stefan, poseł i czł. Izby Panów w Wysocku.
1741. Zandbang Henryk w Wiedniu.
1742. Dr. Zanietowski Józef w Krakowie.
1743. Dr. Zapałowicz Hugo, kapitan-audytor i członek kor. Akad. umiej. we Lwowie.
1744. Zaremba Szczęsny, budowniczy w Tarnowie.
1745. Zaremba Władysław, urzędnik w Warszawie.
1746. Dr. Zarewicz Aleksander, docent Uniw. w Krakowie.
1747. Dr. Zaręczny Stanisław, prof. gimn. w Krakowie.
1748. Zawiłowski Ludwik, radca mag. w Krakowie.
1749. Zborowski Aleksander, emer. c. k. starosta w Krakowie.
1750. JE. Zborowski Ignacy, tajny radca, prezes sądu krajow. wyższego w Krakowie.
1751. Zborowski Tadeusz, sędzia w Inowrocławiu.
1752. Zboralski Władysław w Pleszewie.
1753. Dr. Zbyszewski Stanisław, adwokat we Lwowie.
1754. Zdański Zygmunt, inżynier w Siedlcach.
1755. Dr. Zduń Jan, wł. dóbr w Rabie wyżniej.
1756. Dr. Zduń Józef, obyw. w Lutowiskach.
1757. Zełtobruchow, obyw. w Warszawie.
1758. Zgleczewski Grzegorz Jerzy, zarz. fabryki w Zakopanem.
1759. Dr. Zgorzalewicz Julian, st. nauczyciel sem. naucz. żeń. w Krakowie.
1760. Zieleniewski Józef w Odessie.

1761. Zieleński Stanisław, obyw. ziemski w Gruszowie.
1762. Zieliński Franciszek, adw. w Warszawie.
1763. Zieliński Stanisław, wł. dóbr i prezes Rady pow. w Worobijówce.
1764. Br. Ziemięcka Augusta w Krakowie.
1765. Ziemięcki Nieczuja Teodor w Krakowie.
1766. X. Ziętkiewicz Ludwik, dziekan, poseł w Łabiszynie.
1767. Zimler Jan, kupiec w Krakowie.
1768. X. Ziołkowski Romuald, prob. w Kcyni.
1769. Zlasnowski Karol, inżynier w Dąbrowie górniczej.
1770. Zmijewski Bolesław, urz. dr. żel. w Warszawie.
1771. Zmudowski Bronisław.
1772. Znaniecki Adam, obyw. w Górze.
1773. Znatowicz Witold w Piotrkowie.
1774. Dr. Zoll Fryderyk, prof. Uniw., czł. Akad. um., poseł na sejm kraj. i członek Izby Panów w Krakowie.
1775. Dr. Zoll Zygmunt, adw. w Bielsku.
1776. Zsitkowski Alojzy, starosta pow. w Dobromilu.
1777. Zubek Józef, c. k. notaryusz w Mielnicy.
1778. Dr. Zuber Rudolf, prof. n. Uniw. we Lwowie.
1779. Zych Franciszek, dyr. gimn. w Buczaczu.

Ź.

1780. Źralski Władysław, urzędnik pocztowy w Krakowie.

Ż.

1781. Żardecki Bolesław, dyr. Tow. zaliczkowego i poseł na sejm kraj. w Łańcucie.
1782. Żebrawski Włodzimierz, nacz. st. kol. żel. w Szczakowie.
1783. Żeleński Władysław, obyw. w Chrzanowie.
1784. Dr. Żeleński Władysław, dyr. konserw. w Krakowie.
1785. Żeliński Ludwik, naucz. lud., obs. st. met. w Nadwórnie.
1786. Żelisko Ludwik, nauczyciel ludowy, obserw. st. met. w Nadwórnie.
1787. Dr. Żera Teofil, lekarz w Warszawie.
1788. Żerański Stanisław, przemysłowiec w Warszawie.
1789. Dr. Żołędziowski Maksymilian w Będzinie.
1790. Żółtowski Ignacy, obyw. w Krakowie.
1791. Hr. Żółtowski Marceli, obyw., czł. Izby Panów w Czaczu.
1792. Hr. Żółtowski Marceli, obyw. w Godurowie.
1793. Hr. Żółtowski Stanisław, obyw. w Niechanowie.
1794. Hr. Żółtowski Stefan w Gołuchowie.
1795. Dr. Żuławski Karol, lekarz w Krakowie.
1796. Żyburski Seweryn, urzędnik w Włocławku.
1797. Żychlińska Serafinowa w Poznaniu.
1798. Żychliński Józef, obyw. w Usarzewie.
1799. Żychliński Kazimierz, obyw. w Woli Książęcej.

Uzupełnienia:

1800. Białecki Zygmunt, chemik w Łodzi.
1801. Fleischmann Henryk, geometra ewidencyjny w Limanowej.

Delegatem Tow. w Radomsku mianowany 5 kwietnia 1897 r. Dr. Julian Kulski.

ODDZIAŁ CZARNOHORSKI W KOŁOMYI

(zawiązany 10 lutego 1878).

Zakres działania: Powiaty Kołomyjski, Kosowski, Śniatyński, Nadwórniański, Stanisławowski, Kałuski, Doliniański i Bohorodczański.

A.

PROTOKÓŁ

z XIX. zwyczajnego ogólnego Zgromadzenia, odbytego w sali posiedzoń Rady powiatowej w Kołomyi d. 12 kwietnia 1896.

Początek o godz. 4. po południu. Członków obecnych 19.

I. Przewodniczący p. Konstanty Siwicki zagaił posiedzenie dłuższą przemową, w której przedstawił stan Towarzystwa i działalność Zarządu w ciągu roku 1895, uwieńczoną niejednokrotnie pomyślnym skutkiem dla celów Towarzystwa. W końcu wymienił zmarłych członków w roku 1895. Zgromadzeni Członkowie oddają przez powstanie cześć pamięci zmarłych.

II. Odczytany przez sekretarza p. Hoffbauera protokół z XVIII. zwyczajnego ogólnego Zgromadzenia przyjęto bez zmiany.

III. Sprawozdanie z czynności Zarządu za rok ubiegły przyjmuje Zgromadzenie do wiadomości.

IV. Następnie podskarbi p. Głuchowski zdał sprawę ze stanu kasy za r. 1895.

Przychód kasowy wynosił	721	złr.	76 ct.
a rozchód	560	„	75 „
Pozostałość kasowa na rok 1896 . .	161	złr.	01 ct.

Zgromadzenie udziela Zarządowi absolutoryum.

Teraz jest wykazana liczba tylko tych członków, którzy w istocie zapłacili za rok 1896 wkładki. Również uprasza Zarząd na tem miejscu wszystkich P. T. Członków, którzy zdołają zjednać nowych członków, żeby się starali wpisowe 1 złr. i wkładkę za rok bieżący 3 złr., razem 4 złr., zaś od przystępujących od Wydziału krakowskiego wkładkę 3 złr. ściągnąć, ponieważ zdarza się jeszcze i teraz, że polecony nowy członek, pomimo otrzymanego ponownego zaproszenia od Zarządu, wraz z statutem i przekazem pocztowym żadnej odpowiedzi nie daje; polecanie zatem nowych członków bez przysłania wkładek tylko Zarząd naraża na wydatki za druki i portorya.

Dla ocenienia działalności Zarządu w bieżącym roku niech posłuży wykaz uiszczonych wkładek za ostatnie 5 lat:

roku	1892	wpłynęło	246	złr.,	co	oznacza	82	wkładek,
„	1893	„	275	„	„	„	92	„
„	1894	„	276	„	„	„	92	„
„	1895	„	273	„	„	„	91	„
„	1896	„	507	„	„	„	169	„

Cyfry te są wymownym dowodem, jak gorliwie starał się Zarząd pościągać wkładki i liczne zaległości z lat dawniejszych.

II. Książka płatnicza wykazuje:

w dworku w Worochcie	428	osób	i	przychód	154	złr.	95	ct.
„ „ Żabiu	187	„	„	„	89	„	60	„
Razem	615	osób	i	przychód	244	złr.	55	ct.

Niepogodne lato roku 1896 spowodowało wszędzie zmniejszenie napływu turystów, lecz u nas w Worochcie wzmógł się znacznie napływ, albowiem z 150 osób roku 1895 zwiększył się w r. b. na 428 osób. W Żabiu zaś zmniejszyła się liczba zwiedzających z 305 osób na 187 a potrąciwszy z tej liczby gości przybywających do Żabiego celem załatwienia interesów w urzędzie sądowym i podatkowym a nocujących w dworku Czarnohorskim (ponieważ w Żabiu niema porządnego domu zajezdnego), wypada na właściwych turystów tylko 45 noclegów w miesiącu lipcu i sierpniu.

Na Czarnohorę odbyło wycieczkę z Worochty 61 osób a z Żabiego 11 osób.

Z tych zestawień wynika, że zamiłowanie u publiczności do górskiej przyrody się wzmaga i góry wschodnich Beskidów coraz więcej ożywiają się turystami, osobliwie przybywają w góry

goście dla używania przechadzek w lasach świerkowych i robienia wycieczek na niższe góry, dających możność objęcia okiem wspaniałych widoków na Czarnohorę i inne olbrzymy górskie wschodnich Beskidów.

Zwiedzanie szczytów wysokich gór zdarza się wprawdzie też częściej, lecz brak wygód i ulepszeń w naszych schroniskach jest główną przyczyną, że tylko małe zastępy śmiałych i wytrawnych turystów zapuszczają się na Czarnohorę. Te niemiłe stosunki trwać będą jednakowoż tak długo, aż podniesie się liczba członków a tem samem i fundusze Oddziału.

III. Zarząd starał się przez urządzanie wspólnych wycieczek rozbudzić wśród naszego społeczeństwa zamiłowanie do turystyki i tak oprócz licznych wycieczek, które urządzał sekretarz Towarzystwa p. Hoffbauer z mniejszą liczbą członków kołomyjskich na różne szczyty podkarpackich gór, ogłosił Zarząd i doprowadził do skutku wycieczki 10 maja na górę Waratek w powiecie kołomyjskim i w dniach 18, 19 i 20 lipca na Howerlę, najwyższy szczyt (2058 m.) w łańcuchu gór Czarnohory. Tę wycieczkę raczył członek Towarzystwa p. Mardyrosiewicz opisać i jako redaktor Gazety kołomyjskiej w tejże ogłosić, odbitki tego opisu rozesłaliśmy członkom Towarzystwa w swoim czasie.

Węgierskie Towarzystwo karpackie „Keleti Karpatok osztálya“ (sekcya wschodnich Karpat) zaprosiła nasz Oddział Czarnohorski na swoje walne Zebranie, które w dniu 23 sierpnia odbyło się u źródeł Czarnej Cisy. Wskutek krótkiego terminu między przysłanem zaproszeniem a odbyć się mającą wycieczką, zdołał sekretarz Towarzystwa p. Hoffbauer tylko z kołomyjskich członków zjednać pp. Balickiego, Dr. Haczewskiego i Łysiaka do wzięcia udziału. Czterej wymienieni panowie zawiązali w imieniu naszego Oddziału przyjazne stosunki z Towarzystwem węgierskiem, którego celem jest również umiejętne badanie i zachęcanie do zwiedzania wschodnich Karpat i Czarnohory po węgierskiej stronie. Prezes tego pobratymczego Towarzystwa zaprosił turystów galicyjskich do korzystania z węgierskiego schroniska na Gropie i obiecał klucz od tegoż Zarządowi przysłać.

IV. W ubiegłym roku zajmował się Zarząd sprawą budowy drugiego domu obok głównego dworku czarnohorskiego w Wo-

rochcie. Wp. Szyszkowski, nasz delegat tamże, objął chętnie kierownictwo budowy tego domu i dzięki jego gorliwości stanął w jesieni budynek pokryty dachem gontowym i wytynkowany wewnątrz o sali i 4 pokojach, gdzie pomieścić będzie można 18 osób. W tym roku należy ten dom wybielić i urządzić a już z początkiem letniego sezonu będzie mógł być użytym dla gości i turystów. W obydwóch obok siebie stojących domach będzie można pomieścić 30 osób na nocleg.

Zawiadamiając o tem P. T. Członków zaprasza Zarząd do zwiedzania wschodnich Beskidów, w których dominuje „Czarnohora“ swem wysokiem położeniem nad całym północnym wschodem Europy, gdzie aż po sam Ural niema już wyższych szczytów. Tu są czarujące dzikoromantyczne krajobrazy, jako też rajskie połoniny, głębokie kotliny i jary, odwieczne czarne puszcze leśne największe w Europie. Howerla (2058 m.) najwyższy szczyt Czarnohory, na który w jednym dniu z Worochty pieszo zdążyć można, daje możność objęcia wolnym okiem krajobrazu, którego średnica 180 klm. (24 mil) wynosi a miasta Stanisławów, Kołomyja, Śniatyn w Galicyi a Maramoros-Sziget na Węgrzech mogą być wolnym okiem widziane.

Towarzystwo posiada dwa „Dworki Czarnohorskie“ w Worochcie i w Żabiu z restauracyą i dwa otwarte schroniska, jedno pod Howerlą (2058 m.) należące do Worochty, a drugie pod Popem Iwanem (2026 m.) należące do Żabiego. Worochta (749 m.) jest od północy wysokiemi górami od wiatrów ochroniona: dwa dworki czarnohorskie o kilkaset kroków od stacyi kolejowej oddalone, stoją wśród gaiku świerkowego, tuż przy torze kolejowym, skąd roztacza się widok na piękny z kamienia o wysokich łukach wybudowany wiadukt z mostem na Prucie, oraz na górę za Prutem pokrytą świerkowym żywicznym lasem.

Turysta znajdzie tu nietylko nocleg wygodny, ale nawet w razie potrzeby może tu kilka dni w tak uroczej okolicy przyjemnie spędzić. Nie każdy może wprawdzie tygodniami przebywać w górach, ale więcej razy na sezon wycieczkowy na 2 lub kilka dni, można się już z każdego biura i każdego interesu uwolnić, a wiadomo, jak zbawienny jest wpływ czystego górskiego powietrza, wybornej źródlanej wody i pobytu w lasach szpilkowych na zdrowie ludzkie.

Wyjeżdżając rannym pociągiem ze Lwowa, ze Stryja, z Bu-

czacza i z Czerniowiec, przebywa się przez Stanisławów już o godzinie 1 po południu do Worochty i jeszcze tego samego dnia można zrobić 6godzinną wycieczkę.

V. W preliminarzu naszego skromnego budżetu na rok 1896 była też mała kwota wyznaczona na ścieżki w Karpatach, lecz zarząd dóbr państwowych w Worochcie wyręczył nas w tej sprawie i wykonał własnym kosztem drogę na górę Rebrowacz (1200 m.); góra ta, na północ od Worochty położona, panuje nad całą okolicą nie tyle swą wysokością, ile szczęśliwem położeniem, albowiem z żadnej z okolicznych gór niema się takiego rozległego i pysznego widoku jak z Rebrowacza. Na górę prowadzi nowo zrobiona droga o tak miernej pochyłości, że panie i dzieci pieszo w $1^{1}/_{4}$ godz. na szczyt zdążyć mogą.

VI. Z poruczonych spraw od przeszłego ogólnego Zgromadzenia wykonał Zarząd oprócz wyż wymienionej budowy także i urządzenie trzech pokoi w głównym dworku wedle wymagań hotelowych t. j. zaopatrzył je w żelazne łóżka o materacach sprężynowych, w meble politerowane i t. p., ale też nadmienić wypada, że Zarząd zmuszonym był spowodować uchwałę dodatnią, upoważniającą do zaciągnienia pożyczki. Pożyczki na procenta wprawdzie nie zaciągnięto, ale pozostały długi u kupców i dostawców z końcem roku 1896, mianowicie:

Za meble i pościel	285	zlr.	08 ct.
„ materyał do budowy domu . . .	167	„	06 „
$^{7}/_{3}$ część wkładek dla Wydziału w Krakowie	169	„	— „
Podatek w Żabiu za lata 1895 i 1896	40	„	— „
Razem . . .	661	zlr.	14 ct.
Tego roku zapłacono już	455	„	14 „
Pozostaje dług z dzisiejszym dniem .	206	„	— „

Co do wykonania poleconych wniosków przez tamtoroczne ogólne Zgromadzenie, Zarząd w miarę możności zajmował się nimi, i tak:

a) Co do urządzenia stacyi klimatycznej w Worochcie objął referat członek zarządu p. Dr. Piaskiewicz, bawił w tym celu na własne koszta tamże i przy zdawaniu sprawy oświadczył: Gdyby Towarzystwo Czarnohorskie postarało się o koncesyą na stacyę klimatyczną w Worochcie, miałoby prawo żądać opłaty od bawiących w Worochcie le-

tników i turystów, miałoby jednak i obowiązki dla tych gości a mianowicie należałoby postarać się o wygody i przyjemności takie, jakie w innych stacyach klimatycznych istnieją, więc o dobre drogi i ścieżki, oświetlenie, lekarza i aptekę, restauracyę, muzykę i t. p. Ponieważ obecny i w najbliższej przyszłości spodziewany dochód — nie pokrywałby nam wyłożonego na wspomniane urządzenia kapitału; postawił wniosek referent, by nad tą sprawą przejść na razie do porządku dziennego, — w przyszłości zaś jednak może on być z korzyścią na nowo podjęty.

b) Co się tyczy zaś wniosku o założenie hotelu w dworku czarnohorskim w Żabiu badał tę sprawę na miejscu delegat Oddziału p. Hoffbauer i doszedł do następującego wyniku:

W Żabiu zawiązało się Towarzystwo kasynowe, które wynajęło salę dworku czarnohorskiego na czas zimowy. Zresztą turyści i goście z inteligencyi, którzy przybywają do Żabiego celem załatwienia interesów, jako też i urzędnicy przyjeżdżający na wizytacye, lustracye i komisye nocują i teraz tylko w dworku czarnohorskim, ponieważ innego porządnego zajezdnego domu w Żabiu niema. Założenie hotelu otworzyłoby dworek tylko dla żywiołów, których do inteligencyi zaliczyćby nie można, ze szkodą dla tych, dla których właściwie dworek czarnohorski zbudowany został. Oprócz tego kontrakt z właścicielem gruntu „Fundacyą hr. Skarbka“ daje temuż także wpływ na sposób użycia dworku a według opinii tamtejszej nie zgodziłaby się fundacya na założenie hotelu. Restauracya zaś istnieje i teraz a restaurator dworku zrobił z propinacyą umowę, wedle której wolno mu gorące napoje sprzedawać.

c) Wniosek w sprawie mianowania p. Władysława Przybyłowskiego, mieszkającego w Krzyworówni, delegatem do kontroli potraw i napojów w restauracyi w Żabiu, badał na miejscu też p. Hoffbauer i doniósł, że panowie w kasynie w Żabiu, między którymi znajduje się 5 członków Towarzystwa Czarnohorskiego, wzmiankę o mianowaniu takiego delegata bardzo niechętnie przyjęli oświadczając, że oni codzień w kasynie mają sposobność potrawy i napoje restauratora kontrolować i że osobny delegat zamiej-

scowy (7 klm. oddalony) tylkoby nieporozumienia przysporzył.

VII. Zarząd odbył 5 posiedzeń, na których uchwalono ważniejsze sprawy:

a) Wysłano 470 odezw do wybitniejszych osób mieszkających w obrębie powiatów należących do zakresu działania naszego Oddziału, by przystąpili do Oddziału Czarnohorskiego.

b) Wysłano odezwę do wszystkich członków Oddziału z prośbą o zjednanie nowych członków.

c) Zarząd wniósł prośbę do Wysokiego Sejmu o subwencyę na urządzenie nowego domu w Worochcie, jednakowoż bez skutku.

d) Zarząd udał się do Wydziału macierzy w Krakowie z szczegółowym wyłuszczeniem potrzeb i długów Oddziału z prośbą o wstawienie w budżecie odpowiednej subwencyi. Walne Zgromadzenie Towarzystwa Tatrzańskiego uchwalając budżet Towarzystwa zatwierdziło też i subwencyę 200 złr., które Oddział już otrzymał.

e) Wysłano do gazet krajowych liczne ogłoszenia tyczące się wycieczek w góry Czarnohorskie i na inne szczyty wschodnich Beskidów.

f) Ułożono „Regulamin“ obowiązujący w dworkach Oddziału i rozesłano tenże do wszystkich członków.

g) Zarząd rozesłał opis wycieczki odbytej dnia 18, 19 i 20 lipca na Howerlę najwyższy szczyt (2058 m.) łańcucha gór Czarnohory do członków Oddziału.

VIII. Czynnie i skutecznie popierali w ubiegłym roku wzniosłe cele Towarzystwa:

Wp. Mikołaj Dwernicki przebywając jako rekonwalescent dłuższy czas w Worochcie zajął się z własnej dobrej woli zbieraniem składek na kaplicę w Worochcie, w którejby Św. mszę odprawiać można i uzbierał od drugiej połowy sierpnia począwszy około 60 złr., ulokował je w pocztowej kasie oszczędności w Worochcie a książeczkę oddał p. Szyszkowskiemu, zarządcy dóbr państwowych w Worochcie, który przy tej sposobności obiecał dostarczyć materyału do budowy tej kaplicy z lasów rządowych bezpłatnie.

Wp. Maksymilian Szyszkowski, delegat Oddziału w Wo-

rochcie, chętnie i gorliwie zajął się budową nowego domu i był nawet bardzo pomocnym udzielając naszemu Towarzystwu zaliczki pieniężnej bezprocentowej.

Wp. Dr. Władysław Piaskiewicz zajął się badaniem założenia stacyi klimatycznej w Worochcie.

Wp. Bohdan Mardyrosiewicz ogłaszał odezwy i liczne wycieczki w góry w swej Gazecie kołomyjskiej, redagował opis wycieczki na Howerlę i pozwolił na wzięcie odbitek dla członków Oddziału.

Nowych członków przysporzyli Oddziałowi Czarnohorskiemu Wpp.: Henryk Hoffbauer, Dr. Leon Kossak, X. Mikołaj Martini, Bohdan Mardyrosiewicz, X. Piotr Rylski i Józef Skupniewicz.

Zarząd poczuwa się na tem miejscu do miłego obowiązku złożenia tym Szanownym Panom jak najserdeczniejszego podziękowania wynurzając zarazem gorącą prośbę o popieranie celów Towarzystwa i nadal.

IX. Wedle statutu (§. 12) wykonują członkowie na Walnem Zgromadzeniu prawo głosowania osobiście, jednak ci, którzy zjednali Towarzystwu przeszło 25 członków, mają prawo głosowania na piśmie. Dla korzystania z tego prawa i dla zachęty do zjednywania nowych członków ogłasza Zarząd swe notatki za czas od roku 1890 i t.

Wpp. Konstanty Siwicki zjednał 29 członków, Henryk Hoffbauer 17, Dr. Placyd Dziwiński 8, X. Piotr Rylski 6, Hipolit Kopyściański, Józef Skupniewicz, Janusz Steusing po 3, X. Mikołaj Martini i Dr. Leon Kossak po 2, a Dr. Michał Jaworski, Bohdan Mardyrosiewicz, Władysław Przybyłowski, Stanisław Przyłuski i Dr. Apolinary Tarnawski po 1. Notowano tylko tych przysporzouych nowych członków, którzy najmniej jedną roczną wkładkę uiścili.

Kołomyja, 31 marca 1897.

Konstanty Siwicki,
przewodniczący.

Henryk Hoffbauer,
sekretarz.

C.

SPRAWOZDANIE

z przychodów i rozchodów Oddziału Czarnohorskiego za rok 1896.

Przychód.

I.	Pozostałość kasowa z roku 1895	161 złr.	01 ct.
II.	Wpisowe od 32 członków nowych . . .	32 „	— „
III.	Wkładki członków	507 „	— „
IV.	Zapomoga Wydziału Tow. Tatrzańskiego . .	100 „	— „
V.	Dochód z dworków:		
	a) w Żabiu . . . 198 złr. 70 ct.		
	b) w Worochcie . 254 „ 65 „ . .	453 „	35 „
VI.	Sprzedaż konserw	16 „	80 „
VII.	Sprzedaż map stabowych	10 „	50 „
VIII.	Dochód z wycieczki	24 „	50 „
IX.	Datki na budowę dworku	4 „	40 „
	Razem . . .	1309 złr.	56 ct.

Rozchód.

I.	Koszta zarządu:			
	a) porto od korespondencyi . .	43·85		
	b) koszta ściągania wkładek .	13·03		
	c) ekspedycya roczników . . .	22·49		
	d) usługa	6·10		
	e) kursor	2·60		
	f) potrzeby kancelaryjne . . .	23·53		
	g) wydatki delegatów	43·43	155 złr.	03 ct.
II.	Druki administracyjne, oprawa książek i ogłoszenia		58 „	28 „
III.	Mapy sztabowe i ich oprawa na sprzedaż		12 „	— „
IV.	Konserwy na sprzedaż		16 „	— „
V.	Utrzymanie dworków i schronisk:			
	A) w Żabiu:			
	a) podatki, czynsz	41·25		
	b) asekuracya	21·13		
	c) różne	3·20		

B) w Worochcie:

a) budowa nowego domu . .	393·83	
b) adaptacya dworku starego	54·17	
c) meble i pościel z przewozem	439·22	
d) asekur. dworku i schroniska	11·11	
e) różne	8·45	
f) gazety	5·20	
C) Schronisku na Zaroślaku czynsz	5·—	982 złr. 56 ct.
VI. Wydatki nadzwyczajne		12 „ — „
Rozchód razem . . .		1235 złr. 87 ct.
Pozostałość kasowa na rok 1897		73 „ 69 „
		1309 złr. 56 ct.

Zaległości bierne (długi):

Podatek w Żabiu za r. 1895 i 1896		40 złr. — ct.
1/3 część wkładek Tow. Tatrzańskiemu		169 „ — „
Kupiec Pokorny za meble		47 „ — „
„ Horn za pościel		150 „ 68 „
„ Bahr za łóżka żelazne		87 „ 40 „
Dostawca Chobrzyński	budowa .	63 „ — „
„ Kalinowicz	nowego .	18 „ — „
Zaliczka delegata Szyszkowskiego	domu .	86 „ 06 „
	Razem . .	661 złr. 14 ct.

Kołomyja, 31 grudnia 1896.

Konstanty Siwicki,
przewodniczący.

Karol Głuchowski,
podskarbi.

D.

PRELIMINARZ

budżetu Oddziału Czarnohorskiego na rok 1897, uchwalony na XX. zwyczajnem ogólnem Zgromadzeniu dnia 11 kwietnia 1897.

Przychód.

I. Pozostałość kasowa z roku 1896	73 złr. 69 ct.
II. Wpisowe od 30 nowych członków	30 „ — „

III. Wkładki roczne od 140 członków . . . . 420 złr. — ct.
IV. Dochody dworków:
a) z Żabiego . . . . 200 złr. . . .
b) z Worochty . . . 300 „ . . . 500 „ — „
V. Zapomoga Towarzystwa Tatrzańskiego . . 200 „ — „
VI. Z odczytów i wspólnych wycieczek . . . 26 „ 31 „
Razem . . . 1250 złr. — ct.

Rozchód.

I. Koszta Zarządu:
a) porto od korespondencyi . . 45·—
b) koszta ściągania wkładek . 15·—
c) ekspedycya roczników i premii 25·—
d) usługa . . . . 7·—
e) kursor . . . . 3·—
f) potrzeby kancelaryjne . . . 25·—
g) wydatki delegatów . . . . 50·— 170 złr. — ct.
II. Druki administracyjne, oprawa książek i różne ogłoszenia . . . . 60 „ — „
III. Zapłacenie długów za rok 1896.
a) zaległe podatki w Żabiu . . 40·—
b) 1/3 część wkładek dla T. Tatrz. 169·—
c) kupiec Pokorny za meble . 47·—
d) „ Horn za pościel . . 150·68
e) „ Bahr za łóżka żelazne 87·40
f) dostawca Chobrzyński . . . 63·—
g) „ Kalinowicz . . . 18·—
h) zaliczka od deleg. p. Szyszkowskiego . . . . 86·06 661 „ 14 „
IV. 1/3 część wkładek dla Towarzystwa Tatrz. za rok 1897 . . . . 140 „ — „
V. Utrzymanie dworków:
A) w Żabiu:
a) sprzęty . . . . 20·—
b) podatek i czynsz za rok 1897 . . . . 21·—
c) asekuracya . . . . 21·30
d) różne . . . . 7·87

B) w Worochcie:		
a) dokończenie nowego domu	56·86	
b) podatki i asekuracya . .	11·11	
c) różne	8·69	
d) gazety	5·20	
e) urządzenie nowego dworku	—·—	
C) Czynsz za schronisko na Zaślaku	5·—	156 złr. 86 ct.
VI. Roboty w Karpatach		50 „ — „
VII. Utrzymanie przewodnika w Worochcie w lipcu i sierpniu		12 „ — „
Razem . . .		1250 złr. — ct.

Na umeblowanie nowego domu uchwaliło ogólne Zgromadzenie użycie kredytu, pozostawiając wysokość tegoż zarządowi.

E.

SKŁAD ODDZIAŁU CZARNOHORSKIEGO W KOŁOMYI

w dniu 11 kwietnia 1897 r.

Zarząd:

Przewodniczący: Konstanty Siwicki. — Zast. przew.: Józef Skupniewicz. — Sekretarz: Henryk Hoffbauer. — Podskarbi Karol Głuchowski.

Członkowie Zarządu: Ks. Mikołaj Martini, Dr. Władysław Piaskiewicz, Fryderyk Kallay i Dr. Tadeusz Wiśniowski.

Zastępcy tychże: Seweryn Bańkowski, Waleryan Kryciński, Edmund hr. Starzeński, Dr. Gabryel Sysak, Dyonizy Krzyczkowski i Dr. Michał Jaworski.

Reprezentant Oddziału przy Wydziale w Krakowie: Leopold Świerz.

Delegat Oddziału do kontroli dworków i schronisk: Henryk Hoffbauer.

Delegaci Zarządu:

W Kozłowie: X. Piotr Rylski. — We Lwowie: Dr. Placyd Dziwiński. — W Słobodzie Rungurskiej: Bronisław Wolfarth. — w Worochcie: Maksymilian Szyszkowski.

POCZET CZŁONKÓW:

Członkowie honorowi.

Henryk hr. Skarbek, kurator fundacyi Stanisława hr. Skarbka we Lwowie.

Członkowie dożywotni.

Karolina hr. Dzieduszycka w Gwoźdźcu. — Stanisław hr. Dzieduszycki w Gwoźdźcu. — Fundacya hr. Stan. Skarbka we Lwowie.

Członkowie zwyczajni.

1. Amirowicz Albin, wł. apteki w Stanisławowie.
2. Balicki Karol, dyr. biura kasy oszczędn. w Kołomyi.
3. Dr. Bałłaban Teodor, lekarz-okulista we Lwowie.
4. Bańkowski Seweryn, c. k. starosta i radca nam. w Kołomyi.
5. Berezowski Ksawery, inspektor c. k. kolei państw. w Stanisławowie.
6. Blauth Jan, inż. Wydz. kraj. we Lwowie.
7. Bochnik Jan, mechanik c. k. uniwers. we Lwowie.
8. Bohdan Tadeusz, obyw. w Milatynie star.

9. Bohosiewicz Henryk, wł. dóbr w Milie.
10. Bojarski Władysław, prof. gimn. w Kołomyi.
11. Cielecki Zaremba Artur, właśc. dóbr w Porchowej.
12. Czechowicz Jan, substyt. notaryalny w Tłumaczu.
13. Czuczawa Adolf, właśc. dóbr w Wierzbowcach.
14. Dębicki Klaudy, star. rew. c. k. kolei państw. w Stanisławowie.
15. Dr. Dębicki Teofil, adw. kraj. w Kołomyi.
16. Dobrucki Wiktor, star. komis. inspek. lasowej w Stanisławowie.
17. Domański Feliks, plenip. dóbr w Ubieniu.
18. Dwernicki Mikołaj, dyr. szk. lud. w Kołomyi.
19. Dr. Dziwiński Placyd, prof. politech. we Lwowie.
20. Franuszkiewicz Jan, c. k. kasyer poczt. w Kołomyi.
21. Freytag Roman, właśc. dóbr w Waszkowcach nad Czerem.
22. Gawiak Mikołaj, c. k. prakt. konc. dyrekcyi skarb. we Lwowie.
23. Giermański Piotr, c. k. insp. gorzel. w Kołomyi.
24. Dr. Głaczyński Władysław, lekarz w Kołomyi.
25. Głuchowski Karol, właśc. realn. i artysta-malarz w Kołomyi.
26. Haczewski Kazimierz, naczelnik Sokoła w Kołomyi.
27. Dr. Haczewski Stanisław, adw. kraj. w Kołomyi.
28. Hargesheimer August, ew. proboszcz w Ungartsthal.
29. Hirsch Piotr, c. k. nadradca i nacz. dyrekcyi dóbr państw. we Lwowie.
30. Hoffbauer Henryk, c. i k. major emer. w Kołomyi.
31. Hołowiecki Władysław, prawnik we Lwowie.
32. Ihnatowicz Jan, kupiec i mag. farm. we Lwowie.
33. Ilnicki Paweł, radca sąd. em. i adw. kraj. w Kołomyi.
34. Isakowicz Teofil, c. k. star. komis. dyrekcyi skarb. we Lwowie.
35. Jaegermann Józef, autor. inżynier w Stanisławowie.
36. Jasiński Stanisław, właśc. dóbr w Perezowie.
37. Jaworski Bazyli, rewident dyrekcyi skarb. we Lwowie.
38. Dr. Jaworski Michał, sekr. mag. w Kołomyi.
39. Dr. Kadyj Henryk, prof. Uniwersytetu we Lwowie.
40. Kallay Fryderyk, architekt i kier. szk. zawod. w Kołomyi.
41. Karyczak Jan, c. k. radca i kier. okr. skarb. we Lwowie.
42. Kęplowiczowa Stefania, właśc. dóbr w Sarnkach górn.
43. Klimowicz Karol, politechnik we Lwowie.
44. Klusik Prot, c. k. oficyał podatk. w Kołomyi.
45. Kordasiewicz Emil, prof. gimn. w Kołomyi.
46. Kopyściański Hipolit, sędzia powiat. w Żabiu.
47. X. Korzyński Włodzimierz, wikary w Żabiu.
48. Dr. Kossak Leon, lekarz we Lwowie.
49. Kossin Józef, c. i k. major emer. w Kołomyi.
50. Krasuska Marya, naucz. szk. lud. w Kołomyi.
51. Dr. Kraśnicki Tadeusz, adw. kraj. w Kołomyi.
52. Kryciński Waleryan, prof. gimn. w Kołomyi.
53. Krzyczkowski Dyonizy, budown. w Kołomyi.
54. Krzysztofowicz Eugeniusz, właśc. dóbr w Załuczu.
55. Krzysztofowicz Józef, właśc. dóbr w Mondziełówce.
56. Dr. Krzysztofowicz Mikołaj, właśc. dóbr w Załuczu.
57. Krzysztofowiczowa Emilia, właśc. dóbr w Karapczyjowie.
58. Krzysztofowiczowa Wiktorya, właśc. dóbr w Korniczu.
59. Kunz Albin, właśc. dóbr w Podwerbcu.
60. Kunz Antoni, właśc. dóbr w Sopowie.
61. Kunz Franciszek, właśc. dóbr w Hawrylaku.
62. Latkowski Juliusz, prof. seminar. naucz. w Stanisławowie.
63. Lechicki Józef, sędzia powiat. w Zabłotowie.
64. Dr. Lic Feliks, lekarz w Zabłotowie.
65. Łobodziński Agenor, zarz. dóbr w Lukawcu nad Seretem.
66. Łopatyński Leopold, sekr. kasy oszczęd. w Kołomyi.

67. Łukasiewicz Zygmunt, właśc. dóbr w Kołomyi.
68. Łuszpiński Włodzimierz, c. k. notaryusz w Kosowie.
69. Łysiak Joachim, c. k. prokurator państw. w Kołomyi.
70. Machalski Władysław, c. k. weterynarz powiat. w Kołomyi.
71. Machnicki Józef, star. komis. skarb. w Kołomyi.
72. Dr. Majerski Bronisław, ozd. złot. krz. zasł. z kor., lekarz sekund. szpit. w Czerniowcach.
73. Małaczyński Maryan, zarządca dóbr państw. w Tartarowie.
74. Mardyrosiewicz Bohdan, redaktor w Kołomyi.
75. Marian Jan, c. k. oficyał poczt. w Czerniowcach.
76. Marmarosz Salomon, właśc. dóbr w Kołomyi.
77. X. Martini Mikołaj, emer. prof. gimn. w Kołomyi.
78. X. Mielechowicz Justyn, proboszcz w Milatynie now.
79. Miziewicz Stanisław, adjunkt Wydziału kraj. we Lwowie.
80. X. Moczarowski Antoni, kurat. prob. w Wiesenbergu.
81. Morawska Aleksandra, ob. we Lwowie.
82. Moysa de Rosochacki Stefan, właśc. dóbr w Rudnikach.
83. Muszakiewicz Kazimierz, c. k. kancel. sądowy w Żabiu.
84. Dr. Natanson Antoni, lekarz w Warszawie.
85. Natanson Józef, obyw. w Warszawie.
86. Nawarski Kazimierz, inżynier Rady pow. w Kołomyi.
87. Onyszkiewicz Józef, c. k. notaryusz w Kołomyi.
88. Piasecki Modest, c. k. prezydent sądu obw. w Kołomyi.
89. Dr. Piaskiewicz Władysław, lekarz miejski w Kołomyi.
90. Polański Kornel, prof. gimn. w Kołomyi.
91. Polański Władysław, obyw. w Rudnikach.
92. Dr. Przesmycki Tytus, c. k. notaryusz w Kołomyi.
93. Przybyłowski Stanisław, właśc. dóbr w Krzyworówni.
94. Przybyłowski Władysław, właśc. dóbr w Krzyworówni.
95. Przyłuski Stanisław, c. k. zast. nadprokurat. we Lwowie.
96. Dr. Rosner Maksymilian, star. lekarz pow. w Kołomyi.
97. Rothert Władysław, c. ros. prof. Uniw. w Kazaniu.
98. Rudkowski Józef, c. k. notaryusz w Wyżnicy.
99. Rychter Józef, prof. politech. we Lwowie.
100. X. Rylski Piotr, prob. i prałat pap. w Kozłowie.
101. Sabat Hipolit, c. k. starosta w Kosowie.
102. Salo Ludwik, prof. gimn. w Kołomyi.
103. Sanocki Bolesław, zarządca dóbr w Połonicy.
104. Schayer Wilhelm, radca budown. we Lwowie.
105. Schnaider Józef, c. k. pomocnik lasowy w Tartarowie.
106. Schneider Ludwik, zarządca zakł. karn. w Stanisławowie.
107. Sedlaczek Wiktor, właśc. sklepu w Kołomyi.
108. Sichower Adolf, radca sądu kraj. w Kołomyi.
109. Sidorowicz Antoni, właśc. apteki w Kołomyi.
110. X. Sienkiewicz Józef, katech. gimn. w Kołomyi.
111. Siwicki Konstanty, właśc. dóbr w Cieniawie.
112. X. Skarbowski Franciszek, katech. seminar. naucz. w Stanisławowie.
113. Dr. Skowroński Zygmunt, adw. kraj. we Lwowie.
114. Skupniewicz Józef, c. k. dyrektor gimn. w Kołomyi.
115. X. Smagowicz Józef, proboszcz w Kutach.
116. Dr. Smoluchowski Tadeusz, zastęp. dyr. fabryki nafty w Peczeniżynie.
117. Sobolewski Zygmunt, c. k. inżynier pow. w Kołomyi.
118. Dr. Soniewicki Teodor, lekarz okręg. w Żabiu.
119. Hr. Starzyński Edmund, właśc. dóbr w Kołomyi.
120. Steusing Janusz, prof. seminar. naucz. w Sokalu.
121. Stronczak Henryk, star. inżyn. c. k. kolei państw. w Delatynie.
122. Strzelbicki Antoni, właśc. dóbr w Wołowej.
123. Świątkowski Antoni, inspektor gorz. we Lwowie.

124. Szczepanowski Prus Stanisław, przedsięb. górn. we Lwowie.
125. Dr. Sysak Gabryel, lekarz w Kołomyi.
126. Dr. Szumlański Tadeusz, c. k. starosta w Rawie.
127. Szyszkowski Maksymilian, zarz. dóbr państw. w Worochcie.
128. Dr. Tarnawski Apolinary, lekarz i właśc. lecznicy w Kosowie.
129. J. Eksc. Dr. Tchórznicki Alekander, c. k. prezydent wyższego Sądu krajowego we Lwowie.
130. X. Trzebunia Tomasz, kurat. prob. w Delatynie.
131. Dr. Turczyński Juliusz, dyr. sem. naucz. i literat w Stanisławowie.
132. Tustanowski Władysław, właśc. dóbr w Knihyniczu.
133. Br. Wallisch Emil, zarz. dóbr fundac. w Żabiu.
134. Dr. Wielowiejski Henryk, właśc. dóbr w Krakowie.
135. Winiarz Henryk, przedsięb. górn. w Schodnicy.
136. Dr. Wiśniowski Tadeusz, prof. gimn. w Kołomyi.
137. Witosławski Bronisław, właśc. apteki w Kołomyi.
138. Wittemberski Edmund, c. k. zarządca salin. w Delatynie.
139. Wolfarth Bronisław, przedsięb. górn. w Słobodzie Rung.
140. Dr. Wołoszczak Eustachy, prof. politech. we Lwowie.
141. Zagórski Włodzimierz, właśc. dóbr w Dżurowie.
142. Zima Franciszek, dyr. kasy oszczęd. we Lwowie.
143. Dr. Żłobikowski Tadeusz, lekarz w Warszawie.

Zmarli:

Dr. Krobicki Maciej. Cześć jego pamięci.

ODDZIAŁ PIENIŃSKI W SZCZAWNICY

(zawiązany 26 lipca 1893).

Zakres działania: Pieniny.

POCZET CZŁONKÓW:

Zarząd.

Przewodniczący: Dr. Władysław Ściborowski.
Zastępca przew.: Feliks Wiśniewski.

Członkowie Zarządu.

1) Ludwik Dzianott. — 2) Józef Jeziorański. — 3) Stanisław Olszewski. — 4) X. Adolf Albin. — 5) Dr. Józef Kołączkowski. — 6) Stanisław Drohojowski.

Zastępcy tychże.

1) Lucyan Lipiński. — 2) Konstanty Dziewólski. — 3) Jan Żóchowski.

Członkowie zwyczajni.

1. X. Albin Adolf, prob. w Szczawnicy.
2. Chlebikowa Helena, żona naczelnika sądu w Szczawnicy.
3. Doskowski Tadeusz, zarządca zakładu w Szczawnicy.
4. Drohojowska Anna, właśc. dóbr w Czorsztynie.
5. Drohojowski Stanisław, właśc. dóbr w Czorsztynie.
6. Dzianott Ludwik, aptekarz w Krościenku n. D.
7. Dziewólski Konstanty, obyw. w Krościenku n. D.
8. Dziewólski Zygmunt, właśc. dóbr w Krościenku n. D.
9. Dr. Gluziński Lesław, lekarz we Lwowie.
10. Goeblowa Paulina, obyw. w Krakowie.
11. Gorączko Marceli, notaryusz w Krościenku n. D.
12. Dr. Górski Ksawery, lekarz zdrojowy w Szczawnicy.

13. Jendl Jan, emer. radca sądu kraj. w Krakowie.
14. Jezierski Karol, właśc. apteki w Szczawnicy.
15. Kołakowski Klemens, redaktor w Czerniowcach.
16. Dr. Kołączkowski Józef, właśc. zakładu wodoleczn. w Szczawnicy.
17. Dr. Korczyński Ludomił, lekarz w Krakowie.
18. Dr. Kruszyński Kazimierz, lekarz w Krakowie.
19. Lipiński Lucyan, notar. w Nowym Sączu.
20. Łakomski Józef, obyw. w Rakowicach.
21. Dr. Morelowski Julian, c. k. radca sądu w Krakowie.
22. Ochman Hieronim, przemysłowiec w Krośnie.
23. Oleksy Ferdynand, właśc. hotelu w Tarnowie.
24. Oleksy Józef, właśc. realności w Szczawnicy.
25. X. Pociłowski Tomasz, prob. w Łącku.
26. Reinerowa z Szulców Józefa, obyw. w Krakowie.
27. Szubert Awit, właśc. zakładu fotogr. w Krakowie.
28. Dr. Ściborowski Władysław, lekarz w Krakowie.
29. Wiśniewski Feliks, dzierż. zakładu zdroj. w Szczawnicy.
30. Zubrzycki Józef, właśc. dóbr w Nowym Sączu.

KASA.

Gotówką w Kasie Oszcz. krak.	złr.	300·—		
„ podręczną	„	125·08	złr.	425·08
Udział od 18 członków wpłacony à 2 złr.			„	36·—
Razem . . .			złr.	461·08

Rozchód.

Rozsyłka premij za r. 1896	złr.	1·40		
Korespondencye i kartki kor.	„	1·—	złr.	2·40
Saldo . . .			złr.	458·68

Szczawnica d. 20 października 1896.

Za skarbnika
Feliks Wiśniewski.

Prezes Oddziału
Dr. Ściborowski.

PIERWSI MIESZKAŃCY PODHALA [1])

PRZEZ

KAROLA POTKAŃSKIEGO.

W pogodny dzień ze szczytów polskich Tatr widać rudawo szarą, błękitniejącą na krańcach równinę, zamkniętą kolisto szeregiem wzgórz. Jest to dolina Nowotarska czyli polskie Podhale. Na pierwszy rzut oka kraj ten wydaje się równym, tak jednak wcale nie jest. Przyjrzawszy się uważniej widać po nim zmarszczki, w które jest cały poorany. Najwyższym takim fałdem jest wzniesienie Gubałowskie, ciągnące się długą, chwiejną, wężowatą linią, a równolegle do Tatr i przysiadłe pod ich stopami. Owe wzgórza, zamykające widnokrąg, są Zachodnim Beskidem. Staczają się one zwolna i połogo ku dolinie, ale nie wszędzie wznoszą się do jednakowej wysokości. Od zachodu podnosi się najwyżej Babia góra, jakby z trudem ściągała ku wierzchołkowi swoje szerokie a płaskie ramiona; szczególnie bok jej wschodni opada łagodnie ku równinie, zostawiając szeroką bardzo bramę, przez którą widać dalsze jeszcze, niższe, prawie zupełnie już niebieskie wzgórza. Przejście to zamyka się jednak niebawem. Beskid zasłania znowu sobą dolinę i pod-

---

[1]) Streszczenie pracy p. t. „Studya nad pierwotnęm osadnictwem Polski", czytanej dnia 21 kwietnia 1896 r. na posiedzeniu wydziału historyczno-filozoficznego Akademii Umiejętności w Krakowie. Nr. 185 i 186 Czasu z d. 13 i 14 sierpnia 1896.

nosi się ku wschodowi. Na jego szczytach widać wielkie ciemne plamy, przesłonięte tylko błękitno szarą mgłą, która zalega ostatnie krańce widnokręgu; są to świerkowe lasy. Podobne doliny otaczają Tatry zewsząd; dalej na zachód za Podhalem ciągnie się Orawa, a po drugiej stronie południowej, węgierskiej, równiejszy, mniej szary, a więcej słoneczny Liptów, oparty o ścianę Niżnich Tatr i Spiż z niskim połogiem pasmem Braniska. Jest więc ich razem cztery, dwie od północy, a dwie od południa. — Robi to wrażenie jakby wszystkie wzgórza rozstąpiły się przed Tatrami, zostawiając je samotną, skalistą wyspą, o łagodnych, więcej nachylonych brzegach od Polski, a stromych, wyższych od Węgier.

Zgodnie z całą tą budową Tatr utworzyła się ich siatka wodna, tak bardzo ważna dla wszelkiego osadnictwa, jak to zaraz zobaczymy. Rozchodzą się tatrzańskie wody daleko, jedne do Wisły, a z nią do Bałtyku, drugie do Dunaju i do Czarnego morza — ale niech nikt nie sądzi, że tylko wielkie szczyty tak je rozdzielają. Mała, prawie niedostrzegalna z tatrzańskich turni wyniosłość opodal miasteczka Czarnego Dunajca, stanowi dział wód od północy, a idealną granicę między Podhalem i Orawą, od południa zaś tem samem jest wzgórze Wysokiego Boru, fałd, który wielkie olbrzymy górskie, podnosząc się, zapomniały ściągnąć i zebrać z doliny; — dzieli on również Liptów od Spiża. Dział wód tatrzańskich tak się więc przedstawia: wysoki, poszczerbiony grzbiet Tatr stoi podłużnie do niego, dwie te wyniosłości zaś są przyczepione poprzecznie, tworząc jakby krzyż o potężnych, wyciągniętych ramionach podłużnych, a drobnych, płaskich, nierówno przytwierdzonych poprzecznych. Z czterech dolin, zawartych między ramionami tego krzyża, wypływają cztery rzeki, które opływają Tatry jak wyspę dookoła. Dwie od zachodu: Wag i Orawa, a dwie od wschodu: Dunajec i Poprad. Orawa, powstała na północnej stronie Tatr, zwraca się na południe do Wagu, a z nim do Dunaju; Poprad zaś przeciwnie od Orawy płynie z południowych stoków Tatr na północ do Dunajca, a z nim do Wisły.

Dwie pierwsze rzeki: Orawa i Wag są węgierskie — a raczej słowackie, bo Węgrów pod Tatrami niema i nie było, dwie następne Dunajec i Poprad są polskie. Ta zupełna zgodność etnologii z geografią — ten wybór ze strony rzek, że te, które

wpadają do Wisły są polskie, te co do Dunaju słowackie, mógłby się komuś wydać podejrzanym a może nawet zabarwionym szowinizmem narodowym, bo Poprad prócz dolnego biegu od bardzo dawna nie leży już w Polsce, a Białka, także dopływ Dunajca z trudnością tylko, jak wiadomo wobec uroszczeń Węgrów może się utrzymać jako polska granica. Otóż tak nie jest, jest to objektywna, naukowo stwierdzona prawda. Czemu? To łatwo objaśnić: za Dunajcem i Popradem rozeszli się Polscy osadnicy, za Orawą i Wagiem Słowaccy, albo lepiej mieszkańcy najstarszego państwa słowiańskiego Wielkiej Morawy, do którego i Słowaczyzna należała. Nie wszystko można udowadniać na tem miejscu obszernie i długo, ale zdaje mi się, że fakt wpływu rzek na zaludnienie jakiegoś kraju, przedstawia się sam przez się dosyć prosto i jasno. Pierwotnie człowiek trzymał się biegu wód i szedł za niemi; były one dla niego rzeczywiście owymi *des chemins qui marchent* Pascal'a. Szedł on wzdłuż ich pobrzeży, okrążał je i zaludniał, sadowiąc się to nad samą wodą, gdzie było suszej, lub opodal, gdzie bagna przeszkadzały, ale zawsze w ich porzeczach. W naszym wypadku głównym pniem osadniczym musiała być Wisła, jak tego można się było spodziewać, Dunajec jest przecież tylko jej dopływem. Płynie ona o jakieś 16 mil od Tatr z zachodu na wschód podnosząc się bardzo lekko ku północy. Wzdłuż więc jej całego porzecza posuwali się osadnicy. Na starych mapach np. Zanoniego z przeszłego wieku, a bardzo dobrze również i na mapie Chrzanowskiego można jeszcze rozróżnić wielki, szeroki pas najliczniejszych starych osad, ciągnący się wzdłuż brzegów Wisły, szczególnie na jej prawem porzeczu. Czasem słabnie on i rzednie, czasem się wzmaga i wzbiera, ale zawsze go znać, osobliwie przy dopływach Wisły, które jakby razem z wodą doprowadzają i osadników do jej koryta.

Mamy więc fakt, że w szesnastomilowej odległości od Tatr znajdował się pas gęściejszego i starszego zaludnienia. Samo się teraz pytanie nasuwa, jak on oddziaływał na te dalekie strony? Bo, że oddziaływał, to pewna.

Między Wisłą a Podhalem była podówczas wielka puszcza. Zstępowała ona z wysokich gór od granic wszelkiego życia i roślinności — od śniegu i turni — przekraczała potoki, obchodziła bagna, pokrywała połogi Beskid jedną gęstwią leśną. Czarna, chwiejna równina szła podówczas, jak okiem zasięgnąć, wierz-

chołkami drzew. Nie była to puszcza mieszana, jaśniejsza jak na dolinach, a której szczątki widziałem jeszcze w Radomskiem koło Jedlni, ale jednostajna, górska, świerkowa. Sądzę bowiem, że świerk jest autochtonem tej ubogiej ziemi, on jeden tylko mógł się na niej utrzymać. Niżej na żyźniejszych porzeczach widać było jaśniejsze smugi drzew liściastych, znaczące bieg potoków; na nieurodzajnych zboczach i na wierzchołkach wszędzie rósł jednostajny czarny las świerkowy, w którym tonęły, jak w ciemnej fali, wszelkie inne gatunki drzew. Zmagał się z nim tylko wiatr po odkrytych szczytach, a u dołu podmywała woda i zabierały rwące górskie potoki. Innych nieprzyjaciół puszcza wtedy nie miała. To też podeszła aż pod sam Kraków, kończąc się z ostatniemi odnogami Beskidu. Że tak było — mamy dowody. Oto roku 1258 chłopi, poddani książęcy z Kurozwęk (wsi dziś nieistniejącej) zastąpili drogę Wawrzyńcowi, podkomorzemu krakowskiemu, idącemu z całym opolem od Mogilan i Radziszowa ku Włosaniu, wzbraniając dalszego rozgraniczenia między ich dziedziną a posiadłościami Opata Tynieckiego. Mówili, że im się dzieje krzywda. Książe bowiem dał im wolność polować, dziać barci, łowić ryby w wielkim borze, który się zaczyna za Włosaniem, a ciągnie aż do granic węgierskich, tj. do Tatr. Ludzie owi z Kurozwęk byli przeznaczeni — jak mówi przywilej — do strzeżenia „brony“ myślenickiej, to znaczy do strzeżenia i obrony granicy od Węgier. Przestrzeń między ową „broną“ po same Tatry była ostępem leśnym; nie było w nim tak bardzo czego i bronić; zresztą Tatry zasłaniały sobą ówczesną Polskę i były dla niej granicą. Jeżdżąc wózkiem do Zakopanego, przejeżdżało się koło wsi Stróża, położonej między Myślenicami a Lubniem — otóż tam, jak się zdaje, musiała być w XIII wieku owa brona, czyli „przesieka“, t. j. wał ściętych drzew, dobrze znany sposób obrony jeszcze z wojen Bolesława W. z Niemcami. Tu więc pierwotnie musiał się kończyć więcej zaludniony kraj. Co było za tą linią, było uważane podówczas za puściejszą krainę. Świat był za ową broną zabity deskami, choć niezupełnie szczelnie, przeświecały bowiem przez te deski szpary. Byli ludzie, którzy go znali, jak owi chłopi z Kurozwęk. Są to w każdym razie ostatnie krańce owego ludniejszego pasu, ciągnącego się za prawym brzegiem Wisły. Oczywiście nie urywał się on tutaj zupełnie i nie był równo, jak nożycami, ob-

cięty; tak nie można go sobie wystawić, jak nie można wystawić również, aby miał wszędzie to samo natężenie. — I na tej pięciomilowej przestrzeni od Wisły po ową Stróżę i on słabnął. Przez coraz gęściejszą puszczę, coraz trudniej przesiewały się ludzkie osady i zapadały głęboko w las, ale się odrazu na jego granicy nie urywały. Nie przerywał się też na owej przesiece ów szlak osadniczy, choć jak to można było łatwo się domyślać, zgadza się z nią dobrze.

Drogami dla osadników były tu dwie rzeki, dopływy Wisły: Raba i Skawa, które biorą początek na południowych stokach Obidowej, lub opodal nich. One to doprowadzały ludzi w te leśne ostępy. Gdybyśmy sobie wyobrazili na mapie ów pas gęściejszego zaludnienia, zabarwiony jednym kolorem, dajmy na to czerwonym, wtedy cóż zauważylibyśmy? — Oto kolor ten w miarę, jak się oddalamy od Wisły, słabnie, ale nietylko w tym jednym kierunku, widać prócz tego, jak brzegi rzek takich, jak Skawa i Raba n. p., oraz pomniejszych rzeczułek, mają zawsze stosunkowo ciemniejszą opaskę, a międzyrzecza są coraz od nich bledsze. Za oną przesieką międzyrzecza są już zupełnie białe, a blada, czerwona obwódka ciągnie się jeszcze za rzekami; podobnie jak nowy rój obsiada gałęzie drzew i trzyma się ich, tak samo czepiały się ludzkie siedziby tylko wód płynących. Widać to jeszcze i dzisiaj na mapach sztabu jeneralnego, jak obsiadłe są nimi brzegi owych dwóch rzek i wszystkich pomniejszych potoków. Widocznem jest, że ów pas silniejszego zaludnienia, słabnąc, oddziaływał już tylko na same porzecza; zresztą winną była temu i sama natura kraju. Porzecza są zawsze równiejsze i żyźniejsze, góry zaś i ich zbocza nigdy nie mogły nęcić osadników; wnętrze też Beskidu zostało prawie jeszcze zupełnie pustem. Nie mogę tutaj wymieniać wszystkich, choć bardzo nielicznych nadbrzeżnych osad za ową broną, które uważam za starsze, ograniczę się więc jedynie do wzmianki, że już w XIII wieku zastajemy ponazywane wszystkie dopływy Skawy i Raby, jako to: Skawicę, Siedlnicę, Słoną, Mszanę, Kasinę, Kobylą, Wierzbanicę i inne, oraz wszystkie znaczniejsze wierzchołki na Beskidzie, jak Obidową, Niedźwiedź, Górzec, Śnieżną i Mogilnicę. Dowodzi to, że już chodzili tam jacyś ludzie — a nawet się i na stałe osiedlali — choć zrzadka.

To, co dotąd powiedziałem, obowiązuje część zachodnią

owego szlaku osadniczego od Skawy ku Rabie i w górę ich biegu. Ale ten kawałek kraju nie wyczerpuje stosunków osadniczych Podhala — trzeba iść jeszcze dalej ku wschodowi i objąć międzyrzecze Raby i Dunajca, który jest zaraz następnym większym dopływem Wisły, a prócz tego, jak wiemy, bierze na Podhalu początek i łączy się także z tatrzańską rzeką, Popradem. Posuwając się więc ku wschodowi, spotykamy pewne zmiany w onym szlaku osadniczym powiślańskim. Wróćmy się jeszcze raz do owej idealnej mapy, na której jest on oznaczony kolorem czerwonym. Zobaczymy na niej, co następuje: Przy ujściu Raby do Wisły po zachodniej stronie i między ujściem Raby i Dunajca spotykamy dwa białe płaty. Jeden odpowiada puszczy Niepołomickiej, której spory kawał został się dziś jeszcze — drugi bagnom koło Szczurowej, które już musiały zniknąć. Przy samej więc Wiśle pas ów słabnie i parę razy się rozrywa, same tylko bowiem brzegi Raby i Dunajca zachowują jeszcze czerwoną obwódkę, międzyrzecza zaś są, jak na Beskidzie, prawie puste. Trzeba jednak zaraz dodać: pas ów nietylko słabnie — ale także zmienia kierunek. Osadnicy, odparci od puszczy Niepołomickiej i owych bagien, a więc od pobrzeży Wisły, nie znikli, lecz obeszli te przeszkody, oddalili się od jej koryta, jakby oderwali i poszli w kierunku południowo-wschodnim — na Bochnię, Łapanów, Dobczyce aż po Szczyrzyce i Skrzydlną. Przekracza więc pas ów silniejszego zaludnienia Rabę, i zajmuje cały jej dopływ Stradomią, a idąc za rzeczką Łososiną podsuwa się ku samemu Dunajcowi. Ten szlak na naszej mapie należałoby oznaczyć bardzo silnym czerwonym odcieniem. Dalej na południe ku Tatrom i on jednak nie poszedł. Spotkał bowiem na drodze nową przeszkodę. Jedna z odnóg Beskidu, lesista i dosyć jeszcze wysoka — a dłuższa niż inne — wbiła się klinem i nie puszczała dalej osadników. Tak jednak jak jest, pas ów przeszedł nieco linią Myślenic i podstąpił najbliżej stosunkowo pod Tatry od północy. Wieś Stróża koło Skrzydlnej dowodzi, że „brona“ musiała się w tem miejscu także obniżyć ku południowi — gdzieś tędy przechodziła na brzegi Dunajca, może zwracała się znowu trochę na północ do Czchowa. Stąd właśnie od owej odnogi południowej szlaku powiślańskiego mogli już ludzie, choć z trudem i nielicznie, przejść na samo Podhale. Byle się przedrzeć przez lesisty Beskid — a z tem się

dobrze znali. Wyszedłszy na ostatnie jego szczyty, widzieli już dolinę równą, z dnem czarnem lesistem i z Tatrami, obsłoniętemi do połowy lasem, z za którego wyzierały jasne i wyniosłe turnie. Zejść już do niej mogli tem bardziej, że widzieli i wązką, niebieską smugę Dunajca, który przepływa pod stopami Beskidu.

Z tego, co powiedziałem dotychczas, można wnosić, że prąd ów osadniczy zachodni nie mógł oddziaływać silnie na ujście Dunajca, sam bowiem się rwie dwukrotnie po drodze i zwraca ku Beskidowi. Tak było istotnie, ale zastąpił go inny. Po drugiej stronie Wisły ciągnie się także szeroki, szerszy nawet pas osadniczy, wzbiera on szczególniej przy dwóch jej dopływach: Nidzie i Nidzicy — otóż jak raz, między nimi właśnie po przeciwnej stronie wpada i Dunajec. Musieli więc ludzie przedostawać się przez Wisłę i obejmować jego wybrzeża. Tak było istotnie. Widzimy zaraz od ujścia porzecza Dunajca silnie zaludnione. Idąc teraz w górę za jego biegiem, spotykamy się zaraz ze starym kasztelańskim grodem Wojniczem; za nim jest drugi Czchów — jak wspominałem mniej więcej na linii Myślenic, do którego musiała zawracać z południa i owa brona od Szczyrzyc. Tutaj to najbliżej podchodzą do siebie i szlak wschodni powiślański i powiedzmy podunajecki. Od tego też miejsca można zauważyć, że prąd, idący w górę Dunajca, nietylko nie słabnie, choć ciągle się posuwa na południe i mija już zupełnie ową linię myślenickiej brony, ale nawet jakby się wzmagał. Część osadników i to znaczniejsza musiała gdzieś w tych miejscach przechodzić na porzecza Dunajca. Nasza czerwona obwódka coraz się też staje szerszą. Wreszcie dochodzimy do punktu, gdzie Poprad wpada do Dunajca — i tutaj znowu spotykamy trzeci i ostatni gród kasztelański Stary Sącz. Znać, że linia Dunajca, odwieczna — można powiedzieć — przedhistoryczna droga handlowa, była również otwartą drogą z Węgier i na Węgry, której trzeba było bronić. Owe trzy kasztelańskie grody są tego wymownym dowodem.

Koło Sącza w widłach między Dunajcem a Popradem wytworzyło się znaczniejsze gniazdo osadnicze. Jakieś warunki fizyograficzne musiały w tym miejscu ludzi zatrzymać, zmusić, aby się cofnęli i zbili w większą gromadę. Istotnie pasmo spiskiej Magury zastawia tu drogę. Aby się przez nie przedostać trzeba było iść za Popradem; poszli też tak polscy osadnicy.

Wypływają polskie wioski po drugiej stronie Magury, już na dzisiejszych Węgrzech, na Spiżu. Od Muszyny, która istnieje już w XIII wieku, idąc za Popradem, mamy: Pławiec, Lubowlę, Gniazdo, Podoliniec — wszystko to są polskie osady i były takiemi przed zastawem Spiża 1412 roku. Nie brak na to dowodów. W 1244 roku Bolesław Wstydliwy ponawia nadanie prawa niemieckiego dla Podolińca, a w 1286 r. Piotr i Mścigniew, synowie Komesa Mirosława, osadzają Gniazdo także na prawie niemieckiem. Oba te przywileje wymieniają granice tych wiosek. Otóż mniej więcej w tym samym czasie, bo w roku 1256 król Bela IV z powodu jakiegoś nadania wymienia również granice Węgier i Polski od tej właśnie strony. — Nie mogę już więcej wodzić po mapach czytelników i wyliczać nazwy gór, potoków i osad, powiem więc tylko, że są one wszystkie polskie i że wszystkie te trzy przywileje zgadzają się wcale dobrze ze sobą. Przypuścić zaś trzeba, że król Bela IV wiedział, gdzie się Węgry kończą, a zaczyna Polska — tego mu przecież jakoś trudno odmówić! Spór biskupa krakowskiego o ten sam Podoliniec, Gniazdo i Lubowlę oraz inne parafialne kościoły, dowodzi zresztą, czyj to był kraj i przez kogo zamieszkały? W 1332 roku Stolica Apostolska spór ten rozstrzyga. Biskup krakowski wygrywa, ale nie zdołał przeprowadzić wyroku i wszystko przy Węgrach zostaje.

Do źródeł Popradu nie dotarli jednak owi pierwsi osadnicy tych stron. Puszcza, góry i leśne ostępy nie puściły tam dalej nikogo. Później, jak wiadomo, przyszli osadnicy Niemcy. Węgrzy też państwowo silniejsi, zagarnęli tymczasem te strony. Państwo polskie, jak później, tak i wówczas, nie umiało wyzyskać i zużytkować polskiego osadnika, który doprawdy wart był lepszego losu! Niósł on przecież ze sobą słupy graniczne kraju i on jeden mógł je na kresach wbić i utrwalić na zawsze.

Droga od ujścia Popradu w górę była jednym tylko ze szlaków osadniczych, drugim był Dunajec, który od Starego Sącza wykręca w bok, na zachód; napotyka na swej drodze południowe odnogi lesistego Beskidu, a następnie wąskie i ścieśnione gardło Pienin, przez które się przedziera. Dopiero za nimi wydostaje się na równiejsze Podhale, gdzie szerzej i swobodniej już płynie.

I za tym zachodnim szlakiem w górę Dunajca posuwali

się także osadnicy. Znać jak szli pobrzeżem, nie odstępując od rzeki. Stare osady ciągną się wąskim, porozrywanym paskiem tylko nad wodą — głąb kraju jest zaś jeszcze pusty. — Cały ten obszar sąsiadujący już z Podhalem, między Dunajcem, Popradem a Białką, teraz w znacznej części węgierski, był niegdyś polski. Wprawdzie było tych osad nie wiele, ale te, które istniały, były polskie, nie mogły być nawet inne — tylko polskie. — Bo nawet skądżeby się inne wziąć mogły? Ludność słowacka jeszcze się nie zdołała przedrzeć przez puszczę od źródeł Popradu, a już w pierwszej połowie XIII wieku są Polacy nad Dunajcem, średnim i dolnym Popradem, oraz jego dopływami. Oni więc tylko jedni mogli ten kąt zaludnić, skoro zewsząd — ale dosłownie zewsząd go otaczali i mieli w ręku przesmyk południowy między Tatrami a Popradem, skąd jedynie mogli byli przyjść obcy osadnicy. Dosyć popatrzeć na jakąkolwiek mapę, aby się o tem przekonać. I później już, mimo formalnego zajęcia tego kraju przez Węgrów, prąd ów osadniczy polski trwa — z małą tylko bardzo przymieszką Niemców, którzy się szybko spolonizowali. Dziś po obu stronach Białki i dalej jest ludność czysto polska z jedną prawie gwarą i ubiorem.

Stanęliśmy teraz znowu u wrót Podhala Z Beskidu, z Obidowej i Górca było ono u naszych stóp i rozciągało się szeroko, trzeba też było schodzić na nie; teraz idąc za Dunajcem, jesteśmy odrazu prawie na równinie, obeszliśmy wyższe szczyty Beskidu i weszli za tą rzeką w samo serce Podhala. Którędyż więc niegdyś weszli najstarsi osadnicy na ową dolinę, którą widać ze szczytów Tatr? Oczywiście, że jedną z tych dwóch dróg: albo spuściwszy się z Beskidu wprost — albo z Dunajcem od wschodu. Prawie już przesądziłem tę kwestyę — tak, że nie wiele pozostaje mi tutaj do dodania. Powiem też, reasumując wszystko, że jeden prąd działał od wschodu, od St. Sącza i Dunajca, drugi przez Beskid wprost od Krakowa, albo raczej od ostatnich krańców powiślańskiego pasa, a szczególniej od owej jego odnogi, najdalej ku południu wysuniętej, t. j. od Szczyrzyc i Skrzydlnej. Jeden prąd bynajmniej drugiego nie wyłącza. Przeciwnie, oba się wzajemnie wspomagają i zasilają. W każdym zaś razie to pewna, że tylko temi dwoma szlakami mogli przyjść ludzie z Polski w te odległe strony — trzecim, zachodnim, już nie byli w stanie.

Słowacy mieszkali wówczas nad Orawą, o której na wstępie zaraz powiedziałem, że polską nie jest. Posuwając się w górę jej biegu od zachodu, a także i od południa, dotarli oni w te strony także lesiste i puste, także trzymając się tylko biegu rzek i nie oddalając się od ich pobrzeży. Przyszli zaś wcześniej niż Polacy. Państwo Wielko-Morawskie kwitnęło już w IX wieku, w tym też czasie mamy wiadomość, że po tamtej stronie Tatr istniało jakieś udzielne ksiąstewko z Nitrą, jako stolicą. Czemu owi słowacko-morawscy osadnicy nie zajęli i Podhala? Przecież stanęli na jego zachodniej granicy, a ledwo dostrzegalne wzgórze, ów dział wód, nie mogło ich zatrzymać. Prędzej już zatrzymywały grzęskie oparzeliska i bagna, ciągnące się za Dunajcem. Aby je obejść, trzeba było Dunajec omijać, a wtedy wymykała się z rąk ludziom ta nić wody płynącej, która ich prowadziła w te bezdrożne puszcze. Wpłynęło jednak głównie co innego, a mianowicie wypadek historyczny. Już w początku X wieku runęło państwo W. Morawskie pod nawałą Madziarów, których hordy szerzyły wszędzie mord i pożogę, nawet na owe czasy niesłychaną. Zdobyli oni i zniszczyli Nitrę i Welehrad, spustoszyli i wyludnili doliny Wagu i Morawy. Musiały te wypadki oddziałać i na te odległe strony tak, jak oddziaływa wyschnięcie jakiegoś dalekiego źródła na przybór wody w rzece. Wszelki więc ruch osadniczy musiał się zatrzymać; nie było go czem i skąd zasilać, a samo owo ognisko nad Orawą było za słabe i za młode jeszcze, aby mogło sobie wystarczyć i rozpościerać się dalej. Zostali więc Słowacy tam, gdzie byli.

Wszystko, co dotąd powiedziałem, ogranicza się do odszukiwania zatartych śladów owych najstarszych osadników i do wskazania zapomnianych dzisiaj i opuszczonych dróg, któremi mogli się oni dostawać na Podhale. Nie jest to jednak dowodem, że byli oni na Podhalu. Tędy mogli przechodzić, ale czy istotnie przeszli — czy owe ślady nie giną właśnie na samej Nowotarskiej dolinie — gdzie mogło być jeszcze zupełnie pusto?

Otóż nie bez pewnego zdziwienia dowiadujemy się, że w roku 1234 i 1254, a więc jeszcze w pierwszej połowie XIII wieku, wszystkie prawie potoki ponazywane są już pod Tatrami — istnieje też i kilka wiosek. Wymieniam je dla tych, którzy znają te strony. A więc są oba Dunajce: Biały i Czarny, oraz ich dopływy Ostrowsko, Rogożnik Wielki i Mały, Lepietnica,

Leśnica, oba Poroniny (potoki, nie wioska) i Piekielnik — z wiosek zaś Ludzimierz, wieś Rogoźnik oraz łąki i pola: Dębno, Długopole, Ostrowiec, Ostrowsko t. j. stary Ostrów i Wilczepole. Nadmienić jeszcze wypada, że koło Nowego Targu w chwili jego założenia t. j. w 1327 roku była osada Cło, pleban jej występuje jako świadek na przywileju lokacyjnym tego miasta. Jest to dowód, że z pewnością już w XIII wieku było tu myto książęce, a to znowu dowodzi, że byli jacyś ludzie, którzy Dunajcem płynęli lub się tu na jego drugi brzeg przeprawiali i od nich to książę pobierał opłatę, jak w innych stronach kraju.

Oczywiście ludno tu jeszcze nie było. Przywileje i nadania mówią zawsze o darowiźnie lasu, a nie, jak gdzieindziej, zamieszkałych wiosek. Jest to z wszelką pewnością ten sam las, który podchodził pod Kraków, i z którym teraz spotykamy się znowu pod Tatrami. Owe nadania zaś, to pierwsze na niego zamachy. Co prawda nie bardzo udane. Tak od razu poddać się on wcale nie myślał. Nic nie pomogło, że właśnie wówczas t. j. 1234 roku, Komes Teodor, wojewoda krakowski, dostał Podhale od księcia Henryka Brodatego i miał fundować Cystersów w Ludzimierzu i sprowadzać kolonistów Niemców, dla których było tu jeszcze dosyć miejsca. Jedno i drugie na razie nie powiodło się. Puszcza pozostała jak dawniej, a wśród niej rozsiana ta nieliczna ludność w owych kilku wioskach, i może jeszcze w paru innych nie wymienionych w przywilejach książęcych.

Wiemy teraz i skąd przychodzili najstarsi osadnicy Podhala i że istotnie byli na Podhalu. Znali dobrze okolice już w początkach XIII wieku — można więc śmiało przypuścić, że byli tu już co najmniej w XII, jeżeli nawet nie wcześniej. W każdym razie pas ów osadniczy podunajecki był bardzo starym, znamy osady nad Dunajcem istniejące już w pierwszych latach XII wieku, Sącz zaś jest przedhistorycznem grodziszczem.

Nasuwa się teraz ostatnie pytanie: co to byli za ludzie, do jakiego słowiańskiego szczepu należeli? Pytanie to jest w znacznej części już rozwiązanem — wiemy bowiem, skąd przychodzili. Ostrzegam jednak przed anachronizmem. Nazywać ich Polakami tak od razu jeszcze nie można. Pamiętajmy, że Podhale to Małopolska — a pierwotnie Polską była jedynie Wielkopolska. Najstarsze osadnictwo Podhala połączone jest z owym prądem osadniczym powiślańskim — sięgającym wstecz —

przed utworzeniem się państwa polskiego. Otóż należy zapytać, do jakiego szczepu należeli osadnicy nadwiślańscy? Według mnie, do szczepu pokrewnego ze Ślężanami i Mazowszanami. Zajmował on prawie całą późniejszą Małopolskę i dzielił się na dwa odłamy: na Krakowian od grodu Krakowa, podobnie, jak Opolanie na Ślązku nazywali się od Opola lub Radymicze od grodu Radyma, założonego przez naczelnika plemienia, Radyma, oraz na Sandomierzan, których możnaby nazwać Wiślanami, mamy bowiem wiadomość, że w IX wieku prawdopodobnie koło Wiślicy mieszkał szczep tej nazwy. Jeżeli więc o etnografię chodzi to owi osadnicy, idący w XII i XIII wieku przez Beskid porzeczami Skawy, Raby i Stradomi należą do Krakowian, idący zaś wzdłuż Dunajca do Wiślan albo lepiej do Sandomierzan. Obydwa te odłamy bowiem nietylko istniały w XII i XIII wieku, ale i dziś jeszcze istnieją pod temi samemi nazwami. Są pewne wskazówki że tak było istotnie, ale wskazówki słabe i tylko w części obowiązujące. Dzisiejsza bowiem ludność Podhala nie może pochodzić wprost od owych pierwszych osadników z XII wieku. Nowotarszczyzna przechodziła później w XIV i XV w. różne koleje i widziała różnych obcych przybyszów, okolice te zasilały się też i nowymi osadnikami z Polski. Ci nowi przybysze przychodzili, zdaje się, znowu w znacznej części z Beskidu, a więc znowu z tych samych okolic. Można więc powiedzieć, że na nowo element etnograficzny krakowski przeważył i pochłonął obce pierwiastki — mieszając się jednak z nimi, bo bez niego obejść się nie mogło. Tylko stało się to znacznie później, w drugiej połowie XVI wieku — a ta epoka wychodzi już po za ramy najdawniejszego osadnictwa Podhala, w którem tak mało jeszcze ludzi, a tak dużo lasu! Drobne ich tylko gromadki snuły się schowane i zaszyte w puszczy. Chcąc wówczas wyśledzić ludzkie siedziby, trzeba się było wedrzeć na jakie stare, wynioślejsze drzewo, lub na szczyt góry, więcej odkryty. Słup siniejącego dymu, który się zwolna i chwiejąc podnosił nad ciemną, szumiącą równiną zwartych wierzchołków drzew, dawał znać o nich jedynie.

ZAPISKI TERMOMETRYCZNE

niektórych stawów, źródeł i innych wód tatrzańskich

przez

LEOPOLDA ŚWIERZA.

Przy pomiarach ciepłoty stawów w różnych warstwach głębokości posługiwałem się termometrem batymetrycznym systemu Negretti-Zambra, do mierzenia ciepłoty źródeł używałem termometru Kappellerowskiego źródlanego, do pomiaru ciepłoty powietrza służył termometr Kappellerowski dzielony na $^1/_5{}^0$ C.

Porównaj Pamiętnik Towarzystwa Tatrzańskiego tom II, str. 107—108; tom VI, str. 111—112; tom VII, str. 95—96; tom XIV, str. 1—4; tom XV, str. 1—11. W tomie XV na str. 9 zaszły następujące pomyłki drukarskie: w wierszu 9 od dołu czytaj „9^{45} zamiast 2^{45}“, w w. 7 od dołu „25/9 zamiast 25/2“.

W Krakowie 3 maja 1897 r.

A) Ciepłota stawów tatrzańskich

w różnych warstwach głębokości:

Morskie Oko (Rybi Staw, Rybie Jezioro, Rybie, Wielki Polski Rybi Staw, Biały Staw, Polski Staw).

Powierzchnia 30 hekt., wzniesienie stawu nad poziom morza 1384 m.

Rok	1894					1895					1896	
Dzień	4/7	5/7	17/7	18/7	22/9	22/6	23/6	20/7	23/8	24/8	29/6	23/9
Ciepł. pow.	15·8 o g. 12^{45}	11·0 o 2^{30}	14·8 o 2	9·2 o 4	10·6 o $10^1/_2$	12·2 6 pop.	12·0 o 7 r.	15·4 o 6 r.	15·0 o 7^{15} pop.	15·4 o 7 r.	7·9 o 7^{35} pop.	7·6 o 7^{45} r.
Głęb. w mt.												
0	10·2 9·8 (odpł.)	9·7	9·5	10·0	10·6 (odpł.) 8·9	10·2 (przy brzegu) 9·2 (odpł.)	10·2	10·5 (odpł.) 10·9 (śr.)	13·4 (odpł.)	11·6 (odpł.)	8·6 (śr.)	8·2
1	—	—	—	—	8·9	—	—	—	—	—	—	—
2	—	—	—	10·0	8·7	—	—	—	—	—	—	—
3	—	—	—	9·8	8·7	—	—	—	—	—	—	—
4	—	—	—	9·8	—	—	—	—	—	—	—	—
5	—	7·6	9·2	—	—	—	—	—	—	—	7·0	—
6	—	—	9·0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	—	—	8·9	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	6·4	—	—	8·8	8·5	—	—	—	—	—	6·6	—
9	—	—	8·6	—	—	—	—	—	—	—	6·4	—
10	—	—	7·8	—	8·4	—	—	7·0	—	—	5·7	—
12	—	—	7·8	—	—	—	—	—	—	—	5·2	—
13	—	—	6·4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	—	5·5	—	6·3	—	—	—	—	—	—	—	—
15	—	—	5·6	—	6·6	—	—	—	—	—	4·9	—
16	—	—	5·6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	—	—	5·4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	5·25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	—	—	—	5·3	—	—	—	—	—	—	—	—
20	—	—	5·1	—	5·4	—	—	4·45	—	—	4·4	—
24	—	4·9	5·0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	—	—	4·8	—	—	—	—	4·2	—	—	4·0	—
26 i 27	—	—	4·7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28	4·7	—	4·7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	—	—	—	4·7	—	—	—	—	—	—	—	—
30	—	—	—	4·7	4·8	—	—	4·2	—	—	4·0	—
31 i 32	—	—	4·7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
38	4·7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40	—	—	4·7	—	4·7	—	—	—	—	—	—	—
47	—	4·7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
48	4·8	—	4·8	—	—	—	—	—	—	—	—	—
49	—	4·8	—	—	—	—	—	—	—	—	4·0	—
50	—	—	—	—	4·8	—	—	—	—	—	—	—
50·5	—	—	—	—	—	—	—	4·2	—	—	—	—
52	—	—	4·9 spód	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Czarny Staw pod Kościelcem.

Powierzchnia 16·9 hekt., wzniesienie nad p. m. 1625·7 m.

Zielony Staw pod Pośrednią Turnią w dol. Suchej Wody.

Pow. 3·45 hekt., wzn. 1683 m. Największą głębokość 16·5 m. znalazłem d. 29 sierpnia 1894.

Rok	1894		1895	1896	1894		1895	1896	
Dzień	15/7	28/8	26/9	6/9	29/8	18/9	20/8	17/7	18/8
Ciepł. pow.	14·9 o 6 r.	13·4 o 5^{10} pop.	10·5 o 2^{45} pop.	11·1 na hali o 7^{10} pdp.	6·1 o 9 r.	6·2 o 2 pop.	10 5 o 8^{5} pdp.	16 o 9^{25} pdp.	3·8 o 10 pdp.
Głęb. w met.									
0	8·0	10·5		8·6	11·6 o 9 r.	6·9	9·4	9·8	9·0
		10·3 (odpł.)	8·5 (odpł.)		12·5 o 11^{15}				
1	—	—	—	—	—	—	9·4	—	8·8
2	—	—	—	—	—	—	—	—	8·75
3	—	—	—	—	10·9	—	9·0	—	8·6
4	—	—	—	—	—	—	—	—	8·6
5	7·4	—	—	8·6	10·4	6 9	8·8	—	8·2
6	—	—	—	—	—	—	8·1	—	7·0
7	—	—	—	—	—	—	7·2	—	6·9
8	—	—	—	8·0	—	6·8	6·2	—	6·3
9	—	—	—	—	—	—	6·1	—	—
9·5	—	—	—	—	—	—	—	—	6·0
10	7·2	9 8	—	7·7	—	6·6	5·8	—	5·6
11	—	—	—	—	7·0	—	5·7	—	5·4
12	6·8	—	—	—	—	6·3	—	—	5·4
12·5	—	—	—	—	5·7	—	—	—	—
13	—	—	—	—	5 6	—	5·0	—	5·2
14	—	—	—	—	—	—	5·0	—	5·2
14·5	—	—	—	—	—	5·6	—	—	—
15	6 6	—	—	7·0	—	5·2	4·7	—	4·9
15·5	—	—	—	—	5·6	5·1	--	—	—
20	6·1	5·8	—	—	—	—	—	—	—
25	5·7	—	—	—	—	—	—	—	—
30	—	4 9	—	4·6	—	—	—	—	—
33	5·2	—	—	—	—	—	—	—	—
35	5·0	—	—	—	—	—	—	—	—
40	4·8	4·6	—	—	—	—	—	—	—
51·5	—	4·6	—	—	—	—	—	—	—
52	4·8	—	—	—	—	—	—	—	—

Staw Smreczyński w Dolinie Kościeliskiej.

Największą głębokość = 5 m. tego stawu znalazłem d. 20 września 1894. Pomiary ówczesne czyniłem z łódki gutaperkowej. Obecnie mieści się na tym stawie tratwa zbudowana r.

1896. Powierzchnia stawu = 0·612 hekt. (1 mórg 74^{0} □). Wzniesienie nad p. morza 1225·5 m.

Rok	1894	1896	
Dzień	20/9	21/8	1/10
Ciepł. pow.	13·6 o g. 12	14·5 o g. 1^{10}	11·0 o g. 3 pop.
Głęb. w mtr.			
0	10·8	13·6	11·8
1	—	—	9·9
2·5	9·9	—	—
3	—	—	9·0
4	9·6	12·8	—
4·5	—	—	9·0
5	9·8	—	—

B) Ciepłota źródeł, wywierzysk i potoków.

I) w Tatrach:

Nazwisko źródła i wzniesienie nad poziom morza	Ciepłota źródła	Ciepłota powietrza	Rok	Dzień	Godzina	Uwaga
Wywierzysko nad Jaszczurówką, 915·2 m.	5·2	7·6	1897	28/4	8^{25} pdp.	
	5·2	14·2	1894	9/7	6 pop.	
	5·25	15·0	1895	6/6	4 „	
	5·25	20·0	1896	16/7	4^{20} pop.	
	5·3	−1·4	1896	20/11	3^{15} „	
	5·3	—	1895	5/7	10^{15} pdp.	
	5·3	15·2	1895	27/9	9^{35} „	
Wywierzysko w Olczysku, 1073·2 m.	4·4	18·0	1896	16/7	6 pop.	
	4·65	15·6	1896	5/9	5 „	
Zdrój Goszczyńskiego, 977·6 m.	4·2	15·0	1896	15/7	12^{10} pop.	
	4·2	19·0	1887	26/7	2^{45} „	
	4·3	18·0	1896	21/8	10^{10} pdp.	potok przy Bramie Kr. 6·9
	4·3	12·2	1896	1/10	11^{13} „	
	4·4	11·8	1894	20/9	3^{15} pop.	
	4·5	22·9	1895	7/9	1^{30} „	
	4·5	11·6	1897	29/4	9^{35} pdp.	potok przy Bramie Kr. 5·0
Źródełko pod Opalonem, 1368·9 m.	3·6	—	1895	22/6	5^{15} pop.	
	3·8	14·5	1892	28/6	10^{35} pdp.	
	3·8	8·2	1896	28/6	5^{15} pop.	
	4·0	16	1895	19/7	6^{50} „	
	4·1	10·7	1894	16/7	7 „	
	4·2	16·0	1894	4/7	9^{45} pdp.	

Nazwisko źródła i wzniesienie nad poziom morza	Ciepłota źródła	Ciepłota powietrza	Rok	Dzień	Godzina	Uwaga
Źródełko pod Opalonem, 1368·9 m.	4·3	7·0	1894	21/8	6^{15} pop.	
	4·3	14·4	1895	23/8	5^{55} „	
	4·4	—	1894	22/8	12^{30} „	
	4·4	12·0	1894	22/9	10 pdp.	
	4·5	—	1896	23/9	9^{25} „	
Źródełko przy Morskiem Oku, 1378 m.	3·5	14·6	1892	28/6	11^{22} pdp.	
	3·6	—	1891	29/6	6^{30} pop.	
	3·6	15·2	1894	4/7	12^{30} „	
	4·05	10·1	1894	16/7	7^{30} „	
	4·25	7·7	1893	27/9	2 „	
	4·5	12·8	1894	22/8	12 „	
	4·6	—	1896	23/9	9^{48} pdp.	
Wywierzysko na Kalatówkach (tak zwane źródło B. Dunajca), 1175 m.	4·2	14·2	1882	3/8	8^{55} pdp.	
	4·4	17·0	1896	2/9	3^{25} pop.	
Źródło pod Małym Kościelcem, 1533 m.	1·3	9·2	1893	27/6	12^{45} pop.	
	1·9	16·6	1892	4/7	1 „	
	2·0	12·0	1876	15/7	10^{20} pdp.	
	2·1	16·8	1894	14/7	4 pop.	
	2·3	20	1883	7/8	1^{40} „	
	2·4	13·0	1892	28/7	9^{30} pdp.	
	2·5	14·7	1894	28/8	4^{30} pop.	
	2·7	—	1895	26/9	1^{15} „	
	2·75	—	1892	18/8	11^{50} pdp.	
	2·8	—	1896	6/9	7^{30} „	
	3·0	—	1891	3/9	7^{25} „	
	3·1	—	1892	5/9	2^{30} pop.	
Źródło na Buńdówkach (między Strążyskami a d. za Bramką)	6·3	16·5	1894	1/8	9 pdp.	
Żródło na Capkówkach (na zachód od Białego), 924·8 m.	5·7	13·8	1897	27/4	4^{10} pop.	Drugie źródło tuż obok na wschód nieco cieplejsze. 6·1 d. 10/6 1895 6·0 d. 21/7 1896 6·0 d. 27/4 1897
	5·7	—	1895	10/6	2^{35} „	
	5·8	—	1896	21/7	4^{12} „	
	5·8	22·0	1894	6/8	3 „	
Źródło pod Nieborakiem, 1039·4 m.	5·4	20·0	1894	15/7	6 pop.	
	5·4	21·0	1894	6/8	4^{15} „	
	5·6	16·0	1882	26/8	9^{10} pdp.	
Źródełko przy schronisku pod Miedzianem, 1800 m.	3·6	8·1	1894	22/8	9 pdp.	
	3·8	—	1896	22/9	5^{30} pop.	
Siklawa (wodospad) w Strążyskach, 1095 m.	5·8	14·0	1896	8/7	6^{30} pop.	
	6·8	13·1	1895	8/6	5 „	

Nazwisko źródła i wzniesienie nad poziom morza	Ciepłota źródła	Ciepłota powietrza	Rok	Dzień	Godzina	Uwaga
Siklawa (wodospad) w Dol. Roztoki, 1574·9 m.	7·5	—	1896	22/9	11^{30} pdp.	
Wypływ potoku pod Pisaną w Dol Kościeliskiej, 1014·1 m.	4·3	12·8	1897	29/4	10^{45} pdp.	potok sąsiedni przy moście 4·7
	4 65	10·6	1894	20/9	10 „	
	5·2	13·2	1896	15/7	11^{15} „	6.2
	5 4	11·4	1896	1/10	12	
	5·5	11·5	1879	29/7	5 pop.	
	5·6	—	1893	22/9	12	
	5·8	16	1896	21/8	11 pdp.	
	5·9	19	1884	9/7	4 pop.	
	6·0	—	1888	6/8	5 „	
	6·2	—	1892	12/8	5^{15} „	
	6 25	—	1883	6/8	5 „	6.65
	6·5	15	1884	15/7	4^{35} „	
	6·9	16	1891	14/9	1^{7} „	
	7·0	—	1887	26/7	2^{45} „	
	7·3	20	1889	18/8	3^{15} „	
2) w Zakopanem:						
Źródło pod Łukaszówką, 824·2 m.	5·6	—3·6	1896	15/2	9^{40} pdp.	
	6·1	+10·4	1897	27/4	7 „	
	6·8	15·0	1895	5/6	5^{45} „	
	6·8	13·6	1896	12/6	6 pdp.	
	6·8	15·0	1890	26/8	1 pop.	
	7·1	18·4	1896	4/6	5 „	
	7·3	19 1	1894	12/7	7 pdp.	
	7·4	—0·7	1896	20/11	10 „	
	7·9	15·0	1894	2/8	9^{45} „	
	8·2	—	1896	2/9	9 „	
	8·2	7·2	1894	17/9	11^{30} „	
	8·2	10 0	1896	15/9	9 „	
	8·6	17·5	1895	1/10	11^{30} „	
Studzienka pod nowym kościołem, 826·5 m.	4·6	14·0	1897	27/4	10^{25} pdp.	
	4·75	18·4	1896	4/6	4^{50} pop.	
	4 8	15·9	1896	12/6	6^{40} „	
	4·9	15·0	1895	5/6	5^{30} „	
	7·3	—0·7	1896	20/11	10^{30} pdp.	
	7·5	—	1894	12/7	6 pop.	
	7·85	15·0	1894	2/8	10 pdp.	
	8·1	7·2	1894	17/9	11^{15} „	
	8·3	13·4	1895	20/9	10 pdp.	
	8·4	17·2	1895	1/10	11 „	
	8·8	14·6	1896	2/9	9^{15} „	

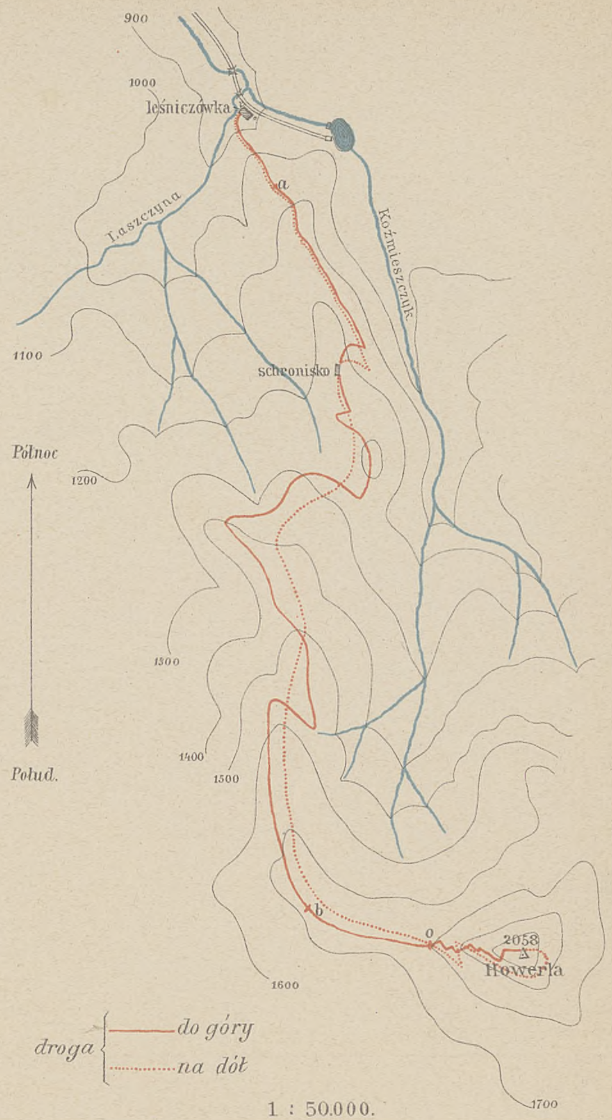
Nazwisko źródła i wzniesienie nad poziom morza	Ciepłota źródła	Ciepłota powietrza	Rok	Dzień	Godzina	Uwaga
	19·25	8·4	1897	28/4	8 pdp.	potok Olczysko tuż obok 3·8
	19·3	18·2	1894	15/5	9^{50} „	
	19·6	16·2	1895	5/7	10^{15} „	
	19·8	14·5	1879	13/7	5^{40} pop.	
3) Cieplica w Jaszc urówce, 901·2	19·8	—1·4	1896	20/11	3^{30} „	» » 3·4
	19·9	16	1883	11/8	5^{15} „	
	19·9	20	1896	3/9	4^{20} „	» » 7·1
	19·9	5·5	1891	25/9	3^{25} „	» » 5·3
	20·0	20	1893	21/7	6 „	» » 6·2
	20·3	23	1876	8/7	12 „	
	20·4	—	1896	16/7	4^{10} „	

SZKIC

do wycieczki nartami na Chomiak.

Lit. M. Salba w Krakowie.

SZKIC

do wycieczki nartami na Howerlę.

Lit. M. Salba w Krakowie.

Nartami na Chomiak (1544 m.) i na Howerlę (2058 m.)
we wschodnich Karpatach.

Wycieczek na Chomiak i Howerlę w zimie nartami, próbowałem kilkakrotnie już w latach 1895 i 1896 w towarzystwie żony, lecz doszliśmy Prutem zaledwie do Foreszczenki, a Werediwczykiem do połowy Chomiaka.

Przyczyna niepowodzenia leżała bądź w braku wprawy dostatecznej, bądź w śniegu nieodpowiednim, bądź wreszcie co najważniejsza, w użyciu uprzęży niewłaściwej do przymocowania nart. Po usunięciu niedostatków pomienionych i poduczeniu innych jeszcze siedmiu osób o tyle, że mogły brać udział w wycieczce również na nartach, zamiary z dawna żywione, doczekały się urzeczywistnienia. 26 lutego i 16 marca 1897 dosięgliśmy znaków tryangulacyjnych Chomiaka (1544 m.) i Howerli (2058 m.) na nartach.

Dzień obrany t. j. 26-go lutego do wycieczki na Chomiak zapowiadał się o 6 rano w chwili wyruszenia z Tatarowa sankami, wcale nie obiecująco. Widnokrąg zasnuty wokół chmurami i wiatr południowo-zachodni nie bardzo się nam podobały, gdyśmy u ujścia potoku Werediwczyk w Prutec, zaczęli przypinać narty o 7-ej. Patrząc na skały bezśnieżne, czerniejące pod szczytem, poprzerywane gdzieniegdzie pasami białymi od granicy lasu do gnatu podłużnego ośnieżonego, który miał być naszą drogą, wątpiłem w duchu o wykonalności zamiarów, chociaż zachwalałem towarzystwu chmury jako sprzymierzeńca przeciw odbitemu światłu słonecznemu, któreby inaczej na stromym stoku nas prawie oślepiało. Z Werediwczyka po chwili narady wkroczyliśmy w potoczek bez nazwy, wypływający z pod płaszcza Chomiaka,

i przekonaliśmy się niestety od razu, że warstwa wierzchnia śniegu zbyt była przymarznięta. Narty wymykały się na boki i w tył. Silnie kantowane zaledwie rysowały skorupę śnieżną. Byliśmy zmuszeni od samego dołu używać ciągle aż do granicy górnej lasu schodkowania, zamiast kluczenia (serpentyn), które to ostatnie ogromnie byłoby ułatwiło i przyspieszyło wdarcie się na górę. Idąc bez przerwy choć nadzwyczaj wolno, stanęliśmy o 10-tej przed południem pod grehotem [1]). Przekonawszy się, że gruzowisko, ze śniegu zupełnie ogołocone, tylko bez nart można przebyć, rozpoczęliśmy po półgodzinnym wypoczynku pochód, z nartami na ramieniu. W miarę posuwania się w górę, śnieg zalatujący i wiatr zmienił się w burzę z zawieruchą. Pęd powietrza uderzający o narty, utrudniał bardzo posuwanie się naprzód. Pochyleni przeciw prądowi i spierając się całą siłą na kijach ostro okutych, walczyliśmy z burzą. O przywdzianiu nart na grzbiecie jak pierwotnie postanowiono, nie mogło być mowy.

Śnieg ostry, drobny, ciął niemiłosiernie po twarzy, a ledwie na kilka kroków rysowały się niewyraźnie przedmioty. Gdyby nie klinowaty, wyraźnie znaczący się grzbiet, nie bylibyśmy trafili do znaku tryangulacyjnego. Co chwilkę stawaliśmy, obróciwszy się plecami do wiatru i oparłszy z całej siły na kijach dla zaczerpnięcia oddechu!

Zamajaczył wreszcie po godzinnym wysiłku znak tryangulacyjny, witany okrzykiem radości zawczesnym, gdyż ostatnich kilkanaście kroków zabrały wiele czasu i wyczerpały nas prawie. Prąd powietrza u szczytu był tak gwałtownym, że dotarłszy do znaku pokładliśmy się na śnieg, zdawało się bowiem, że ten prąd mógłby nas zdmuchnąć lada chwilę.

Nie wiem, czy minutę trwał ten wypoczynek... Odwrót rozpoczęliśmy początkowo ścianą północną, która chroniła nas odrobinę przed wiatrem. Płynęliśmy formalnie wzdłuż grzbietu na skrzydłach burzy aż do punktu *b* na szkicu, gdzie wskutek położenia zaciszniejszego przywdzialiśmy narty. A więc zjazd nie odpowiedział pod względem szybkości nadziejom rojonym, chociaż natrafiliśmy na warstwę jednolitą śniegu na ścianie bardzo stromej, kończącej grzbiet od Weredi wczyka. Śnieg świeżo spadły,

[1]) Huculska nazwa rumowiska — maliniak zakopiański.

pozbijany w zaspy, hamował rozpęd, lgnął do nart, miejscami podrywała je skorupa dawna, stwardniała.

Do punktu wyjścia wróciliśmy o 1 godz. 30 m. popołudniu, a do tartaku doszliśmy w pół godziny później.

Ogółem wśród warunków najbardziej nieprzyjaznych, zużyto na tę wycieczkę siedem godzin. W lecie przy pogodzie potrzeba na przebycie tej samej drogi na Chomiak i napowrót co najmniej godzin ośm przy pośpiechu z wysiłkiem. Zwyczajnie odsiadują turyści oprócz tego przynajmniej godzinę pod znakiem tryangulacyjnym dla widoku prześlicznego, wypoczynku i pokrzepienia.

Powodzenie wycieczki pierwszej zachęciło do odbycia jej także na Howerlę, najwyższy szczyt w pasmie czarnohorskiem.

Pouczony doświadczeniem, oczekiwałem cierpliwie dnia pogodnego, najbliższego po świeżo spadłym śniegu, gdyż w ten sposób zamarznięty śnieg uzyskiwał pokład miękki, ułatwiający znakomicie wszelkie ewolucye nartami.

Warunki złożyły się tak szczęśliwie, że 16-go marca można było uważać za taki dzień pożądany. O wpół do trzeciej rano dnia 16-go marca wyruszyliśmy wozem do leśniczówki pod Koźmieską, z przeświadczeniem, że w jednym dniu uporamy się z olbrzymim naszym zamiarem. Zdziwienie malujące się na twarzy Węgrów, gdyśmy o 7-ej rano przed leśniczówkę zajechali, przybrało wyraz drwiącego politowania, skorośmy ich powiadomili o planach naszych. Wyjście na górę przy śniegu zwyż metra głębokim, było zdaniem mieszkańców tego zakątka, w ciągu jednego dnia niewykonalnem, a wogóle bardzo wątpliwem.

Po godzinnym wypoczynku szliśmy ścieżką wskazaną, aż do punktu *a* na szkicu, bez nart, ponieważ na zrębie śnieg przymarznięty silnie, nie załamywał się wcale pod nami. Doszedłszy do lasu wysokopiennego i zacząwszy brnąć w śniegu, przywdzialiśmy narty i nie zrzucili już takowych aż do końca wyprawy.

Schronisko na Koźmieskiej z widokiem prześlicznym na Howerlę, która połyskiwała w słońcu jak brylant o cieniach niebieskich, było pierwszym naszym etapem. Przed oczyma zataczała droga dalsze na tle nieba półkole o liniach wyrazistych. Mając przed sobą jeszcze $^2/_3$ drogi do przebycia dałem, po półgodzinnem tutaj wytchnięciu, o godz. 10-ej 45 m. przed południem hasło do pochodu.

Na połoninie bezleśnej pięliśmy się szybko pomimo ostrego

wiatru przeciwnego, rozsypani w tyralierkę każdy na swą rękę, bacząc tylko, by linii grzbietowej nie opuścić i zgromadziliśmy się na wypoczynek o 12-tej dopiero pod stokiem stromszym, leżącym między 1700 a 1800 m., mniej więcej w punkcie *b* szkicu. U podnóża stożka ostatniego a nadzwyczaj stromego — według szkicu średni spadek wynosi 43% — znaleźliśmy się o 1 godz. 10 m. z południa. Widok ścian i żeber prostopadłych, między którymi widniała przestrzeń przydatna do wyjścia, wązka stosunkowo, nie powstrzymał nas pomimo groźnego wyglądu. Część ostatnia drogi należała rzeczywiście do bardzo trudnych i niebezpiecznych nawet, z powodu silnego wiatru południowo-wschodniego, który wzmagał się z szybkością. Siłą woli i uporem szliśmy do góry pod wiatr stosunkowo najlżej i najbezpieczniej, gdyż mieliśmy wrażenie, że prąd powietrza przypiera nas do ściany śnieżnej i chroni przed usunięciem w przepaść u stóp naszych leżącą.

Do przebycia ostatnich 258 metrów wysokości potrzebowaliśmy 55 minut. Znak tryangulacyjny omarznięty zupełnie, wystawał ledwie półtora metra z pośród śniegu. Przysiedliśmy w dołku koło znaku, chroniąc się ile możności od wiatru, na pół godziny. Widok wspaniały węgierskich i naszych szczytów nie nęcił nas wcale, — myśleliśmy nad sposobem zejścia bezpiecznego. Nadspodziewanie jednak zjdżdżanie krótkimi serpentynami i schodkami nie było wcale tak straszne. Pochyłość obserwowana z góry wyglądała znacznie przystępniej i w pół godziny przebyliśmy tę część drogi. Odtąd powrót stał się zabawką, a zjeżdżanie ku schronisku zajęło tylko 20 minut. O szalonym biegu po polu śnieżnem da pojęcie przybliżone, że od punktu *c* na szkicu do schroniska wynosiła średnia szybkość 45 m. na sekundę pomimo hamowania kijami, a jeden z uczestników stracił nawet czapkę baranią ciężką.

Wytchnąwszy kilka minut przy schronisku jechaliśmy do brzegu lasu jeszcze wcale szybko. W lesie i na zrębie śnieg był już za miękki, a ścieżka zbyt wijąca się między drzewami, by można było pośpieszyć, dlatego też od schroniska do leśniczówki trwał zjazd 53 minut. O 5 ej popołudniu wróciliśmy na leśniczówkę zużywszy 6 godzin na wyjście aż do znaku tryangulacyjnego, 1 godz. 43 m. na powrót do leśniczówki, zaś 1 godz. 17 m. na odpoczynki.

Po przebraniu się i wypoczynku dwugodzinnym w leśniczówce, wróciliśmy do Tatarowa tego samego dnia o 10 godz. 30 m. wieczorem.

Na Chomiaku byli: p. p. Maryan Małaczyński, Stefan Heller, Tomasz Marcinków, Józef Schnaider i hucuł Onufry Sawczuk.

W wycieczce na Howerlę uczestniczyli: p. p. Maryanowie Małaczyńscy, Tomasz Marcinków, Józef Schnaider, tudzież huculi Jakób Kondruk i Onufry Sawczuk.

Dwie takie wycieczki nartami na góry wysokie i strome zachęcą chyba wielu z czytelników do jazdy na nartach, o których u nas dotąd panuje uprzedzenie, jakoby tylko na równinach i lekkich pochyłościach mogły znaleść zastósowanie.

Tatarów w kwietniu 1897.

Maryan Małaczyński.

Wyniki spostrzeżeń meteorologicznych

dokonanych staraniem Towarz. Tatrz. w roku 1896

obliczone i zestawione przez

Dra D. Wierzbickiego.

W roku bieżącym 1896 otrzymaliśmy z 18 stacyj spostrzeżenia meteorologiczne, i za nie przedewszystkiem wszystkim naszym obserwatorom w imieniu nauki i Towarzystwa składamy tu winne podziękowanie. Ze stacyj dawniejszych ubyła nam stacya w Dukli, gdzie nie zdołaliśmy znaleść bezinteresownego obserwatora do kontynuowania tych spostrzeżeń. Z Mogilan, Nadwornej i Worochty dostaliśmy obserwacye, ale z wielkimi brakami i przerwami, zaszłemi wskutek różnych przeszkód u obserwatorów, dlatego też ich tu nie umieszczamy. Natomiast przybyły nam 2 stacye zupełnie nowe, t. j. w Bukowinie i Kościeliskach, tudzież w Rabce, gdzie przez jakiś czas te rzeczy przerwane były, jakoteż przy Morskiem Oku, gdzie z powodu braku stałego przez cały rok obserwatora, przynajmniej w miesiącach letnich te obserwacye przez c. k. posterunek żandarmeryi gorliwie były prowadzone. Nadto od maja 1897 r. rozpoczęły też czynność 2 także nowe stacye, t. j. w Chochołowie i Klikuszowej, gdzie podjęli się jej chętnie Wni J. Krupa i J. Hajewski, nauczyciele miejscowi.

Wyniki spostrzeżeń naszych obserwatorów, poniżej tu zamieszczone, wzmocniliśmy podobnie jak lat poprzedzających, spostrzeżeniami z Krynicy, Szczawnicy i Zawoi, zaczerpniętemi z aktów Komisyi fizyograficznej c. k. Akademii Um., a to celem umożliwienia ich porównania ze spostrzeżeniami innych okolic górskich, prócz tego zaś i krakowskiemi. Wyniki te obejmują:

1) Pięciodniowe średnie (pentady) ciepłoty powietrza;

2) Maxima i minima ciepłoty wraz z wykazem dni, w których się one pojawiły;

3) Średnie miesięczne i roczne ciepłoty powietrza;

4) Pięciodniowe sumy opadów atmosferycznych;

5) Ich sumy miesięczne i roczne;

6) Średnie miesięczne stanu zachmurzenia nieba:

7) A nadto, mając ze stacyi umieszczonej w Muzeum ś. p. imienia Chałubińskiego w Zakopanem, a subwencyonowanej przez Towarzystwo Tatrzańskie, materyał obfitszy, któregośmy w rubrykach powyższych umieścić nie mogli, podajemy wyniki jego przy końcu, t. j. średnie miesięczne i roczne ciśnienia powietrza, ich maxima i minima, takież średnie prężności pary i wilgotności powietrza, kierunki wiatrów i t. p. Nakoniec zaś podajemy

8) Średnie dzienne ciepłoty, tudzież codzienne ilości deszczów spadłych i t. d., obserwowanych na stacyi koło Morskiego Oka, w miesiącach lipcu, sierpniu i wrześniu.

Ponieważ podane poniżej spostrzeżenia ciepłoty były robione na różnych stacyach nie o tych samych, lecz różnych (3 razy dziennie) godzinach, chcąc więc jej średnie bądź to pięciodniowe, bądź miesięczne lub roczne, otrzymane na jednej stacyi, porównać z takiemiż średniemi stacyi drugiej, należy je sprowadzić do t. z. średniej prawdziwej, to jest takiej, jakąbyśmy otrzymali, gdyby wszędzie ciepłotę co godzinę zapisywano. Potrzebne dla takiej redukcyi poprawki średnich miesięcznych, otrzymane z cogodzinnych zapisków termometrycznych, dokonanych na Obserwatoryum krakowskiem od 1 grudnia 1867 do końca kwietnia 1873, dla różnych kombinacyj godzin obserwacyjnych przez naszych obserwatorów używanych, podajemy w tablicy następującej:

Poprawki obserwowanych średnich miesięcznych i rocznych temperatury.

Kombinacya godzin	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień	Rok
	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
6, 2, 10	—0.13	—0.09	+0.09	+0.33	+0.43	+0.41	+0.41	+0.43	+0.31	+0.07	—0.09	—0.09	+0.17
7, 12, 9	—0.00	+0.04	0.15	0.15	—0.03	0.07	0.00	0.10	0.12	0.10	—0.01	+0.03	0.05
7, 1, 7	—0.26	—0.38	—0.57	—0.81	—1.15	—1.02	—1.11	—0.92	—0.89	—0.53	—0.31	—0.21	—0.68
7, 1, 9	—0.14	—0.15	—0.07	—0.05	—0.20	—0.17	—0.17	—0.06	—0.11	—0.10	—0.14	—0.09	—0.12
7, 2, 9	—0.17	—0.21	—0.21	—0.20	—0.33	—0.28	—0.32	—0.20	—0.24	—0.18	—0.18	—0.12	—0.22
7, 2, 10	—0.12	—0.12	—0.03	+0.07	+0.01	+0.05	+0.03	+0.10	+0.02	—0.05	—0.11	—0.07	—0.02
8, 1, 9	—0.19	—0.29	—0.29	—0.44	—0.72	—0.62	—0.64	—0.51	—0.53	—0.33	—0.23	—0.15	—0.41
8, 2, 7	—0.35	—0.57	—0.92	—1.35	—1.80	—1.57	—1.73	—1.51	—1.45	—0.84	—0.44	—0.29	—1.07

Pięciodniowe średnie (pentady) ciepłoty w stopniach Celsiusza.

Dzień	Białka	Bukowina	Chrzanów	Demnia	Jaćmierz	Kosów	Kościeliska	Kraków	Krynica
	7, 1, 9.	7, 2, 9.	7, 1, 9.	8, 2. 7.	7. 1, 9.	7, 1, 9.	7. 1, 9.	6.2,10.	7, 2, 9.
	Styczeń 1896.								
	o	o	o	o	o	o	o	o	o
1—5	— 9.6	—	— 7.9	— 8.6	— 9.7	— 7.1	— 5.6	— 9.0	— 8.9
6—10	— 9.0	—	— 5.9	— 8.1	— 7.8	— 7.2	— 8.9	— 5.9	— 5.8
11—15	—13.8	—	— 6 2	— 7.5	— 8.7	— 8.9	— 8.2	— 5.9	— 9.1
16—20	— 6.6	—	— 2.0	— 5.5	— 4.7	— 4.9	— 5.0	— 2.2	— 5.2
21—25	— 6.0	—	- 3.4	— 4.0	— 5.1	— 5.4	— 8.2	— 3.6	— 5.2
26—30	—10.0	—	— 6.3	--10.0	—10.6	— 6.9	— 6.3	— 7.2	— 9.8
	Luty.								
31—4	— 2.6	—	+ 0.1	— 1.9	— 0.3	— 0.5	— 2.7	+ 0.8	— 0.6
5—9	— 0.9	+ 1.0	0.8	+ 0.4	— 0.7	+ 4.4	+ 0.6	1.8	+ 0.7
10—14	+ 1.3	— 1.9	1.0	— 1.0	— 0.8	2.8	— 1.5	1.9	0.5
15—19	— 9.0	— 8.5	— 3.5	— 7.1	— 5.8	— 4.1	— 7.9	— 3.4	— 3.5
20—24	—11.1	—12.3	— 6.0	— 9.6	- 8.4	— 8.5	—11.2	— 6.1	— 7.9
25—1	— 3.3	— 4.6	— 3.0	— 4.4	— 3.9	— 4.7	— 5.4	— 2.4	— 1.4
	Marzec.								
2—6	+ 1.9	+ 0.9	+ 3.8	+ 4.1	+ 3.9	+ 2.4	+ 0.3	+ 4.6	+ 2.0
7—11	— 1.8	— 4.3	0.4	— 0.7	— 1.2	0.4	— 4.6	0.6	0.5
12—16	— 2.3	— 2.9	— 0.4	— 0.2	— 1.5	1.8	— 3.8	0.1	— 0.4
17—21	+ 4.4	+ 7.3	+ 9.4	+ 7.4	+ 7.9	8.3	+ 7.3	8.8	+ 4.4
22—26	7.7	9.4	12.5	10.2	10.8	9.2	7.4	11.5	6.2
27—31	3.1	0.4	4.7	5.8	4.1	7.5	0.4	4.8	4.0
	Kwiecień.								
1—5	— 0.9	— 3.0	1.6	1.1	0.3	2.2	— 2.6	1.4	0.9
6—10	+ 0.1	— 1.8	2.6	0.4	1.4	1.1	- 2.2	2.4	1.3
11—15	3.0	+ 1.4	5.7	5.6	5.7	7.0	+ 1.5	6.3	4.5
16—20	2.9	2.0	6.1	6.0	6.7	6.2	1.5	6.6	4.5
21—25	3.8	2.7	7.4	6.1	7.1	8.5	1.7	7.4	5.5
26—30	10.1	8.3	12.2	11.7	12.3	12.3	7.7	12.5	8.7
	Maj.								
1—5	9.8	7.6	9.4	13.6	12.5	13.4	7.1	10.0	10.5
6—10	6.9	4.3	8.4	10.1	8.6	10.5	4.1	8.6	8.5
11—15	8.0	5.6	10.6	9.4	8.7	10.9	6.3	10.1	8.5
16—20	9.0	7.6	10 8	11.1	10.6	12.1	6.4	11.6	9.5
21—25	15.7	13.7	16.1	18.4	18.3	19.5	12.1	16.4	15.9
26—30	15.7	14.5	20.1	17.5	19.5	20.7	13.6	18.4	17.1
	Czerwiec.								
31—4	13.7	12.3	19.3	15.8	16.0	17.2	12.5	15.9	13.9
5—9	17.9	16.2	20.6	17.1	20.2	19.2	15.0	19.1	17.2
10—14	17.5	15.6	20.1	16.8	18.3	18.7	13.9	19.3	16.8
15—19	18.7	17.4	22.6	19.3	20.4	20.8	16.2	20.3	17.8
20—24	14.4	11.8	16.4	17.6	16.1	18.4	12.1	15.9	14.7
25—29	13.8	13.5	17.0	16 2	16.3	16.4	11.2	16.5	14.1

Dzień	Kuty	Lubień	Maków	Maniowy	Mikuliczyn	Nowy-targ	Osielec	Rabka	Szczawnica	Zakopane	Zawoja	Zazadnia
	8, 1, 9.	7,12.9.	7, 1, 9.	7, 2, 9.	7, 1, 9.	7, 1, 9.	7, 2. 9.	7, 2, 9.	6, 1, 9.	7,2,10.	7, 2, 9.	7, 2, 9.
	Styczeń 1896.											
	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
1—5	— 6.9	— 8.8	— 7.9	—10.2	— 8.4	—20.9	– 7.9	— 7.9	— 9.6	— 7.0	— 7.1	— 8.5
6—10	— 4.6	— 6.5	— 6.6	— 7.9	— 8.9	—17.0	— 7.8	— 7.1	— 7.4	— 9.8	— 6.9	— 9.9
11—15	— 8.6	— 8.6	— 8.6	—16.1	— 8.8	—11.3	— 9.1	—10.1	—15.0	—10.1	— 5.9	— 9.9
16—20	— 3.5	— 3.6	— 3.8	— 7.3	— 5.9	—10.3	— 3.4	— 3.6	— 7.0	— 5.5	— 2.9	— 5.2
21—25	— 4.9	— 3.1	— 4.5	— 6.8	- 4.3	—19.0	— 3.5	— 4.6	— 5.7	— 7.1	— 3.0	— 7.6
26—30	— 6.9	— 6.5	— 6.6	—13.6	—10.8	—16.4	— 7.6	— 6.7	—11.5	— 7.2	— 6.8	— 8.6
	Luty.											
31—4	+ 0.7	+ 1.8	— 0.7	— 0.3	— 3.8	— 0.6	— 1.4	— 1.4	— 0.8	— 3.0	— 0.4	— 4.1
5—9	3.9	1.0	+ 1.0	— 0.1	+ 0.8	— 7.7	+ 0.6	+ 0.6	— 0.2	— 0.4	+ 1.1	— 0.1
10—14	4.6	0.7	1.5	+ 0.4	— 1.0	— 2.7	0.5	0.4	— 0.2	-- 2.2	0.4	— 2.0
15—19	— 5.8	— 4.5	— 2.7	— 6.3	— 7.5	- 8.3	— 6.1	— 6.1	— 6.8	— 9.0	— 5.7	— 8.7
20—24	— 9.3	— 5.9	— 7.5	— 9.6	—10.2	— 4.0	— 9.2	— 9.5	—10.6	—13.5	—10.0	—12.2
25—1	— 3.9	— 2.1	— 2.9	— 2.4	— 6.1	— 5.5	— 2.3	— 1.7	— 2.6	— 5.0	— 3.3	— 5.8
	Marzec.											
2—6	+ 3.8	5.6	+ 2.0	+ 1.5	+ 3.0	+ 1.0	+ 4.0	+ 1.0	+ 2.6	+ 1.3	+ 4.1	+ 1.4
7—11	0.3	3.0	— 1.0	— 1.0	— 2.0	5.1	— 1.0	— 0.1	— 1.7	— 4.4	— 0.8	— 2.7
12—16	4.1	— 2.7	— 0.5	— 1.4	— 0.6	6.1	— 0.7	— 0.6	— 1.9	— 3.2	— 0.4	— 3.0
17—21	12.2	+ 8.0	+ 9.5	+ 5.6	+ 6 6	7.5	+ 8.9	+ 6.3	+ 6.8	+ 6.1	+ 8.8	+ 4.8
22—26	10,2	11.6	11.1	8.0	7.5	12.1	9.6	8.9	8.1	6.8	10.3	5.7
27—31	8.2	6.8	3.1	3.9	5.1	7.7	3.3	3.6	3.3	0.6	3.5	0.3
	Kwiecień.											
1—5	3.9	2.7	0.1	1.3	1 0	2.7	— 0.3	1.1	0.5	— 1.8	— 0.2	— 2.4
6—10	2.5	— 0.7	1.5	1.8	— 0.8	5 8	+ 1.4	1.6	0.3	— 2.5	+ 0 5	— 2.5
11—15	8.2	+ 0·6	4.5	4.9	+ 5.9	5.1	4.2	4.6	4.1	+ 1.5	3.7	+ 1.7
16—20	7.0	4.7	5.4	4.5	4.6	4.6	4.2	5.4	4.5	1.1	4.1	1.2
21—25	8.8	6.1	6.6	6.0	6.1	5.2	6.1	6.6	5.6	2.3	6.1	1.0
26—30	15.5	11.7	10.9	11.7	11.2	10.8	11.1	11.4	10.5	8.4	10.4	6.7
	Maj.											
1—5	14.3	7.9	9.4	10.6	11.9	11.2	8.8	10.1	11.2	7.3	8.9	6.6
6—10	12.6	8.1	7.3	9.1	9.2	7.5	8.1	7.9	8.2	4.7	7.5	4.7
11—15	11.9	10.1	10 2	9.1	8.3	8.7	9.0	8.5	8.4	6.1	8.8	5.4
16—20	12.3	16.0	9.6	10.7	9.9	10.7	9.9	10.4	9.5	6.9	10.1	6.9
21—25	20.5	17.2	14.6	17.4	18.3	17.0	14.9	15.6	16.0	12.8	15.0	13.3
26—30	21.5	17.1	16.4	16.9	18.9	17.0	16.5	16.7	16.3	13.8	16.8	14.0
	Czerwiec.											
31—4	18.8	17.1	14.7	16.1	14.8	16.2	15.3	15.6	14.5	12.0	15.5	10.9
5—9	20.5	18.8	18.5	18.7	17.2	18.6	18.2	18.3	16.6	14.3	18.1	14.7
10—14	20.1	18.5	17.1	17.9	16.9	18.4	17.0	17.4	17.5	15.1	17.5	14.7
15—19	22.3	21.9	19.1	19.8	17.6	20.4	19.8	19.5	18.7	16.1	20.5	15.9
20—24	22.1	17.7	14.3	15.8	15.8	15.0	13.8	14.7	14.9	11.2	14.3	11.3
25—29	16.1	15.8	14.9	14.9	14.6	15.2	14.0	14.6	15.1	11.1	15.4	11.3

Pięciodniowe średnie (pentady) ciepłoty w stopniach Celsiusza.

Dzień	Białka	Bukowina	Chrzanów	Demnia	Jaśmierz	Kosów	Kościeliska	Kraków	Krynica
	7, 1, 9.	7, 2, 9.	7, 1, 9.	8. 2. 7.	7. 1. 9.	7, 1, 9.	7, 1, 9.	6,2,10.	7, 2, 9.
Lipiec.									
	o	o	o	o	o	o	o	o	o
30—4	13.7	—	15.6	14.0	14.4	15 7	10.5	14.9	12.8
5—9	13.4	—	15.7	14.5	15.8	17.2	10.9	16.0	14.0
10-14	15.3	—	17.5	17.2	15.8	18.8	13.8	17.4	15.4
15—19	17.7	—	—	18.2	19.6	20.1	16.3	19.8	17.7
20—24	19.4	—	21.9	22.8	21.8	23.9	17.8	21.3	19.7
25--29	20.5	—	23.4	24.0	23.0	25.8	18.9	22.5	20.0
Sierpień.									
30—3	19.2	—	22.7	19.3	22.6	24.3	16.7	21.2	19.2
4—8	15.2	—	17.0	19.8	17.3	22.6	12.3	16.7	15.2
9—13	14.9	—	16.6	17.3	15.9	18.5	12.9	16.1	15.0
14—18	13.5	—	15.5	17.5	15.8	18.5	11.7	15.0	14.2
19—23	15.3	—	17.0	18.8	16.3	21.2	12.6	16.9	14.6
24—28	14.6	—	15.9	17.6	16.7	20.0	13.0	15.6	14.6
Wrzesień.									
29—2	15.5	15.0	17.0	18.2	17.4	21.3	12.5	17.0	15.2
3—7	14.7	13.5	16.2	16.2	15.6	20.3	12.3	15.9	15.0
8—12	12.0	11.2	14.5	14.3	13.7	15.3	10.8	13.7	12.4
13—17	14.5	13.6	16.3	15.3	15.1	16.8	12.6	16.2	13.4
18—22	12.3	11.8	14.7	16.5	15.0	18.3	11.5	14.1	12.9
23—27	8.3	7.3	10.7	10.9	10.6	13.2	8.2	10.3	8.7
Październik.									
28—2	10.0	9.0	12.3	12.3	11.2	14.9	7.6	11.6	10.6
3—7	11.0	11.6	14.0	14.7	13.3	15.6	9.3	13.9	11.5
8—12	11.4	12.3	16.2	14.6	13.4	15.0	12.4	13.3	12.4
13—17	11.2	11.6	14.4	13.1	13.2	12.3	8.3	13.2	11.6
18—22	9.6	9.6	15.7	13.6	12.0	12.9	9.8	10.4	11.1
23—27	7.0	6.9	10.1	14.3	10.8	11.7	5.3	8.4	9.5
Listopad.									
28-1	8.8	8.8	12.5	12.3	12.1	10.7	8.8	9.7	10.2
2—6	2.6	1.8	4.6	5.4	4.4	6.4	— 0.5	4.3	4.7
7—11	1.6	0.5	4.6	5.7	3.8	6.6	— 4.0	4.4	2.9
12—16	— 4.6	— 3.[illegible]	— 0.4	— 3.9	— 3.4	— 2.1	— 5.6	— 1.4	— 2.8
17—21	+ 0.7	— 0.4	+ 0.9	— 0.6	+ 0.5	— 0.3	— 1.1	+ 1.1	+ 1.0
22—26	— 5.6	— 5.8	— 1.6	— 4.9	— 4.0	— 4.0	— 6.6	— 2.3	— 3.3
Grudzień.									
27—1	— 4.9	— 6.3	— 3.5	— 7.4	— 6.2	— 5.8	— 7.4	— 3.3	— 3.0
2—6	—11.3	—10.6	— 7.3	—13.6	— 8.2	—13.6	— 8.5	—11.2	—11.3
7—11	— 1.9	— 0.6	+ 1.9	+ 1.8	+ 1.6	+ 1 6	— 0.6	+ 1.6	— 0.3
12--16	— 2.3	— 3.0	0.1	1.5	0.8	0.3	— 2.8	0.1	— 0.5
17—21	— 4.8	— 1.6	— 1.9	1.9	0.7	— 0.8	— 2.0	— 3.2	— 2.2
22—26	+ 0.3	+ 0.2	+ 0.2	— 0.9	0.3	— 0.4	— 0.4	— 0.1	+ 0.8
27—31	— 5.2	— 5.4	— 1.7	— 2.5	— 1.8	— 1.6	— 6.7	— 1.4	— 2.7

Dzień	Kuty	Lubień	Maków	Maniowy	Mikuliczyn	Nowytarg	Osielec	Rabka	Szczawnica	Zakopane	Zawoja	Zazadnia
	8, 1, 9.	7,12,9.	7, 1, 9.	7, 2, 9.	7, 1, 9.	7, 1, 9.	7, 2, 9.	7, 2, 9.	6, 1, 9.	7,2,10.	7, 2, 9.	7, 2, 9.
Lipiec.												
	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
30—4	16.5	15.5	14.0	14.6	13.7	11.7	13.3	13.7	12.9	10.1	13.0	10.2
5—9	17.8	12.8	15.1	15.0	14.8	14.9	13.9	14 3	13.8	11.0	13.8	10.5
10-14	18.5	14.9	16.2	17.1	15.9	15.9	15.3	16.0	15.5	13.1	16.4	14.3
15—19	23.0	20.0	18.1	19.5	17.1	18.9	17.4	18.2	17.9	15.4	18.6	16.6
20—24	25.2	23.5	20.9	20.1	20.6	21.2	20.0	19.4	20.2	17.3	20.6	19.0
25--29	27.2	22.7	20.5	20.6	22.4	21.0	21.4	20.4	21.3	18.7	20.9	18.2
Sierpień.												
30—3	25.9	22.0	19.8	18.8	20.1	20.8	20.3	19.7	19.5	17.3	20.8	16.9
4—8	24.6	18.0	16.0	15.2	18.7	17.6	15.2	15.6	15.6	13.2	15.3	14.0
9—13	20.5	16.8	15.1	15.0	16.4	15.4	14.7	15.7	15.1	11.8	14.6	12.7
14—18	19.6	14.4	14.6	12.7	16.2	14.6	14.3	15.1	13.9	11.5	14.3	11.4
19—23	21.1	16.5	16.2	15.0	17.6	15.7	16.0	15.2	15.6	14.1	16.6	13.8
24—28	19.0	14.5	15.4	13.6	17.0	15.8	14.7	14.8	15.3	12.2	15.2	12.5
Wrzesień.												
29—2	20.2	16.7	16.1	15.4	17.1	17.2	16.2	15.4	16.1	12.6	15.6	12.9
3—7	20.6	15.5	16.2	14.8	16.6	17.1	15.5	15.3	15.3	12.4	15.6	13.1
8—12	15.6	15.7	13.7	11.4	13.7	15.5	13.4	13.2	12.6	9.8	13.7	10.4
13—17	17.6	17.4	15.4	12.9	14.8	14.4	14.9	14.6	14.7	11.9	15.2	12.4
18—22	20.6	13.8	14.1	12.4	16.5	13.8	13.8	13.5	13.9	11.4	14.5	12.4
23—27	16.2	11.6	10.5	8.9	12.2	11.3	10.5	9.6	9.2	7.0	9.9	7.5
Paździérnik.												
28—2	15.1	10.7	10.9	10.3	12.6	13.0	10.2	11.1	11.1	7.8	10.2	8.8
3—7	16.7	13.2	14.1	11.1	13.7	13.3	13.7	12.9	12.7	10.2	13.6	10.9
8—12	18.0	14.3	14.6	11.9	12.8	13.9	14.1	12.7	14.7	12.0	14 0	11.6
13—17	15.2	16.7	13.2	13.1	10.8	14.7	12.5	12.4	13.4	11.1	13.2	11.9
18—22	14.8	15.4	12.6	9.5	12.9	11.6	11.7	10.7	11.9	9.2	11.7	8.2
23—27	13.8	11.2	8.8	6.5	11.4	10.1	8.6	8.4	10.4	6.3	8.8	6.0
Listopad.												
28-1	12.1	9.0	12.6	8.6	10.2	11.5	11.2	10.0	11.1	9.0	11.9	7.6
2—6	9.1	6.7	4.3	3.0	5.4	4.4	4.0	4.2	3.9	1.0	3.7	1.8
7—11	9.0	8.2	4.7	2.6	6.6	2.7	4.1	4.3	3.6	1.7	4.5	3.8
12—16	— 1.8	2.1	— 0.8	— 2.6	— 3.7	— 2.1	— 1.6	— 2.1	— 2.3	— 5.6	— 1.4	— 6.2
17—21	— 0.5	— 3.8	+ 2.0	+ 0.8	— 0.5	+ 1.8	+ 1.4	+ 1.6	+ 2.5	— 1.0	+ 1.6	— 0.9
22—26	— 2.0	— 7.6	— 2.8	— 4.7	— 5.3	— 3.7	— 3.9	— 3.9	— 3.8	— 6.3	— 3.6	— 5.8
Grudzień.												
27—1	— 5.1	— 3.3	— 3.9	— 4.5	— 7.9	— 4.4	— 4.6	— 4.8	— 4.9	— 6.3	— 4.3	— 6.3
2—6	-14.8	—12.1	— 6.9	—17.1	—12.5	—15.4	— 7.8	—11.3	— 9.3	— 9.9	— 7.8	— 9.7
7—11	+ 2.2	+ 4.2	+ 1.7	— 3.0	+ 1.0	— 0.2	+ 1.0	+ 0.1	+ 0.7	— 0.9	+ 2.0	— 0.2
12--16	2.0	2.0	— 0.1	— 2.3	0.6	— 1.2	— 0.1	— 0.7	— 0.4	— 2.8	0.0	— 3.1
17—21	2.7	— 5.7	— 1.9	— 6.7	0.8	— 6.6	-- 2.1	— 4.0	— 2.5	— 1.7	— 0.2	— 2.2
22—26	0 2	—	+ 1.2	+ 0.1	— 0.3	+ 0.6	+ 0.8	+ 0.7	+ 1.2	— 0.4	+ 1.4	+ 1.2
27—31	— 0.7	—	— 2.0	— 5.6	— 2.3	— 4.3	— 2.1	— 3.0	— 3.9	— 6.5	— 3.4	— 9.8

Najwyższa obserwowana temperatura miesiąca w r. 1896.

Miesiąc	Białka	Bukowina	Chrzanów	Demnia	Jaćmierz	Kosów	Kościeliska	Kraków	Krynica
	7, 1, 9.	7, 2, 9.	7, 1, 9.	8, 2, 7.	7, 1, 9.	7, 1, 9.	7, 1, 9.	6,2,10.	7, 2, 9.
	o	o	o	o	o	o	o	o	o
Styczeń	+ 1.4 (31)	—	+ 1.8 (20)	+ 0.6 (22)	+ 2.0 (20)	+ 6.5 (20)	+ 1.8 (28)	+ 3.5 (20)	+ 2.2 (31)
Luty	5.0 (11)	+ 5.7 (5)	3.8 (13)	2.4 (8)	3.0 (13)	6.2 (9)	6.8 (9)	6.4 (11)	4.6 (11)
Marzec	15.0 (25)	14.2 (25)	19.2 (24)	21.4 (23)	18.6 (22)	19.9 (24)	17.0 (20)	19.8 (24)	11.8 (24)
Kwiecień	20.0 (30)	17.4 (30)	20.5 (30)	22.4 (30)	24.2 (30)	24.2 (30)	17.8 (30)	22.0 (29)	15.1 (30)
Maj	23.1 (24)	21.3 (29)	28.0 (28)	25.4 (23)	29.0 (25)	27.4 (26)	23.2 (29)	27.4 (28)	23.9 (27)
Czerwiec	27.0 (17)	23.5 (18)	30.2 (18,19)	29.4 (19)	30.6 (19)	30.0 (20)	25.0 (2)	30.0 (19)	25.4 (19)
Lipiec	29.0 (29)	—	32.5 (30)	32.0 (30)	33.4 (31)	33.2 (31)	29.4 (29)	33.3 (29)	26.5 (28)
Sierpień	26.6 (1)	—	26.0 (26)	30.0 (22)	28.8 (1)	33.8 (23)	22.0 (1)	30.1 (1)	24.8 (1)
Wrzesień	23.0 (19)	22.7 (19)	25.0 (19)	27.4 (3)	22.9 (19)	31.0 (20)	24.6 (19)	27.4 (19)	22.2 (19)
Październik	18.6 (4)	17.5 (4, 11)	30.0 (11)	24.8 (10)	20.2 (5)	24.6 (14)	18.6 (11)	22.6 (11)	17.6 (4)
Listopad	10.6 (1)	9.5 (1)	10.8 (1)	14.6 (1)	13.8 (1)	13.7 (3)	12.4 (1)	11.5 (1)	10.9 (1)
Grudzień	7.0 (19)	6.9 (20)	6.6 (9)	8.6 (20)	8.4 (20)	9.9 (10)	9.2 (20)	8.6 (7)	5.3 (20)

Miesiąc	Kuty	Lubień	Maków	Maniowy	Mikuliczyn	Nowytarg	Osielec	Rabka	Szczawnica	Zakopane	Zawoja	Zazadnia
	8, 1, 9.	7.12.9.	7, 1, 9.	7, 2, 9.	7, 1, 9.	7, 1, 9.	7, 2, 9.	7, 2, 9.	6, 1, 9.	7.2,10.	7, 2, 9.	7, 2, 9.
	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
Styczeń	+ 8.6 (31)	+ 4.0 (20)	+ 1.9 (31)	+ 2.8 (31)	+ 2.0 (23)	+ 2.0 (1)	+ 3.8 (22)	+ 2.3 (20)	+ 2.3 (31)	+ 1.8 (20)	+ 4.0 (22)	+ 2.8 (20)
Luty	12.6 (2)	7.5 (10)	4.3 (11)	4.3 (10,11)	7.0 (9)	3.0 (3)	5.8 (11)	5.9 (9)	4.3 (8)	3.4 (8)	5.6 (5)	7.8 (9)
Marzec	24.8 (19)	19.1 (23)	18.6 (21)	17.2 (24)	17.4 (21)	23.0 (27)	19.4 (22)	16.9 (25)	18.3 (22)	17.0 (25)	18.0 (19)	13.7 (23)
Kwiecień	27.1 (30)	19.0 (29)	18.4 (29)	22.2 (30)	23.2 (30)	20.0 (30)	20.8 (30)	20.8 (30)	22.1 (30)	17.8 (30)	18.0 (30)	16.7 (30)
Maj	31.2 (26)	26.3 (29)	22.3 (27,29)	25.3 (29)	25.0 (27)	22.4 (25)	25.2 (28)	23.3 (29)	25.1 (29)	21.8 (29)	23.2 (28)	19.8 (23)
Czerwiec	31.1 (20)	30.2 (19)	26.2 (19)	28.9 (18)	26.0 (20)	26.8 (19)	27.2 (17)	25.4 (19)	27.2 (18)	23.3 (17)	27.6 (18)	23.1 (18)
Lipiec	34.5 (31)	32.0 (29)	25.4 (22)	29.8 (28)	28.6 (29)	28.2 (30)	30.3 (30)	25.6 (29)	29.3 (30)	27.5 (30)	28.4 (30)	28.1 (30)
Sierpień	34.2 (1)	28.0 (1)	23.0 (26)	23.2 (30)	28.0 (23)	23.0 (26,30)	27.8 (1)	23.6 (1)	22.2 (1)	23.2 (1)	26.8 (1)	24.2 (22)
Wrzesień	32.4 (20)	22.0 (15)	25.0 (19)	22.8 (3)	25.0 (20)	24.2 (5)	26.6 (19)	22.8 (19)	25.2 (19)	22.5 (19)	25.0 (19)	22.0 (19)
Październik	27.8 (12)	24.0 (19)	20.3 (9)	19.6 (11)	21.0 (11)	18.4 (4)	22.8 (4)	18.8 (12)	21.3 (4)	18.0 (10)	20.0 (4)	18.9 (13)
Listopad	20.0 (3)	15.3 (11)	11.2 (1)	11.7 (1)	15.0 (2)	12.2 (1)	11.5 (1)	12.7 (1)	13.3 (1)	11.0 (1)	11.1 (1)	11.0 (7)
Grudzień	12.0 (20)	11.0 (7)	7.8 (7)	5.4 (19)	9.0 (20)	8.0 (7)	8.8 (19)	5.0 (7)	7.4 (20)	10.6 (20)	9.2 (19)	8.4 (20)

Najniższa obserwowana temperatura miesiąca w r. 1896.

	o	o	o	o	o	o	o	o	o
Styczeń	—25.6 (11)	—	—19.0 (2)	—23.4 (27)	—25.0 (11)	—19.8 (2)	—17.2 (10)	—25.1 (2)	—17.1 (2)
Luty	—18.4 (23)	—15.3 (22)	—10.6 (23)	—15.8 (19)	—13.8 (22)	—16.7 (22)	—18.6 (24)	—11.1 (23)	—12.8 (23)
Marzec	—14.4 (1)	—10.0 (1)	— 6.0 (14)	—11.0 (15)	— 8.1 (14)	— 6.6 (10)	—14.8 (1)	— 6.5 (1)	— 8.4 (14)
Kwiecień	— 4.0 (6)	— 7.4 (7)	— 2.4 (8)	— 5.4 (8)	— 3.4 (5)	— 1.6 (7)	—12.6 (8)	— 3.1 (8)	— 1.2 (7)
Maj	+ 2.4 (13)	— 0.6 (14)	+ 1.8 (14)	+ 3.2 (18)	+ 3.0 (14)	+ 5.0 (18)	— 1.0 (14)	+ 2.4 (14)	+ 4.4 (17)
Czerwiec	7.7 (30)	+ 2.7 (30)	10.0 (30)	9.4 (24)	7.8 (30)	10.1 (30)	+ 4.2 (30)	9.4 (30)	8.9 (1)
Lipiec	9.6 (3)	—	11.2 (5)	8.8 (6)	9.4 (5)	10.0 (1)	5.2 (5)	9.6 (1)	9.7 (6)
Sierpień	9.0 (17)	—	11.8 (24)	9.8 (18)	9.0 (19)	12.4 (24)	7.2 (17)	8.1 (20)	8.0 (19)
Wrzesień	2.3 (25)	3.4 (25)	7.2 (26)	4.2 (23)	5.0 (8)	7.6 (26)	1.2 (30)	3.6 (26)	3.0 (29)
Październik	0.6 (27)	2.2 (26)	3.0 (26)	2.4 (16)	6.4 (16)	2.8 (30)	0.2 (25)	1.4 (26)	3.8 (7)
Listopad	—12.8 (29)	—13.0 (29)	— 8.0 (29)	—16.4 (26)	—19.0 (29)	—11.8 (16)	—15.0 (29)	— 9.7 (30)	—13.8 (26)
Grudzień	—24.2 (3)	—15.2 (3)	—17.0 (4)	—30.2 (3)	—26.2 (3)	—22.5 (5)	—20.0 (3)	—21.9 (4)	—26.0 (3)

o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
—22.0 (2)	—29.0 (10)	—23.1 (10)	—29.0 (2)	—26.0 (2)	—30.0 (2)	—24.4 (10)	—24.1 (10)	—26.3 (2)	—19.5 (1)	—20.6 (10)	—22.5 (10)
—13.5 (26)	—12.4 (16)	—12.2 (23)	—17.6 (24)	—18.0 (3)	—15.0 (18)	—16.7 (23)	—17.8 (23)	—18.2 (23)	—18.2 (24)	—16.6 (24)	—21.2 (24)
— 8.0 (11)	— 8.0 (15)	— 7.8 (1)	—16.3 (1)	— 8.4 (10)	— 4.0 (3)	— 8.6 (14)	— 8.0 (14)	—12.3 (1)	—14.5 (1)	— 6.2 (14)	—16.1 (1)
— 2.0 (7)	— 7.2 (8)	— 3.1 (8)	— 3.2 (6)	— 3.8 (8)	— 2.0 (3)	— 3.4 (8)	— 2.8 (8)	— 7.4 (8)	—12.6 (8)	— 4.8 (8)	—10.5 (8)
+ 5.0 (13)	+ 0.3 (14)	+ 2.8 (16)	+ 3.2 (17)	+ 2.4 (13)	+ 2.2 (17)	+ 3.3 (17)	+ 3.5 (17)	+ 1.0 (18)	— 2.6 (14)	+ 3.8 (14)	— 0.4 (14)
10.7 (2)	10.3 (1)	11.1 (22)	8.0 (30)	7.6 (30)	9.0 (30)	8.0 (30)	9.1 (30)	7.3 (2)	+ 4.4 (30)	9.6 (30)	+ 4.0 (30)
13.0 (5)	9.4 (9)	9.8 (5)	9.0 (5)	8.6 (6)	9.4 (2)	8.7 (5)	10.0 (6)	8.3 (8)	3.5 (1)	9.9 (5)	5.3 (3)
15.0 (14)	10.4 (28)	8.4 (17)	7.5 (17)	10.6 (24)	10.5 (24)	7.9 (17)	10.5 (20)	9.2 (14)	4.8 (17)	10.1 (18)	4.7 (17)
11.2 (25)	7.4 (30)	7.4 (25)	3.6 (25)	6.0 (26)	8.2 (25)	4.2 (25)	6.0 (27)	3.2 (25)	0.0 (25)	5.6 (25)	0.6 (25)
4.7 (16)	6.4 (30)	2.8 (26)	— 1.0 (28)	3.0 (16)	— 0.5 (26)	1.5 (27)	2.4 (26)	1.3 (28)	— 0.5 (28)	2.0 (26)	— 0.2 (25)
—13.5 (27)	—12.1 (26)	— 9.8 (26)	—14.4 (26)	—19.2 (27)	—15.0 (26)	—12.6 (26)	—13.0 (29)	—16.2 (29)	—14.0 (29)	—11.2 (26)	—13.8 (25)
—24.0 (3)	—27.0 (3)	—15.7 (4)	—34.0 (4)	—27.0 (3)	—30.0 (4)	—19.6 (3)	—23.4 (3)	—27.0 (4)	—20.5 (3)	—18.6 (3)	—21.6 (3)

Średnie miesięczne i roczne temperatury w r. 1896 w stopniach Celsiusza.

Miesiąc	Białka	Bukowina	Chrzanów	Demnia	Jaćmierz	Kosów	Kościeliska	Kraków	Krynica
	7, 1, 9.	7, 2, 9.	7, 1, 9.	8, 2. 7.	7, 1. 9.	7, 1, 9.	7. 1. 9.	6,2,10.	7. 2, 9.
	o	o	o	o	o	o	o	o	o
Styczeń	— 9.1	—	— 5.1	— 7.1	— 7.5	— 6.4	— 7.0	— 5.4	— 7.1
Luty	— 4.5	— 5.2	— 1.8	— 4.0	— 3.4	— 1.8	— 4.5	— 1.3	— 2.1
Marzec	+ 1.8	+ 1.5	+ 4.8	+ 4.2	+ 3.5	+ 4.7	+ 0.6	+ 4.8	+ 2.6
Kwiecień	3.1	1.6	6.0	5.2	5.6	6.2	1.2	6.1	4.3
Maj	10.8	8.8	12.6	13.3	13.1	14.6	8.4	12.6	11.7
Czerwiec	16.1	14.4	19.3	17.1	17.9	18.3	13.4	17.8	15.8
Lipiec	17.1	—	19.5	18.9	19.2	20.8	15.1	19.1	17.1
Sierpień	15.1	—	16.8	18.3	16.9	20.7	12.8	16.5	15.0
Wrzesień	12.3	11.4	14.4	14.5	13.9	16.9	10.8	14.0	12.4
Październik	10.0	10.2	13.3	13.6	12.4	13.2	9.1	11.6	11.1
Listopad	— 1.2	— 1.9	1.1	— 0.3	— 0.3	0.5	— 2.9	0.7	0.3
Grudzień	— 4.2	— 3.2	— 1.4	— 2.1	— 1.2	— 2.4	— 3.7	— 2.3	— 2.7
Średnia roczna	5.6	—	8.3	7.6	7.5	8.8	4.4	7.8	6.5

Miesiąc	Kuty	Lubień	Maków	Maniowy	Mikuliczyn	Nowytarg	Osielec	Rabka	Szczawnica	Zakopane	Zawoja	Zazadnia
	8. 1, 9.	7.12,9.	7, 1, 9.	7. 2. 9	7, 1. 9.	7, 1, 9.	7, 2. 9.	7, 2, 9.	6, 1, 9.	7,2,10.	7, 2, 9.	7, 2, 9.
	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o
Styczeń	— 5.5	— 6.2	— 6.1	— 9.9	— 7.7	(—15.3)	— 6.3	— 6.4	— 9.0	— 7.6	— 4.8	— 8.0
Luty	— 2.0	— 1.6	— 2.0	— 3.0	— 4.7	— 5.0	— 3.1	— 3.0	— 3.5	— 5.5	— 3.1	— 5.5
Marzec	+ 6.2	+ 5.1	+ 3.8	+ 2.4	+ 3.0	+ 6.4	+ 3.8	+ 3.0	+ 2.7	+ 1.3	+ 3.9	+ 0.7
Kwiecień	7.6	4.2	4 8	5.0	4.7	5.7	4.5	5.1	4.3	1.5	4.1	0.9
Maj	15.6	13.4	11.3	12.3	12.7	12.0	11.2	11.6	11.6	8.5	11.2	8.5
Czerwiec	19.9	18.2	16.5	17.2	16.1	17.3	16.3	16.7	16.1	13.2	16.8	13.1
Lipiec	22.0	18.6	17.8	18.3	17.9	17.9	17.4	17.4	17.5	14.8	17.8	15.6
Sierpień	21.1	16.6	15.7	14.7	17.4	16.3	15.5	15.6	15.5	12.9	15.7	13.1
Wrzesień	18.1	14.5	13.9	12.1	14.8	14.5	13.5	13.1	13.1	11.3	13.5	11.0
Październik	15.2	13.1	12.6	10.2	11.9	12.7	12.0	11.3	12.3	9.6	12.2	9.5
Listopad	1.9	0.7	0.9	— 0.6	— 0 4	0.2	0.2	0 3	0.3	— 2.4	0.2	— 1.9
Grudzień	— 1.4	— 2.6	— 1.3	— 5.7	— 2.2	— 4.5	— 1.7	— 3.0	— 2.3	— 3.9	— 1.4	— 3.6
Średnia roczna	9.9	7.8	7.3	6.1	7.0	6.5	6.9	6.8	6.6	4.5	7.2	4.4

Średnie miesięczne stanu zachmurzenia nieba w r. 1896.

Styczeń	6.1	—	7.2	5.9	7.2	4.1	4.1	7.4	7.2
Luty	6.6	5.7	7.2	7.8	7.5	5.9	5.7	7.9	8.2
Marzec	5.5	5.4	5.9	5.9	5.8	4.4	5.3	6.1	6.0
Kwiecień	7.8	7.8	8.5	6.9	7.7	4.3	7.2	8.1	7.8
Maj	7.7	7.4	7.4	5.4	6.9	2.8	6.4	7.4	7.2
Czerwiec	5.9	4.7	4.5	5.0	6.6	3.5	5.3	4.8	5.1
Lipiec	6.5	—	4.6	4.8	5.1	3.8	5.3	5.1	5.5
Sierpień	7.5	—	7.4	5.1	6.5	2.3	6.9	7.3	6.9
Wrzesień	6.0	5.1	6.4	5.1	5.6	4.2	5.7	6.2	6.0
Październik	4.9	3.7	4.4	3.4	5.3	2.8	4.8	6.1	5.7
Listopad	6.3	6.4	6.8	6.0	6.5	6.2	6.1	6.8	6.8
Grudzień	6.1	6.0	6.3	7.2	6.7	4.5	5.8	7.1	7.6

Styczeń	4.9	4.6	6.1	5.4	5.1	4.7	6.1	6.8	5.8	5.7	—	5.7
Luty	5.8	5.5	6.6	5.9	7.4	6.2	6.8	7.6	6.4	6.2	—	5.4
Marzec	4.2	5.3	5.9	5.0	6.6	4.4	6.1	6.4	5.4	4.5	—	5.9
Kwiecień	8.0	7.5	7.4	7.4	7.8	6.7	7.6	8.5	7.9	7.3	—	7.9
Maj	4.9	7.7	7.3	6.3	6.4	8.1	7.5	7.1	7.5	7.7	—	7.9
Czerwiec	5.3	5.5	5.5	4.3	5.6	5.0	5.4	5.8	5.6	5.3	—	5.9
Lipiec	3.6	5.5	5.0	4.6	5.3	4 9	5.7	6.0	6.1	5.7	5.8	6.6
Sierpień	4.9	6.3	7.1	7.2	5 3	7.0	7.0	7.9	7.4	7.3	8.0	7.8
Wrzesień	5.7	6.6	5.8	5.4	5.5	6.5	6.2	7.0	5.8	6.0	6.7	6.1
Październik	4.8	4.4	4.3	3.8	4.3	3.2	4.6	5.3	4.8	5.3	5.4	5.0
Listopad	4.5	6.2	6.7	6.0	6.4	6.0	6.5	7.0	6.4	6.9	6.9	6.8
Grudzień	6.1	5.2	6.3	6.3	7.0	5.9	5.8	6.9	6.9	5.9	6.5	6.5

Pięciodniowe sumy opadu atmosferycznego w milimetrach.

Dzień	Białka	Bukowina	Chrzanów	Demnia	Jaśmierz	Kosów	Kościeliska	Kraków	Krynica	Kuty	Lubień	Maków	Maniowy	Mikuliczyn	Nowy-targ	Osielec	Rabka	Szczawnica	Zakopane	Zawoja	Zazadnia
Styczeń 1896.																					
1—5	3.5	—	6.3	4.9	6.8	21.0	5.4	1.8	11.2	8.1	0.4	14.3	8.5	5.9	9.5	10.9	7.3	12.3	11.7	6.0	42.4
6—10	4.2	—	7.6	4.1	9.1	27.0	12.4	4.7	9.9	5.5	1.9	26.8	6.2	9.1	13.4	12.6	11.0	22.8	11.3	22.5	27.3
11—15	0.0	—	0.6	0.0	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.4
16—20	4.5	—	3.6	2.5	3.9	15.5	6.7	3.7	6.2	2.8	3.0	4.5	5.4	3.6	8.2	5.0	3.3	12.0	11.3	15.9	30.0
21—25	0.8	—	0.0	0.2	3.3	6.0	1.6	0.9	3.2	1.8	0.0	0.0	0.9	1.4	0.0	1.0	0.0	0.2	2.8	0.4	3.5
26—30	0.0	—	5.0	0.0	2.1	0.0	0.0	0.1	0.0	0.5	0.0	0.0	0.5	0.0	0.0	0.8	0.6	0.0	0.0	0.6	1.3
Luty.																					
31—4	5.5	0.0	6.4	2.2	6.2	2.1	12.5	9.5	4.6	1.5	7.5	2.2	11.3	6.8	15.0	5.9	6.3	9.2	10.5	12.8	22.6
5—9	0.5	4.6	8.9	1.2	5.8	0.0	0.5	3.7	1.8	1.8	0.0	4.0	3.0	0.0	3.0	3.3	3.3	7.7	0.3	1.5	4.3
10—14	3.7	25.9	6.5	5.2	8.0	0.0	7.6	3.3	11.4	0.8	0.3	7.7	10.3	1.2	15.9	13.2	7.8	4.3	8.1	11.1	27.1
15—19	0.0	0.0	0.0	0.2	1.6	1.0	0.0	0.4	1.7	0.6	0.0	1.0	1.5	1.4	2.3	2.0	0.0	2.3	5.3	0.5	5.8
20—24	0.0	4.9	0.0	0.8	0.7	4.3	0.0	0.0	0.5	2.3	0.1	2.0	0.3	3.4	0.0	0.4	0.0	0.6	2.1	0.1	0.1
25—1	1.0	0.2	7.3	4.5	12.4	3.2	4.4	5.1	14.4	7.4	4.1	17.6	14.3	9.4	15.9	9.4	9.0	26.2	15.0	14.7	43.5
Marzec.																					
2—6	3.2	4.3	14.5	0.4	7.5	0.3	7.6	4.6	7.3	0.0	1.2	3.5	2.7	0.0	6.5	5.3	3.2	7.7	8.7	1.1	14.1
7—11	7.0	2.9	12.9	19.8	16.0	12.9	4.5	13.3	14.1	10.8	3.6	16.4	11.8	22.1	14.3	16.6	15.2	10.4	6.6	14.1	18.3
12—16	6.3	0.3	8.5	2.4	2.7	1.4	1.9	7.4	8.5	3.4	0.1	9.4	2.4	4.0	10.9	8.7	4.2	3.3	3.9	6.7	19.7
17—21	0.0	0.0	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	1.4	0.8	0.0	0.0	0.0	1.2	0.5	1.4	1.3	1.3	0.0	0.0	0.4	0.0
22—26	0.0	0.0	0.0	2.0	0.0	1.6	0.0	0.4	0.0	4.4	0.0	4.8	0.0	13.7	0.0	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0	1.9
27—31	7.5	11.6	14.8	16.2	39.7	2.7	8.6	11.9	32.0	25.3	3.2	24.8	21.5	18.4	7.6	14.1	17.2	14.5	18.8	16.5	15.9
Kwiecień.																					
1—5	5.9	6.8	4.9	4.2	10.7	12.1	15.4	7.1	9.7	7.8	0.3	17.7	5.2	6.8	9.2	13.3	9.2	3.6	15.0	12.6	63.4
6—10	1.2	4.2	0.6	10.3	2.5	2.9	5.2	2.4	7.0	5.2	6.9	3.1	4.9	4.0	7.1	4.4	4.3	1.9	4.0	5.2	5.7
11—15	15.8	41.7	17.9	2.6	43.8	5.7	64.7	12.1	44.2	11.0	4.7	27.6	44.4	17.5	33.9	31.2	41.2	56.1	59.7	39.5	58.0
16—20	15.3	15.5	10.0	0.0	0.0	4.1	47.3	13.7	1.3	8.0	20.7	28.0	21.1	2.5	15.5	12.9	21.1	8.0	49.8	21.0	27.3
21—25	7.5	10.6	9.9	13.1	24.8	7.9	43.9	14.5	28.4	4.7	2.8	36.5	10.1	11.8	17.4	27.5	13.7	19.5	26.1	28.5	25.8
26—30	1.7	0.0	1.6	1.6	3.5	1.1	1.2	4.3	3.1	1.2	0.0	0.0	1.5	0.0	1.9	2.3	1.5	0.2	1.2	3.7	5.1
Maj.																					
1—5	18.8	58.6	18.4	13.5	17.4	9.8	14.3	14.9	22.6	14.5	0.3	20.6	30.0	26.2	20.9	27.6	26.3	13.2	33.6	26.3	44.9
6—10	21.7	20.0	15.6	4.0	6.7	18.6	32.7	18.6	13.6	21.0	2.5	27.1	7.6	4.8	10.3	21.4	14.9	14.0	31.9	24.5	24.4
11—15	24.0	23.9	14.7	8.7	9.9	5.3	15.8	17.0	26.6	2.5	15.8	6.4	20.1	4.1	25.2	21.3	23.2	18.8	20.6	25.6	14.8
16—20	13.3	12.4	10.2	10.8	10.7	13.7	11.0	12.2	7.0	16.1	6.2	16.3	4.8	24.8	3.8	6.6	6.3	8.0	11.5	9.8	19.5
21—25	0.7	6.5	6.9	11.8	0.7	0.0	3.6	9.8	7.3	0.0	3.2	42.3	3.7	8.3	4.3	13.6	3.5	1.6	5.0	35.2	0.1
26—30	15.3	17.7	19.7	10.0	1.9	0.0	50.6	13.3	3.6	2.3	0.0	31.9	10.9	2.2	9.1	6.5	7.9	22.1	0.9	4.9	13.9
Czerwiec.																					
31—4	7.8	7.5	0.4	0.9	0.0	8.7	16.2	9.6	7.5	0.5	0.2	3.6	1.1	9.7	0.0	0.3	0.0	9.5	42.8	0.7	5.2
5—9	0.0	0.0	8.2	3.7	0.0	1.4	3.0	2.3	0.0	2.6	5.1	0.5	5.5	0.0	2.5	1.5	0.0	9.5	5.3	0.9	3.0
10—14	7.9	31.9	21.2	52.9	33.7	23.1	14.0	21.8	35.9	63.5	9.4	16.5	29.3	35.4	33.6	31.0	48.0	59.6	33.8	34.5	87.5
15—19	5.1	18.5	0.0	0.8	0.0	16.3	1.5	0.0	2.0	15.1	0.0	6.0	9.2	9.5	0.0	0.4	0.0	0.0	10.0	0.7	10.5
20—24	7.7	23.8	39.9	20.8	22.7	28.9	26.2	32.7	14.4	24.5	24.1	18.5	12.9	26.7	14.4	25.5	17.5	21.1	50.1	30.6	30.8
25—29	16.7	48.4	16.8	25.6	26.1	35.0	11.7	13.3	10.7	18.0	9.5	25.6	12.3	43.7	23.6	37.6	41.6	23.9	24.5	40.7	34.6

Pięciodniowe sumy opadu atmosferycznego w milimetrach.

Dzień	Białka	Bukowina	Chrzanów	Demnia	Jaćmierz	Kosów	Kościeliska	Kraków	Krynica
Lipiec.									
30–4	9.7	—	4.7	25.8	15.4	21.9	16.1	8.0	41.8
5–9	17.9	—	10.6	23.6	18.6	13.1	30.4	6.3	24.9
10–14	9.6	—	21.7	16.0	5.1	23.8	35.2	12.8	34.9
15–19	10.5	—	9.7	10.8	16.5	10.3	0.0	15.8	12.2
20–24	11.4	—	5.7	4.6	0.0	2.2	75.8	39.3	17.9
25–29	5.9	—	4.4	0.0	1.0	0.0	1.7	7.5	14.2
Sierpień.									
30–3	7.3	—	12.9	47.8	11.8	15.6	0.2	22.9	33.9
4–8	19.4	—	38.3	34.6	8.6	8.5	61.5	48.7	71.6
9–13	20.1	—	19.5	4.9	19.0	13.9	17.0	34.7	21.7
14–18	11.0	—	20.5	1.3	16.8	0.0	22.6	27.3	10.0
19–23	12.9	—	17.2	51.3	23.0	0.5	36.0	19.8	1.8
24–28	12.8	—	12.7	7.9	6.8	13.5	15.0	10.1	18.5
Wrzesień.									
29–2	13.4	0.0	17.2	25.1	24.1	1.5	13.9	24.7	22.4
3–7	9.7	0.0	23.2	6.2	11.9	23.3	6.0	27.0	7.6
8–12	17.6	95.9	12.0	14.8	13.8	1.7	3.9	10.3	22.7
13–17	1.7	25.9	4.4	0.0	1.0	17.2	0.3	5.8	2.7
18–22	7.9	35.8	17.4	14.0	1.0	31.6	28.0	6.1	0.8
23–27	8.3	45.8	11.7	31.2	35.8	9.0	16.4	20.1	29.9
Październik.									
28–2	0.0	0.0	0.8	6.6	12.3	1.9	0.0	3.7	2.9
3–7	0.0	0.0	0.3	2.1	0.5	9.9	7.1	0.4	0.3
8–12	0.0	5.6	10.1	0.0	0.0	0.0	5.0	5.0	0.6
13–17	0.7	5.9	3.2	1.8	0.0	0.5	6.0	2.2	1.9
18–22	1.1	13.5	3.5	9.6	3.6	1.4	34.0	0.9	1.6
23–27	7.0	25.8	5.9	20.7	10.2	3.4	17.8	7.7	6.4
Listopad.									
28–1	2.7	20.5	1.9	0.0	0.2	2.2	10.8	5.5	3.0
2–6	0.5	4.5	8.6	10.9	17.8	0.0	22.5	14.2	6.3
7–11	0.0	55.3	1.5	8.1	0.6	8.3	2.4	3.9	0.0
12–16	3.5	0.0	3.8	2.6	4.1	1.4	8.1	1.4	6.8
17–21	5.6	9.6	10.3	27.4	19.8	9.9	12.2	8.2	9.2
22–26	3.5	4.3	0 8	8.6	2.1	42.2	2.4	2.2	3.6
Grudzień.									
27–1	18.5	52.7	10.4	10.4	15.4	22.5	21.1	7.6	29.0
2–6	0.9	10.2	2.4	3.4	0.0	2.1	2.0	0.1	0.4
7–11	0.0	7.8	0.4	29.5	0.1	50.8	8.1	0.9	0.3
12–16	5.6	13.9	10.4	4.3	4.4	0.0	11.8	10.1	11.3
17–21	0.0	0.0	0.0	0.7	0.0	0.2	1.0	0.4	0.1
22–26	0.0	0.0	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	2.8	0.6
27–31	1.3	12.5	6.0	3.1	1.3	6.6	5.9	2.0	0.8

Dzień	Kuty	Lubień	Maków	Maniowy	Mikuliczyn	Nowy-targ	Osielec	Rabka	Szczawnica	Zakopane	Zawoja	Zazadnia
Lipiec.												
30–4	20.8	2.4	24.8	19.4	18.7	31.3	13.4	25.7	28.0	40.0	12.6	34.7
5–9	17.9	11.0	23.4	23.2	12.6	40.8	17.5	29.5	21.3	43.3	33.0	45.1
10–14	17.6	5.3	32.1	10.5	25.1	18.3	22.4	17.4	35.2	21.7	39.2	29.3
15–19	6.7	3.9	19.7	10.0	22.6	31.7	17.4	27.0	10.8	26.0	24.6	32.5
20–24	0.0	10.2	4.0	63.0	4.2	17.3	25.0	10.5	39.9	60.5	18.3	32.7
25–29	0.0	7.3	34.8	28.0	0.0	19.1	10.1	11.2	5.2	12.1	11.1	2.1
Sierpień.												
30–3	7.7	1.3	11.0	5.2	39.6	3.5	5.1	10.1	18.3	8.7	8.5	8.7
4–8	24.5	9.2	32.8	18.0	18.7	27.1	43.2	38.6	21.8	49.9	46.3	50.0
9–13	5.4	30.2	25.3	14.8	2.8	41.9	49.4	90.6	16.9	41.0	106.2	44.6
14–18	0.0	8.6	9.7	17.4	2.3	25.0	20.6	20.5	8.1	11.4	25.7	10.1
19–23	1.0	22.7	15.6	16.8	4.4	26.8	25.4	23.3	23.1	16.9	19.7	38.2
24–28	11.8	17.3	15.1	4 1	13.0	5.4	8.8	10.7	2.3	24.9	19.9	14.0
Wrzesień.												
29–2	0.0	13.7	32.0	23.8	5.4	22.3	19.8	26.0	12.2	43.7	23 3	31.4
3–7	1.6	33.1	22.4	7.2	1.9	11.2	18.4	16.0	15.8	28.9	14.7	23.6
8–12	8.5	4.6	15.5	20.6	12.8	18.3	12.3	16.1	29.2	12.9	18.9	34.7
13–17	7.6	0.0	0.0	1.1	10.7	0.0	0.0	0.0	1.2	3.2	0.0	2.5
18–22	2.7	2.7	6.5	6.6	34.7	9.8	9.6	12.3	5.3	31.6	9.2	16.7
23–27	9.3	13.3	1.8	25.2	10.6	15.1	3.8	19.1	20.5	14.9	23.6	31.4
Październik.												
28–2	2.2	0.3	17.1	2.1	3.5	0.0	1.3	1.3	8.5	34.8	8.1	1.0
3–7	11.7	0.0	2.1	0.0	10.4	0.9	0.3	1.0	0.0	4.7	0.7	40.3
8–12	0.0	0 0	0.0	0.2	0.0	0.0	0.6	1.4	0.5	0.0	0.4	4.8
13–17	0.0	0.0	1.4	0 6	1.7	3.2	1.6	1.8	0.3	13.0	0.9	5.9
18–22	6.9	0.2	0.3	0.2	12 9	0.5	1.1	2.2	0.0	8.6	1.1	13.2
23–27	0.9	4 7	8.4	8.0	16.1	7.6	13.0	9.9	2.3	22.7	14.5	21.5
Listopad.												
28–1	2.4	0.0	3.2	4.5	0.0	5.8	3 6	6.6	4.5	2.3	0.9	9.2
2–6	0.0	0.0	5.3	2.3	6.4	3.8	2.4	1.7	4.7	6.8	7.8	4.8
7–11	9.3	5.0	2.6	2.3	8.2	1.9	1.4	1.8	1.1	12.9	4.1	7.5
12–16	0.0	3.3	4.0	0 0	0.0	0.0	3.0	3.2	0.0	6.7	3.9	3.0
17–21	34.7	0.9	8.1	3.1	18.3	12.9	15.3	11.3	6.6	10.4	11.2	6.1
22–26	10.2	3.3	7.0	0 0	24.9	0.9	2.1	2.0	1.8	10.0	4.5	14.5
Grudzień.												
27–1	23.9	7.1	12.5	10.3	8.0	25.7	22.4	24.5	21.4	24.8	32.6	45.7
2–6	0.5	0.0	0.2	1.6	3.6	0.0	0.3	0.0	2.8	10.4	0.3	1.7
7–11	59.3	0.1	0.3	0.2	39.4	0.0	0.0	0.0	0.0	5.3	0.3	6.8
12–16	0.0	2.7	7.3	6.7	2.6	8.5	12.1	6.6	11.2	11.4	12.2	12.4
17–21	1.1	0.0	7.2	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.6	0.0	0.0
22–26	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.0	1.2	0.1	1.1
27–31	6.8	2.0	5.4	1.0	5.0	5.7	6.3	3.5	3.2	6.9	2.6	0.0

Miesięczne i roczne sumy opadu atmosferycznego w milimetrach w r. 1896.

Miesiąc	Białka	Bukowina	Chrzanów	Demnia	Jaćmierz	Kosów	Kościeliska	Kraków	Krynica	Kuty	Lubień	Maków	Maniowy	Mikuliczyn	Nowy targ	Osielec	Rabka	Szczawnica	Zakopane	Zawoja	Zazadnia
Styczeń	15.7	—	26.2	13.2	27.9	69.5	27.8	15.8	31.0	18.7	9.6	45.6	27.6	20.0	35.9	30.7	25.8	49.6	37.1	50.1	109.4
	8		10	10	16	9	8	15	14	11	8	10	15	10	9	14	9	13	13	15	15
Luty	7.7	35.5	24.9	11.8	30.9	7.4	23.3	16.9	23.1	12.4	7.7	30.1	24.2	20.9	47.3	33.8	23.6	25.3	28.8	36.0	80.4
	7	7	15	11	19	6	8	14	15	15	7	12	19	12	14	13	12	12	14	15	12
Marzec	24.3	19.2	51.8	41.6	67.3	22.1	22.6	39.5	83.5	45.9	8.1	63.4	50.2	60.0	40.7	46.6	41.1	58.6	50.5	38.8	88.4
	10	15	17	16	17	13	9	18	17	12	10	13	14	17	14	19	13	18	17	15	13
Kwiecień	47.4	78.8	44.9	31.8	85.3	33.8	177.7	54.1	93.7	37.9	35.4	112.9	87.2	42.6	85.0	91.6	91.0	89.3	155.8	109.5	185.3
	16	18	16	18	18	18	15	22	21	14	11	14	20	18	21	25	21	19	21	21	25
Maj	101.4	146.6	85.5	58.8	47.3	53.3	144.2	85.9	88.2	56.9	28.0	148.2	78.2	80.1	73.6	97.3	82.1	77.7	145.5	126.7	122.8
	19	17	19	19	18	13	13	24	21	12	15	22	25	17	16	26	19	17	20	24	24
Czerwiec	37.6	129.4	88.6	106.4	84.0	113.5	65.0	86.3	78.7	127.9	48.3	85.3	76.1	123.7	80.4	99.5	111.8	129.0	153.3	112.5	185.8
	7	12	16	17	13	18	8	12	11	17	12	10	17	15	15	17	13	12	18	18	13
Lipiec	69.6	—	63.3	94.3	58.6	65.3	150.7	95.7	130.2	58.8	40.1	123.0	147.2	74.8	154.4	103.3	124.1	126.4	177.7	142.9	172.7
	13		10	18	14	17	14	18	14	13	15	16	13	14	17	16	16	16	19	18	21
Sierpień	92.3	—	128.4	154.8	106.6	52.0	166.0	174.1	170.7	50.4	103.0	128.1	100.1	82.2	149.8	171.5	212.3	101.3	185.7	246.7	190.0
	17		20	15	22	9	13	23	21	6	16	25	22	13	23	22	23	18	24	24	23
Wrzesień	45.2	203.4	70.8	74.8	75.8	86.2	54.6	74.4	75.8	31.9	54.7	73.2	62.8	78.2	54.4	59.5	64.8	78.4	134.2	74.5	109.9
	10	6	15	16	13	14	6	14	18	8	14	14	8	13	10	14	11	12	15	13	16
Październik	11.5	71.3	24.3	34.2	14.5	17.4	80.3	21.8	13.8	21.9	4.9	16.3	13.5	41.1	18.0	20.2	22.9	21.8	51.6	18.3	93.5
	5	7	9	8	6	10	11	16	9	6	5	12	5	6	6	10	7	16	15	11	12
Listopad	24.5	126.4	36.0	63.4	56.5	76.8	66.8	34.1	45.2	73.4	19.6	36.0	16.5	65.8	41.5	43.7	41.3	25.2	64.2	55.2	66.5
	10	8	13	13	14	13	14	19	11	10	11	19	6	13	10	14	11	8	16	16	15
Grudzień	14.5	44.7	19.5	45.6	9.1	67.2	49.9	20.0	23.2	72.4	4.8	23.9	11.4	50.6	18.9	21.8	13.3	20.0	43.2	24.6	38.5
	6	7	8	12	6	6	8	13	10	7	4	8	9	7	6	8	4	13	14	9	10
Suma roczna	491.7	—	664.2	730.7	663.8	664.5	1028.9	718.6	857.1	608.5	(364.2)	886.0	695.0	740.0	799.9	819.3	854.1	802.6	1227.6	1035.8	1443.2

Zakopane. Obserwator: Muzeum tatrzańskie im. Chałubińskiego.

Miesiąc	Ciśnienie powietrza w Mm. Średnia 7,2,10	Max.	dnia	Min.	dnia	Prężność pary	Wilgotność w %	Sumy dni pogodnych	½ pogodn.	pochmur.	Sumy dni ze śniegiem	ze mgłą	z wiatrem halnym	z burzą	Kierunki wiatru w odsetkach N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	Cisza
Grudzień 1895	677.6	690.2	28	661.9	6	3.4	94.4	6	6	18	12	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Styczeń 1896	86.6	96.2	28	671.7	16	2.6	96.0	13	3	15	12	0	—	—	12	4	8	4	1	10	24	0	37
Luty „	86.9	94.4	4	71.9	29	3.0	91.4	8	6	15	9	0	—	—	6	3	7	0	0	1	36	0	47
Marzec „	79.3	88.0	21	68.4	30	4.0	79.9	14	4	13	10	0	5	—	3	9	4	0	9	2	25	1	47
Kwiecień „	81.7	90.8	21	72.3	1	4.2	85.9	3	5	22	12	2	—	—	6	22	1	21	4	9	31	6	0
Maj „	82.3	88.9	27	76.0	21	6.5	79.0	2	7	22	3	1	—	3	16	16	6	11	11	2	29	9	0
Czerwiec „	83.9	89.1	19	77.7	26	8.4	75.6	8	13	9	—	0	1	3	10	11	12	16	6	13	19	13	0
Lipiec „	84.5	88.7	28	79.4	5	9.7	78.0	8	10	13	—	0	—	6	10	13	11	9	6	16	21	14	0
Sierpień „	83.4	88.0	29	79.6	7	9.0	82.1	2	9	20	—	3	2	3	15	15	9	2	12	20	24	3	0
Wrzesień „	82.8	89.6	29	74.3	25	7.9	84.8	6	11	13	—	2	1	1	3	18	13	5	13	17	26	5	0
Październ. „	83.4	91.1	15	69.8	20	6.5	74.4	9	10	12	—	6	10	—	3	14	12	10	26	27	5	3	0
Listopad „	83.2	96.5	25	71.5	3	3.7	92.1	6	4	20	11	17	1	—	19	14	10	0	8	14	9	26	0
Grudzień „	81.1	92.2	26	62.6	15	3.5	95.4	8	11	12	6	14	3	—	8	2	11	21	19	17	21	1	0
Zima „	683.7	696.2	28/1	661.9	6/12	3.0	93.9	27	15	48	33	18	0	0	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wiosna „	81.1	90.8	21/4	68.4	30/3	4.9	81.6	19	16	57	25	3	5	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lato „	83.9	89.1	19/6	77.7	26/6	9.0	78.6	18	32	42	0	3	3	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jesień „	83.1	96.5	25/11	69.8	20/10	6.0	83.8	21	25	45	11	25	12	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Śred. roczna	683.3	696.5	25/11	662.6	15/12	5.8	84.5	—	—	—	—	—	—	—	9.3	11.7	8.7	8.3	9.6	12.3	22.5	6.7	10.9
Sumy roczne	—	—	—	—	—	—	—	87	93	186	63	45	23	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Morskie Oko. - Obserwator c. k. Posterunek Żandarmeryi.

Dnia	Średnie dzienne ciepłoty				Sumy dzienne opadów atm.						
	Lipiec 7, 2, 9	Sierp. 7, 2, 9	Wrześ. 7, 2, 9.		Lipiec	Sierp.	Wrześ.		Lipiec	Sierp.	Wrześ.
	o	o	o								
1	+11.9	+18.5	+ 8.9		—	—	—	Dni pog.	11	5	11
2	6.0	18.8	11.4		10.3	—	—	„ ½ pog.	10	11	11
3	7.0	18.0	12.3		13.4	1.4	—	„ pochm.	10	15	8
4	4.6	17.3	11.6		13.2	—	—	„ z deszcz.	17	21	8
5	5.0	15.2	12.0		25.6	10.1	—	„ z śnieg.	2	0	1
								„ ze mgłą	24	22	18
6	5.6	13.6	10.5		51.1	21.2	13.8	„ z burzą	4	0	0
7	7.2	9.9	6.3		6.9	12.4	6.5	„ z wichr.	9	3	3
8	10.4	8.2	7.3		—	12.3	—				
9	14.2	8.2	9.5		—	1.9	—				
10	13.6	10 2	10.2		—	2.1	—	Śred. zachm.	5.2	6.6	5.1
11	14.3	11 6	9.3		10 1	0.1	14.2				
12	11.5	9.8	6.2		—	21.8	2.3				
13	6.6	9.2	6.7		15.4	19.9	0.8				
14	7.8	9.4	8.9		23.7	—	—				
15	9.8	9.3	8.7		—	—	—				
16	13.7	8.5	9.4		2.0	15.5	—				
17	14.8	7.9	10.5		—	0.1	—				
18	13.4	5.8	12.5		40.0	3.2	—				
19	12.5	7.0	14.8		6.0	4.3	—				
20	13.7	11.5	12.2		2.8	—	—				
21	14.8	14.2	5 4		—	0.6	13.2				
22	16.2	14.2	4.6		—	—	—				
23	14.5	9.0	4.3		12 4	32.8	0.1				
24	15.6	5.7	7.1		3.0	9.8	—				
25	14.9	6.9	0.8		42.4	—	—				
26	14.5	10.0	6.4		—	—	—				
27	16.2	13.1	3.1		—	—	47.4				
28	18.6	10.1	4.0		—	9.3	—				
29	16.5	7.2	6 6		—	8.0	—				
30	19.0	13.5	5 6		—	8.6	—				
31	17.9	11.2	—		10.1	47.4	—				
	o	o	o								
Śred.	+12.3	+11.1	+ 8.2	Sumy miesięczne	288.4	242.8	98.3				
Max.	+22.1	+22.3	+16.2								
d.	28	2	2								
Min.	+ 3.2	+ 4.4	— 3.0								
d.	4 i 5	19	25								

Przy końcu druku (31/5 1897) wpisani w poczet członków Towarzystwa Tatrzańskiego:

1802. Bystrzonowski Władysław w Sosnowicach.
1803. X. Chełmicki Zygmunt, rektor kościoła r. k. Św. Ducha w Warszawie.
1804. Czajkowski Edward, adwokat przysięgły w Warszawie.
1805. Grąbczewski Aleksander w Włocławku.
1806. Haack Hugo w Włocławku.
1807. Hebdzyński Jan, rejent w Warszawie.
1808. Jeszka K., drogerzysta w Poznaniu.
1809. Kotwicka Jadwiga.
1810. Dr. Lisiewicz Antoni w Włocławku.
1811. Lutomski Henryk.
1812. Meyet Leopold, adwokat przysięgły.
1813. Przybyłowski Franciszek, aptekarz w Grajewie.
1814. Skupieński Stanisław w Włocławku.
1815. Wasiutyński Zygmunt, rejent w Warszawie.

Delegatem Tow. mianowany:

W Sosnowicach: Dr. Kołudzki Lucyan.

Reprezentantem Tow. na Król. Polskie mianowany 31/5 1897:

W Warszawie: Śniechowski Józef, ul. Chłodna 30.